

Varčevalna obsedenost nas vodi v brezno

MARKO MARINČIČ

Množična udeležba na večerajšnji demonstraciji v Pordenonu proti vladni stabilizacijski gospodarski politiki je presenetila celo sindikate. Gotovo je k temu botrovala zaskrbljenost za usodo zaposlenih v podjetju Electrolux, ki sli del proizvodnje v tujino. To bi neposredno prizadelo več sto družin, posredno pa celotno gospodarsko tkivo najbolj industrializiranega območja v FJK.

Ob lokalnih problemih pa je v ozadju množičnega protesta tudi vse širša zavest, da je v vladni ekonomski politiki potreben zasuk. Že res, da Italijo bremeni ogromen javni dolg, ki je nastal še v Craxijevih, Andreottijevih in Forlanijevih časih in se poglobljal v Berlusconijskih. Res pa je tudi, da nas v danih pogojih že več kot dveletne globoke recesije obsedenost izključno z izravnanim državnih bilance lahko vodi v brezno brez dna: država krči stroške in storitve, davki rastejo, kupna moč ljudi pa nezadržno pada. S tem pada tudi notranja poraba in državni bruto proizvod: kljub še tako drakonskemu varčevanju se razmerje med dolgom in BDP-jem nič ne izboljša, ker tudi slednji pada.

Gordijski vozle te perverzne spirale je treba nekako presekati. Ne samo v Rimu, temveč v Bruslju, Frankfurtu, Berlinu in kjerkoli že se krojijo ekonomske politike, ki se jim mora Rim pokoriti. Dominantna dogma o največ 3-odstotnem primanjkljaju, opozarja vse več ekonomistov, je sad napačne ali pa vsaj za zdajšnje razmere neprikladne ekonomske teorije. Tudi ob krizi 30. let prejšnjega stoletja, ki je po razsežnosti edina primerljiva z današnjo, je liberalna teorija odpovala. Ekonomist Keynes je takrat nakazal pot masivnih javnih investicij kot edino možno za nov zagon gospodarstva.

Mnogi ekonomisti, od Stiglitz in Krugmana do Fitoussija in drugih, se danes zavzemajo za podobne izbire in svari, da vodi togo vztrajanje pri varčevanju v ekonomsko in družbeno katastrofo. Evropska tehnokracija je doslej vsa ta svarila preslišala. Le v zadnjih dneh smo zabeležili prvo majhno razpoko, ko je Evropska komisija (potem ko so pred nekaj tedni podobno storile že ZDA) vzela v kritični pretres nemško preveč v izvoz in torej na škodo drugih evropskih držav usmerjeno ekonomsko politiko. Morda je to še premalo, da bi lahko govorili o zasuku. Je pa znak, da se tudi v evropskih vrhovih porajajo dvomi o vztrajanju pri ekonomski politiki, ki dolgoročno ni v interesu Evrope in morda niti Nemčije, ki jo danes vsiljuje.

ITALIJA - Razkol v Ljudstvu svobode

Alfano dokončno zapustil Berlusconi

Podpredsednik vlade že napovedal samostojno parlamentarno skupino

ŠOLA Poslanka Blažinova v Benečiji

ČEDAD - Na področju slovenskega izobraževanja v videnski pokrajini končno prihaja do pozitivnih novosti. Najpomembnejši je v tem smislu sklep vladnega omizja, ki je potekalo v sredo v Rimu, da že v prihodnjih dneh tržaška prefektnja in vladna komisarka Garufi skliče programsko konferenco o storitvah glede prostorov za Dvojezično šolo v Špetru. O tem je tekla beseda na sestanku s poslanko Tamaro Blažino, ki je bil včeraj v Čedadu.

RIM - Podpredsednik vlade in donedavni tajnik Ljudstva svobode Angelino Alfano je sinoči sporočil, da ne bo pristopil v na novo rojeno Forza Italia in s tem napovedal ustanovitev samostojnih parlamentarnih skupin v desni sredini. »Kdor se ne strinja z našo politiko, naj odide,« je Silvio Berlusconi izjavil pozno popoldne, Alfano mu je očitno prislunil in zaloputnil vrata.

Včerajšnji sestanki med t.i. jastrebi in golobicami znotraj Berlusconijske stranke so bili vsi po vrsti neuspešni in neplodni, saj je malokdo verjel v sporazum. Zvesti Berlusconijski pristaši, ki se zbirajo okrog Raffaeleja Fitta, Dennisa Verdinijs in Daniele Santanchè, so Alfano in njegove privržence zama prepričevali, da je usoda vlade vezana na izključitev Berlusconijskega parlamenta.

Na 11. strani

DOLINSKA OBČINA Ricmanje: vožnja le navkreber

DOLINA - V Ricmanjah bodo uvedli enosmerno vožnjo na cesti, ki vodi skozi vas. Od 25. novembra dalje bodo lahko avtomobili vozili le navkreber v smeri od Loga proti pokrajinski cesti nad vasjo. Tako je - na izrecno zahtevo Ricmanjcev - sklenila občinska uprava županje Fulvie Premolin, da bi na tistem ozkem in strmim odseku ceste, ki je bil v preteklosti priča številnih nesreč in pravcate prometne godlje, zagotovila primerno varnost.

Na 4. strani

PEVMA - Šolska poslopja

Pevmski vrtec zahteva pozornost

12

Trst: kmalu generalni konzul Slovenije

Na 3. strani

Dijaki z jajci obmetali deželno palačo

Na 4. strani

V Romjanu imajo denar le za streho

Na 12. strani

Kramarji silijo v središče Gorice

Na 13. strani

A.D.A.
ATELIER DOM ART

V nedeljo, 17.11.,
od 10. do 20. ure
vas vabi na
otvoritev
adventno-božične
razstave, ki bo v
cvetličarni Ada
na Opčinah.

OKNA ŠEMRL

IZDELUJEMO • NUDIMO

Okna
Balkonska vrata
Panoramske stene
Polkna
Vhodna vrata

Svetovanje
Izmere na objektu
Izdelavo po meri
Lastno montažo

Iščemo zastopnika
za tržaško, goriško
in videmsko
pokrajino
Info: +386 5 756 51 33

MIZARSTVO ŠEMRL

Razstavni salon:
Planina 189
6232 PLANINA
(10 km od Postojne)
SLOVENIJA
www.oknasemrl.eu

EVROPSKA NOČ GLEDALIŠČ

Slovensko stalno gledališče

Nina Raine

PLEMENA

režija: Matjaž Latin

S podpora Fundacije CRTrieste

danes, 16. novembra ob 19.00 - red K
v nedeljo, 17. novembra ob 16.00 - red C
(z avtobusnim prevozom)

v nedeljo brezplačni avtobus:
ob 14.30 iz Sesljana (parkirišče)
ob 15.00 z Opčin (Bazoviška ulica 21)
ob 15.00 iz Milj (avtobusna postaja)

celotni vozni red na spletni strani
www.teaterssg.com

Vpisovanje abonmajev do 17. novembra.

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDA-LIŠČE**
www.teaterssg.com

LJUBLJANA - Po rekordno dolgi razpravi vlada Alenke Bratušek prejela zaupnico v DZ

Po zaupnici optimistični toni v vrstah koalicije

LJUBLJANA - Kljub temu, da so programi koalicijskih partneric različni, smo vedno uspeli najti kompromise za dobre rešitve za Slovenijo, je na skupni novinarski konferenci prvakov koalicije dejala premierka Alenka Bratušek. Skupno vodilo vlade je socialna in gospodarsko uspešna Slovenija, pravi premierka in zagotavlja, da bo to njihova zaveza tudi v prihodnje. »Očitno nam Evropska komisija zaupa, kar kažeta obe poročili, in potrjuje, da smo na pravi poti,« je včeraj dejala Bratuškova. Ob tem je dodala, da ne zaupnica in ne pozitiven signal Evrope, da vlada dela dobro, nista posebna razloga za veselje. »Sta pa prav gotovo razloga za optimizem,« je ocenila.

Po jutranji izglasovani zaupnici vladi je Bratuškova poudarila tudi, da bo vlada zdaj lahko nadaljevala svoje delo s premišljenimi ukrepi za dolgoročne rešitve. Premierka namreč zaupa v delo ministrov ter voljo predsednikov koalicijskih strank in celotne koalicije. Verjame, da bodo tudi državljani prav kmalu čutili pozitivne učinke dela vlade.

Za aktualno vlado je osem mesecev dela in v tem času so po njenem mnenju naredili največ, kar so lahko. Njihovo dobro delo potrjuje tudi včerajšnje poročilo Evropske komisije, je dodala Bratuškova. Kot je pojasnila, je vlada pripravila dobra in realna proračuna za prihodnji dve leti, vse potrebno za sanacijo bančnega sistema ter zagotovila denar za plačilo vseh obveznosti države. S polno paro so se lotili tudi boja proti sivi ekonomiji in davčnim utajevalcem. »Ukrepi, ki jih izvajamo, najmanj, kolikor je mogoče, prizadevajo tako ljudi kot gospodarstvo,« je še dejala premierka in ponovila, da vlada dela vse zaradi Slovenije in ne zaradi Evropske unije.

Prvak Državlanske liste Gregor Virant je dejal, da je za vlado in koalicijo osem trdih mesecev, v katerih so začeli intenzivno delati red na vseh področjih - na področju javnih financ, sive ekonomije, bank. »Iz omar je padlo veliko okostnjakov, v preteklosti se je nabralo veliko nesnage, na tej vladi pa je, da to čisti,« je bil jassen. Po njegovih besedah to ni bilo preprosto in je zato vlada morala velikokrat prinašati slabe novice in sprejemati nepopularne ukrepe.

Virant ocenjuje, da se bo morala koalicija natančno dogovoriti za program za preostalo obdobje mandata. Poudaril je, da bo konsolidacija javnih financ v prihodnosti morala potekati brez zviševanja davkov, čim bolj bo treba zmisli na mlado generacijo ter na konkurenčnost gospodarstva.

Predsednik DeSUS Karl Erjavec pa pričakuje, da se bodo v prihodnjih tednih v koaliciji pogovorili, kateri so tisti trgi, ki so za Slovenijo prioritetni, ki lahko našemu gospodarstvu nudijo poslovne priložnosti in prinesejo gospodarsko rast ter s tem večjo stabilnost proračuna in ostalih dveh javnih blagajn. Po njegovem mnenju je nujen razmislek, katere ukrepe bo vlada sprejela za zagon gospodarstva. Pri tem Erjavec priznava, da jih čaka še nekaj trdih oreh, na primer zakon o Slovenskem državnem holdingu in umestitvi Kada, odločitev, katera strateška podjetja bodo privatizirali, in kakšna je gospodarska vizija Slovenije. A je prepričan, da koalicija to zmore, zato je optimističen.

Dejal je tudi, da marca letos, ko je bila vlada potrjena v Državnem zboru, v Evropi in domači javnosti niso verjeli, da lahko ta uspe preprečiti prihod trojke. »Danes je jasno, da ta vlada lahko uspe,« je povedal in dodal, da tudi poročilo Evropske komisije potrjuje, da so »na pravi poti«.

Kot predsednik stranke upokojencev pa je zadovoljen, da jim je v preteklih mesecih uspelo ubraniti pokojnine kljub močnemu pritisku. »Stranka DeSUS je znotraj koalicije opravila svojo nalogo in upravičila zaupanje svojih volivcev,« je ocenil.

Predsednik Socialnih demokratov Igor Lukšič pa se je Bratuškovi v imenu koalicije zahvalil, da je v tem času naredila veliko delo. Po njegovem mnenju je sedaj pomembno, da vlada zdrži še dve leti in da dela po zastavljenih prioritetah. (STA)

Poslopje Državnega zbora v Ljubljani

FJK - Stavka proti gospodarski politiki vlade Enrica Lette

Industrija je na kolenih

Okoli 10 tisoč ljudi je na demonstraciji v Pordenonu opozorilo na hude težave tamkajšnje industrije

Debora Serracchiani, škof Giuseppe Pellegrini in Sergio Bolzonello na včerajšnjem shodu v Pordenonu

PORDENON - Okoli deset tisoč ljudi je včeraj v Pordenonu demonstriralo proti gospodarski politiki italijanske vlade ter opozorilo na zelo hudo krizo industrijskega sektorja. V prvi vrsti so bili predsednica Dežele Debora Serracchiani, njen namestnik Sergio Bolzonello, škof Giuseppe Pellegrini ter številni župani ter javni upravitelji. Poleg seveda sindikalistov zvez CGIL, CISL in UIL, ki so proglasile stavko.

Veliko je bilo delavcev furlanskih industrijskih obratov, ki preživljajo zelo hudo krizo, nekateri od teh pa so na robu zaprtja. Vseh upravičeno zelo skrbi usoda Electroluxa iz Porcie, podružnice švedske multinacionalke, ki hoče svojo proizvodnjo iz Italije preseliti v manj razvite države. Na kolenih je med drugim obrat Ideal Standard, ki tudi domuje v pordenonski občini.

Predsednica Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani je obljubila še večjo angažiranost v korist ogroženega industrijskega sektorja, ki je bil nekoč gonilna sila razvite Furlanije, danes pa se nahaja na robu preživetja. V Pordenonu je spregovoril tudi delavec škedenjske železarne in opisal zelo negotovo situacijo v obratu, ki naj bi v kratkem zamenjal lastnika, pogojnik pa je obvezen.

Solidarnost delavcem, ki jim grozi brezposelnost, so izrazili mnogi pordenonski trgovci, ki so v času sindikalne prireditve zaprli obrate. Stavkali so tudi dijaki višjih srednjih šol.

LJUBLJANA - Še reakcije na resolucijo Evropske ljudske stranke

Vrhovno državno tožilstvo resolucijo EPP ocenjuje kot nedopusten pritisk na pravosodne organe

LJUBLJANA - Vrhovno državno tožilstvo ocenjuje, da resolucija Evropske ljudske stranke (EPP), ki med drugim izraža zaskrbljenost zaradi obsodbe prvaka SDS Janeza Janše, pomeni nedopusten pritisk na pravosodne organe. »Političen cilj postavlja pred argumente za pravilno in zakonito sodno odločbo,« so zapisali na vrhovnem državnem tožilstvu. Predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša je že v četrtek resolucijo EPP označil za politični diskurz. Opozoril je, da je sodstvo po ustavi neodvisna veja oblasti, ki ji je zaupano nepristransko in neodvisno sojenje s ciljem ohranitve vladavine prava in pravne države ter varstva pravic in svoboščin. Izpostavil je, da se sodstvo v tipičen politični diskurz, ki ga vzpostavlja resolucija, ne more in se tudi ne bo vključevalo. Opozoril je, da je pravilnost in zakonitost vsake posamezne sodne odločbe mogoče preizkusiti le v postopku s pravnimi sredstvi. To velja tudi v konkretnem primeru, je zapisal.

Pravosodni minister Senko Pličanič je v četrtek ob robu seje DZ ponovil, da je kakršno koli izrekanje političnih organizacij o sodnih postopkih, ki še potekajo, neprimerno. Vzbudi se namreč lahko vtis o poskusu vplivanja na odločitev v konkretnem postopku. Pličanič sicer težko reče, da ga resolucija EPP preseneča, a nima občutka, da bi se slovenski spori selili na evropsko raven. Časovni okvir sprejetja resolucije - pritožbe v zadevi Patria in odgovori nanje so namreč ravno bili poslani na višje sodišče - pa potrjuje njegove besede, je dejal.

Na resolucijo se je včeraj za STA odzval tudi bivši predsednik Danilo Türk. Menil je, da je resolucija v nasprotju z načeli neodvisnosti pravosodja in vladavine prava ter bi morala skrbeti tako EU kot Slovenijo. »Politične stranke se morajo vzdržati komentiranja postopkov, ki potekajo pred sodišči. Takšno komentiranje je namreč v nasprotju z načeli neodvisnosti pravosodja in vladavine prava in bi moralo skrbeti tako evropske institucije kot tudi našo drža-

vo,« je iz Pariza, kjer se mudi na povabilo visoke šole za mednarodne odnose Sciences Po sporočil Türk.

Na stališča vrhovnega državnega tožilstva, Masleše in tudi nekdanjega predsednika republike Danila Türka glede resolucije pa se je včeraj odzval poslanec SDS in nekdanji notranji minister Vinko Goranek. Kot je dejal, se odzivajo tisti posamezniki, ki so »daleč najbolj odgovorni za to, da slovensko pravosodje ne deluje oziroma deluje zelo slabo«. Po njegovih besedah ti posamezniki danes nastopajo po načelu »ko mački stopiš na rep, zacvili«. Ob tem Goranek verjame, da v EPP vedo, kaj delajo. Spomnil je, da tej politični grupaciji med drugim pripadajo tudi predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy, predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in nemška kanclerka Angela Merkel. EPP po njegovi oceni te resolucije ni sprejela zato, ker bi si v SDS to želeli oziroma da bi jim delala neko uslugo, ampak so temeljito preučili stanje v Sloveniji in govorili z vsemi pomembnimi družbenimi akterji. (STA)

Bruselj spodbudno o slovenskem proračunu

BRUSELJ - Proračunski predlog Slovenije je v skladu s pravili, a manevrskega prostora ni; zdi se, da država letos učinkovito ukrepa za odpravo presežnega primanjkljaja, ocenjuje Evropska komisija in poziva k doslednemu izvajanju proračuna. Poleg tega ugotavlja omejen napredek pri strukturnih fiskalnih ukrepih, opredeljenih v ekonomskem partnerskem načrtu.

Evropska komisija je včeraj ocenila predlog proračuna Slovenije, njeno ukrepanje za odpravo presežnega primanjkljaja in njen ekonomski partnerski načrt, v katerem je opredelila fiskalne strukturne ukrepe. Ugotovitve je strnila v pet točk. "Zdi se, da Slovenija v letu 2013 učinkovito ukrepa" za odpravo presežnega javnofinančnega primanjkljaja, ugotavlja komisija. Predlog proračuna Slovenije "je v skladu s pravili pakta o stabilnosti in rasti", a manevrskega prostora ni, se glasi druga ugotovitev. Slovenija bo po napovedih v letu 2014 izpolnila priporočilo glede fiskalnega napora. Ukrepi, predvideni v ekonomskem partnerskem načrtu, predstavljajo omejen napredek pri upoštevanju strukturnega dela fiskalnih priporočil v okviru evropskega semestra. Poleg tega komisija slovenske oblasti poziva, naj dosledno izvajajo proračun. (STA)

ČEDAD - Poslanka Tamara Blažina na srečanju s predstavniki občin Bardo in Tipana

Napredek slovenskega izobraževanja v Benečiji

ČEDAD - Na področju slovenskega izobraževanja v videnski pokrajini končno prihaja do pozitivnih novosti. Najpomembnejši je v tem smislu sklep vladnega omizja, ki je potekalo v sredo v Rimu, da že v prihodnjih dneh tržaška prefektinja in vladna komisarka Garufi skliče programsko konferenco o storitvah glede prostorov za Dvojezično šolo v Špetru. Stvari se premikajo v pozitivno smer tudi glede razširitve dvojezičnega šolanja v Terske doline oz. v občine Bardo in Tipana.

O tem je tekla beseda na sestanku s poslanko Tamaro Blažino, ki je bil včeraj v Čedadu in so se ga udeležili predsednika SKGZ in SSO Luigia Negro in Giorgio Banchigi, odbornik v Tipani Arturo Blasutto in predstavnik župana iz Bardo Igor Černo, ravnateljica dvojezične šole Živa Gruden, predsednica Paritetnega odbora Iole Namor in Livio Semolič.

Slovenska poslanka je uvodoma pozitivno ocenila odločitev vladnega omizja v sredo v Rimu, da se na konferenci o storitvah reši težak problem sedeža dvojezične šole, ki že četrto šolsko leto deluje v veliki prostorki stiski in kljub temu beleži porast zanimanja in vpisov. Na omizju je bila namreč predstavljena in sprejeta rešitev, za katero so se starši, osebje šole in slovenske organizacije opredelili že od prvega trenutka in sicer, da bi vsa šola umestili v tako imenovani špetrski »kolidž«. Star sedež šole ni ustrezen, v kolikor bi obnovljena stavba nudila celo manj prostorov od tistih, ki jih je šola imela na razpolago preden je bila prisiljena zapustiti poslopje. Kolidž bo januarja Pokrajina Viden vrnila občini Špeter, ki je njegova lastnica. Je strukturalno in protipotresno varna stavba in je potrebno le delno preurediti prostore v šolske namene, kar terja manj časa in manjše investicije, obenem pa zagotavlja šoli vse možnosti rasti.

Poslanka Tamara Blažina je nato sporočila, da je na vprašanje deželne šolske ravnateljice Beltramejeve Ministrstvo za šolstvo odgovorilo, da ni nobenih ovir za preobrazbo italijanskih šol v Bardu in Tipano v dvojezične, a da se za tako rešitev morajo opredeliti vse zainteresirane družine. Zato, je bilo rečeno na včerajšnjem srečanju v Čedadu, bosta obe občini poskrbeli za uradno privoljenje staršev. Naj povemo, da imata šoli enako število učencev (od vrtca do 5. razreda vsaka po 38). Časovni roki pa so zelo ozki, saj se prav v teh dneh tako na ravni posameznih pokrajin kot na ravni dežele Furlanije julijske krajine oblikuje šolska mreža za prihodnje šolsko leto.

Vsi so si bili enotni v ugotovitvi, da bo treba obema postopkoma od blizu slediti in prav koordinaciji med posameznimi subjekti je služilo včerajšnje srečanje. (NM)

Na fotografiji poslanka Tamara Blažina ob obisku šole v Benečiji

NM

Milorad Dodik obiskal Luko Koper

KOPER - Luko Koper je včeraj na povabilo predsednika uprave Gašparja Gašparja Mišiča in koprškega župana Borisa Popoviča obiskal predsednik Republike Srbije Milorad Dodik, ki je na neformalnem obisku v Sloveniji. Obisk je bil namenjen preučitvi možnosti izkoriščanja koprškega pristanišča za gospodarstvo Bosne in Hercegovine, so sporočili iz Luke Koper. Dodik je ob obisku Luke Koper poudaril, da se je z vstopom Hrvaške v EU tudi Bosna približala Evropi, kar ponuja veliko novih priložnosti, predvsem na področju naftnih derivatov in razsutih tovarov. Izpostavil je, da v Republiki srbski deluje 80 odstotkov vseh slovenskih podjetij, ki so prisotna v BiH in ob tem dodal, da so finančno in politično stabilna republika.

Preko Luke Koper sicer danes že potuje nekaj blaga za to državo oziroma v obratni smeri, predvsem les in lesni izdelki, kava in drugo blago, vendar obstaja še veliko neizkoriščenih priložnosti, so poudarili v Luko Koper. Srečanje so se udeležili tudi župan Boris Popovič, direktor Primorske gospodarske zbornice Tomaž Može, rektor Univerze na Primorskem Dragan Marušić in predsednik uprave Vina-koper Nevijo Pucer.

TRST - Glavna kandidatka za to mesto je Ingrid Sergaš

Slovensko zunanje ministrstvo napoveduje skorajšnji prihod novega generalnega konzula

TRST - Skoraj štiri mesece po upokojitvi Dimitrija Rupla je generalni konzulat Republike Slovenije še brez generalnega konzula. S slovenskega zunanjega ministrstva so nam včeraj sporočili, da so postopki za imenovanje v teku in da bo mesto generalnega konzula predvidoma zasedeno v začetku decembra. Imena niso posredovali, glavna kandidatka za to mesto je Ingrid Sergaš, ki je svoj čas službovala na slovenskem veleposlaništvu v Rimu.

V preteklih tednih so se pojavila še nekatera druga imena možnih kandidatov, neuradno pa smo zvedeli, da je Sergaševa edina kandidatka. Odlok za imenovanje mora podpisati zunanji minister Karl Erjavec, tisti minister, ki je imenoval Rupla (Janševa vlada) in ga v začetku tega leta (Bratuškova vlada) tudi odpokli-

cal iz Trsta, češ da je dozorel starostne pogoje za upokojitev. Po Ruplovem odhodu generalni konzulat vodi konzulka Eliška Keršnik Žmavc.

To ni prvič, da je slovensko konzularno predstavništvo za Furlanijo-Julijsko krajino in severno Italijo daljše obdobje brez generalnega konzula, kar ni ravno spodbudno. Ruplova upokojitev namreč ni bila nenadna, temveč prehodno napovedana, tako da bi lahko zunanje ministrstvo spričo situacije in posebno pomembne vloge tržaškega predstavništva pospešilo postopke za imenovanje novega generalnega konzula ali konzulke.

Nekdanji zunanji minister Rupel je prevzel mesto Vlaste Valenčič Pelikan, ki se je zaradi po njenem mnenju neupravičenega odpoklica (tudi v tem primeru je bil soudeležen mini-

Zunanji minister Karl Erjavec

ster Erjavec) pritožila na pristojna tlesa, usoda tožbe pa je neznana. Rupel se menda ni pritožil zaradi odpoklica, pač pa je v zvezi s Trstom za-

Kandidatka za Trst Ingrid Sergaš

radi domnevnih koruptivnih dejanj prijavil ministra Erjavca osrednji Komisiji za preprečevanje korupcije. S.T.

ČEDAD - V režiji slovenskega režiserja Vlada Škafarja

Snemali bodo film »Mama«

Levo datajli v mestu Čedad, desno režiser Vlado Škafar med snemanjem

NM

ČEDAD - Slovenski režiser Vlado Škafar pripravlja nov film z naslovom 'Mama', ki ga bodo delno snemali v Čedadu, saj je čedajska uprava na zahtevo goriškega filmskega produkcijskega podjetja Transmedia, ki bo delo producirala skupaj s podjetjem Gustavfilm, dovolila uporabo prostorov v mestu. Gre torej za drugo mednarodno koprodukcijo med Italijo in Slovenijo po filmu 'Zoran, moj nečak idiot'.

»Osnovni zaplet filma – nam je v pogovoru po telefonu povedal Škafar – je odnos neke mame do hčerke, oziroma kako jo ta mama skuša spet spraviti v nekako normalno življenje, potem ko se je hčerka preselila v tujino. To tuje okolje je Furlanija oziroma Čedad.« Režiser pravi, da je po nekaj ogledih po naši deželi našel prav v Čedadu pravi prostor »zaradi njene naravnosti, Nadiže, ulic, kjer ni dovoljen promet z avtom.« Snemanje bo delno potekalo že ta mesec (»Bomo med drugim izkoristili tudi prisotnost lunaparka, a nam je dejal Škafar), prihodnje leto se bo nadaljevalo tudi v okolici Čedada, verjetno po Benečiji, »ki je deloma prisotna v filmu«. Režiser ima sicer dober odnos z našimi kraji, saj je bil že nekajkrat gost Postaje Topolove, ki je zanj »ena od redkih stvari, kjer vidim neko organsko kulturo, nekaj smiselne.« (m.o.)

DOLINSKA OBČINA - 25. novembra uvedba enosmerne ceste

Ricmanje: kmalu le vožnja navkreber

Od ponedeljka, 25. novembra dalje, bo skozi Ricmanje možno voziti le navkreber, v smeri od Loga proti pokrajinski cesti nad vasjo. Dolinska občinska uprava se je odločila, da uvede na cesti, ki pelje skozi vas, enosmerno vožnjo, in sicer iz varnostnih razlogov.

Dolinska županja Fulvia Premolin je v začetku tedna podpisala ustrezeni odlok, ki predvideva »vzpostavitev enosmerne vožnje na odseku pokrajinske ceste št. 20 »za Ricmanje«, in sicer od trga pri pokopališču v zaselku Ricmanje do križišča s pokrajinsko cesto št. 11 »za Prebeneg«, kot je zapisano v uradnem aktu.

»Ricmanjci so že nekaj let zahtevali uvedbo enosmerne vožnje na cesti skozi vas,« je županja včeraj pojasnila ukrep. Razlogov za omejitev je bilo nič koliko. Prvi zadeva varnost na cesti. Le-ta je ozka, v vaškem jedru brez pločnika; številni vhodi hiš dajejo na cesto, kar je za tamkajšnje stanovalce sila nevarno.

Fulvia Premolin

KROMA

Zadnja leta se je promet skozi vas povečal. Vse več je avtomobilistov, ki se zjutraj poslužujejo prehoda skozi vas za prevoz na delovna mesta v industrijski coni. Zaradi hitrice in strme poti navzdol švigajo vozila nevarno mimo hiš, kar predstavlja dodatno nevarnost.

Nazadnje so postale Ricmanje »zanimive« tudi za velike tovarnjake. Kljub prepovedi vožnje skozi vas iz leta 2005, so številna satelitsko vodena

težka vozila so izbrala to bližnjico na poti v Trst. Mnoga so se »zagostila« v ozke ulice, da je bil potreben poseg gasilcev; nekatera so treščila zidove hiš in jih poškodovala.

Uvedba enosmerne vožnje (navkreber) bo sedaj preprečila tovrstne prometne peripetije. Postopek za vzpostavitev novega prometnega režima je bil dolgotrajen in zahteven. Cesta je pokrajinska, treba je bilo dobiti dovoljenje pokrajinske uprave; nadalje se je bilo treba dogovoriti s prevoznim podjetjem Trieste trasporti za spremembo proge linijskega avtobusa št. 41 v smeri proti mestu; obenem je bilo treba obvestiti organe javne varnosti o uvedbi enosmerne ceste. Obenem so svojo oceno o enosmerni vožnji izrekli izvedenci, ki pripravljajo izvršni načrt za obnovo ceste skozi Ricmanje. Za to delo je tržaška pokrajina že nakazala pol-druhi milijon evrov, ki pa jih je »zloglasni« pakt stabilnosti zamrznil in zaustavil prepotreben poseg.

M.K.

Zgoraj poškodovana hiša, spodaj tovarnjak, ki je pomotoma peljal skozi vas

DEVIN-NABREŽINA - Tik pred dokončno odobritvijo variante prostorskega načrta

Manj zazidljivih površin

Deželna vlada je »požegnala« zadnjo varianto prostorskega načrta devinsko-nabrežinske občine. V preteklih dneh je posredovala občinski upravi celotno dokumentacijo variante št. 27 (tako ji pravijo tehniki) brez dodatnih priporočil ali pripomb. Pomeni, da jo bo lahko občinski svet v kratkem (beri: na seji v sredo, 27. novembra ...) dokončno odobril.

Kukanjeva uprava je tako zabeležila nov uspeh na področju upravljanja občinskega ozemlja. Variante št. 27 je podedovala od prejšnje desnosredinske Retove uprave. Ta je pripravila tak prostorski načrt, ki je predvideval številne pozidave. Občinski svet je pred iztekom mandata Retove uprave predlog sprejel, le-ta je romal na deželo, ki jo je takrat še vodila Tondova desnosredinska koalicijska. Kljub političnemu sozvočju je deželna uprava zelo negativno ocenila varianto prostorskega načrta. K dokumentu je priložila celo vrsto priporočil, ki so se večinoma nanašala na prekomerno pozidavo občinskega ozemlja.

Kukanjeva uprava je izkoristila deželna priporočila in pripombe ter iz Retovega prostorskega dokumenta črtala odvečne zazidljive površine. Tako jih je od skupnih dvanajstih večjih zazidljivih območij črtala kar osem. Izpadle so prvotno načrtovane gradbene površine v Cerovljah, v Slivnem, v Vižovljah in Nabrežini Kamnolomi ter druga štiri manj obsejna zazidalna območja. V načrtu pa so ostala gradbeno-zazidalna področja v Trnovci (projekt za kamping), v Nabrežini in v Križu (dve coni vzdolž pokrajinske ceste Prosek-Sesljan).

Devinsko-nabrežinski občinski svet je sprejel varianto št. 27 občinskega prostorskega načrta v začetku maja. Urbanistični dokument so podprli svetniki levsosredinske večine, medtem ko so se predstavniki desnosredinske opo-

zicije vzdržali. Kajti: niso mogli glasovati proti, ker je varianto - konec koncev - pripravila prejšnja, »njihova« uprava.

Občinski odbornik za urbanistiko Massimo Veronese je ugodno ocenil dejstvo, da deželna vlada ni več posegla v občinski prostorski dokument. Pomeni, da je znala Kukanjeva uprava zadostiti vsem priporočilom in pripombam, ki jih je pred dobrim letom iznesla prejšnja, Tondova deželna vlada.

Na občinski seji konec novembra bo tako varianta prostorskega načrta

dokončno odobrena. »Potem bo treba počakati na objavo v deželnem vestniku, šele potem bo stopila v veljavo,« je pojasnil odbornik Veronese, ki pa je tudi opozoril: »Obstaja sicer tudi teoretična možnost za poseg deželnih uradov pred objavo v uradnem listu. A ta je res majhna, saj smo zadostili vsem zahtevanim priporočilom, je zaključil Veronese.

Na seji konec novembra bo na dnevnem redu še zadnji zakonsko predvideni rebalans proračuna za leto 2013.

M.K.

Massimo Veronese

KROMA

DEMONSTRACIJA - Dijaki proti stabilizacijskemu zakonu

Z jajci nad deželno palačo

Sedež deželnega sveta ter policiste obmetali z jajci in barvo - Trije ovađeni, dva sta mladoletna

Demonstranti zavračajo »austerit« (varčevalno politiko)

KROMA

Včeraj so dijaki in študentje v številnih italijanskih mestih demonstrirali proti stabilizacijskemu zakonu, ki po njihovih ocenah »zagotavlja stabilnost maloštevilnim, večini pa spet nestabilnost«. Dijaki nasprotujejo varčevalni politiki, ki jo Italiji narekuje Evropska unija, oblastnike pa opozarjajo, da mladi niso nemi, »kvečjemu je politika gluha«. V Trstu je demonstriralo nekaj sto dijakov, po podatkih tržaške kvesture okrog 150. Na glavnem transparentu je pisalo, da so mladi zaradi varčevalne politike razjarjeni. Sprevod po mestnih ulicah ni minil brez incidenta, napeto je bilo pred sedežem deželnega sveta na Trgu Oberdan. Tam so nekateri dijaki zmetali proti pročelju deželne palače jajca, polna barve. Stavbo so ščitili policisti, opremljeni s ščiti in pendreki, jajca so letela tudi nanje. Bilo je napeto, na koncu so policisti identificirali tri domnevne storilce, med katerimi sta dva mladoletna. Zaradi suma povzročitve škode jih bodo prijavili sodstvu. Sprevod se je zaključil na Velikem trgu.

PRISTANIŠČE Šesti pomol s 25 vlaki, a brez BMW-ja

Velikani BMW, Maersk in Kombiverkehr so zavrnilo Trst. Avtomobilskih komponent ne bodo pošiljali iz Nemčije (točneje iz Regensburga) na Kitajsko skozi tržaško pristanišče, ker železniške povezave in predvideni stroški po ocenah bocenske družbe Rail Traction Company niso konkurenčni, upravljanje vlakov v tržaškem pristanišču pa ni učinkovito. Kljub neugodni zemljepisni legi se torej še vedno splača izkoristiti severnonemška pristanišča. Za Trst so značilni višji stroški in počasni prevozi, ker upravljata železnico dve različni družbi: v samem pristanišču je to Adriafer (last pristaniške oblasti), od pristanišča dalje pa Serfer (italijanske železnice).

Ob veliki izgubljeni priložnosti pa gre omeniti, da se je število vlakov, ki potujejo s šestega pomola, povečalo. Trenutno jih je 25 na teden, k porastu pa je prispevala novonastala družba EMT (Europa Multipurpose terminal), ki spada v skupino Parisi in upravlja ta terminal. Tržaški župan Roberto Cosolini je v četrtek obiskal Francesca Parisija in mu čestital, saj je postal predsednik mednarodne špeditorske zveze FIATA. Pred kratkim so odprli novo povezavo med Trstom in Frankfurtom ter Ludwigshafnom, ki je po Parisijevih besedah idealno nadaljevanje pomorske povezave med Grčijo in Trstom, ki jo ponuja družba Minoan iz skupine Grimaldi.

DEMOKRATSKA STRANKA - Priprave na primarne volitve

Velika večina vodilnih Slovencev podpira Cuperla

Za Renzija deželni svetnik Ukmar in podpredsednik Pokrajine Dolenc

Velika večina vodilnih Slovencev Demokratske stranke se je v pričakovanju odločilnih decembrskih primarnih volitev opredelila za tajniško kandidaturo Giannija Cuperla. Ponavlja se scenarij z zadnjih volitev, ko je praktično vsa strankina slovenska komponenta podprla Pier Luigi Bersanija. Izjemo predstavlja deželni svetnik Stefano Ukmar, Bersanijev podpornik, ki se je tokrat postavil na stran Mattea Renzija. Za Giuseppeja Civatija se doslej ni opredelil nihče med vidnimi Slovenci v DS.

Pristaši Tržačana Cuperla so Aleks Milič (Zgonik-Repentabor), Alenka Vazzi (Dolina) in Juri-Giorgio Zeriali (zahodni Kras), poleg skoraj vseh občinskih odbornikov in svetnikov (tudi pokrajinskih) slovenske narodnosti od Nabrežine do Milj. K podpori Cuperlu se nagiba tudi poslanka Tamara Blažina, ki je sicer že pred časom napovedala, da se ne bo direktno angažirala v predkongresnem soočenju. Tajnik vzhodnokraške sekcije Matej Iskra je volil za enega od štirih tajniških kandidatov (poleg Cuperla, Renzija in Civatija je v igri še Gianni Pittella), svojega glasu pa ne želi obelodaniti. Cuperlo je doslej prevladal na vseh kongresnih skupščinah v pokrajini. Zanj se je opredelil tudi pred kratkim potrjeni pokrajinski tajnik Štefan Čok, ki se sicer zavzema za ločitev krajevnih situacij od državne. Čoka, ki je bil Bersanijev privrženec, so podprle vse notranje komponente, za-

Pokrajinski tajnik DS Štefan Čok KROMA

to hoče razumljivo ohraniti enotnost v stranki.

Renzijski podpira podpredsednik Pokrajine Igor Dolenc, ki se je za župana Firenc opredelil že na zadnjih primarnih volitvah, na katerih je prevladal Bersani. Dolenc pri tem gre po poti svojega predhodnika v pokrajinski upravi Walterja Godine, enega prvih krajevnih Renzijevih pristašev. Dolencu se je v podpori Renziju, kot rečeno, pridružil Ukmar. Na kongresni skupščini v Ljudskem domu v Križu, kjer se je odločalo o pokrajinskem tajniku, je deželni svetnik dejal, da kot levičar zaupa Renziju in slednji je edini, ki lahko na volitvah premaga desno sredino.

Med podporniki župana Firenc je njegov tržaški kolega Roberto Cosolini, tudi sam prej velik Bersanijev pristaš. Cosolini je doslej zelo odmaknjeno in v tišini spremljal boj za tajniško mesto, nekateri somišljeniki pa

Deželni svetnik Stefano Ukmar KROMA

so mu vseeno zamerili, da se ni opredelil za Cuperla, ki je sicer njegov dol-

goletni prijatelj. Odbor, ki združuje podpornike tržaškega parlamentarca, vodi senator Fulvio Camerini, v njem je tudi nekdanja pokrajinska svetnica Nives Košuta.

Med demokrati so se torej močno »premešale karte« ne le med nekdanjimi komunisti in demokristjani, temveč tudi med bivšimi Bersanijevimi podporniki, kot priča »prestop« Ukmarja, Cosolinija in poslanca Ettoreja Rosata k Renziju. Župana Firenc, ki mu ankete napovedujejo zmago, bo najbrž podprl tudi senator Francesco Russo, ki velja za tesnega sodelavca predsednika vlade Enrica Lette.

S.7.

DEŽELA - I. Gabrovec Denar za Padriče še na voljo, nujen je dialog

Včeraj smo poročali o deželnem prispevku v višini 1,150 milijona evrov za preureditev nekdanjega begunskega taborišča na Padričah, ki se ga po besedah pokrajinske odbornice Marielle De Francesco ne da več investirati tam. V zvezi s tem se je oglašil podpredsednik deželnega sveta FJK Igor Gabrovec. »Res je bil v julijemskem rebalansu na priporočilo podpredsednika Pokrajine Trst Igorja Dolenca in s podpisom treh kolegov vložen popravek, ki je Pokrajini omogočil, da prispevek uporabi tudi za morebitne druge projekte, ki pa morajo biti relativno hitro uresničljivi. Razlaga, ki so jo dali kolegi, je bila ta, da gre za zagotovitev denarne postavke Pokrajini tudi v primeru, da začetnega projekta (na Padričah, op. nov.) ne bi uspela uresničiti,« pojasnjuje Gabrovec. Pokrajina prispevka naj ne bi še izgubila, saj so rok podaljšali, v decembrskem finančnem zakonu (če se izkaže utemeljena potreba) pa se lahko spet podaljša: »Popravek ni samodejno izključil prvotne namembnosti, jo je razširil. Tudi to lahko spremenimo ali prilagodimo morebitnim novim pogojem.«

Politično gledano je po Gabrovčevem mnenju nesporno, da območje na Padričah pripada tamkajšnji skupnosti, ki ima pravico, da predlaga razvojne načrte in namembnost. »Prvič, ker je bilo po vojni razlašeno za namene, ki že več desetletij niso več aktualni; drugič, ker je bilo tako sklenjeno v začetku 90. let v pogodbi o protivrednostih za bazovski sinhrotron. Kar mi je dano vedeti, je Pokrajina formalni lastnik območja, ki ga je prejela brezplačno in zaradi tega ni moralno upravičena, da ga preprosto da na prodaj.« Pokrajini in KZKV-ju predlaga, da skupaj evidentirata možne rešitve: »Čez nekaj tednov bo deželni svet sprejel finančni zakon in takrat bo priložnost, da zakonsko določilo priredimo novim potrebam. Osebnost sem na razpolago za posredovanje.«

DEMOKRATSKA STRANKA

Primarne volitve bodo nekaj drugega

Zadnja krajevna kongresna skupščina DS bo jutri ob 11. uri v Ljudskem domu (restavracija Bita) v Križu, kjer se bodo zbrali članci in člani stranke s Kontovela, Proseka in iz Križa. Tudi oni bodo izvolili delegate za pokrajinsko skupščino, ki bo evidentirale tri kandidate za državnega tajnika. Iz igre bo izpadel Gianni Pittella, ki

ni dobil nobenega pokrajinskega delegata.

Gre za zapleten postopek, bistvene bodo vsekakor primarne volitve v nedeljo, 8. decembra, na katerih bo padla odločitev o novem državnem tajniku DS. Poleg članov in članic stranke bodo lahko volili vsi, ki se prepoznajo v idejnih zasnovah ter v programu DS.

UL. COMMERCIALE, UL. ROMAGNA - Gasilci na delu

Nevarna drevesa

V Ulici Romagna so gasilci odstranili drevo s pomočjo vozila z žerjavom, ki je zasedlo dva vozna pasova sosednje Ulice Fabio Severo

KROMA

KATINARSKA CESTA - Nekaj minut po poldnevu

V trčenju s taksijem samo gmotna škoda

Na Katinarski cesti je avtomobil znamke Fiat včeraj malo po poldnevu s prednjim delom trčil v levi prednji del taksija znamke Nissan. V bližini je bil rešilec, vpleteni pa so odklonili ponujeno pomoč, saj je bila škoda samo gmotna. Zaradi izliva olja in čiščenja cestišča je bila cesta začasno zaprta za promet.

KROMA

Burja od začetka tedna lomi veje in podira drevesa, ki ogrožajo varnost občanov in še posebno udeležencev v prometu. Včeraj dopoldne so bili gasilci dobre tri ure na delu v zgornjem delu Ulice Commercial, kjer so odstranili majavo drevo ter ga nato razžagali. Ta del ulice, ki povezuje Kras z mestnim središčem, je bil od 10.15 do 12.55 zaprt za promet. Nekaj ur zatem se je podoben prizor ponovil v mestu, in sicer pri spodnjem koncu Ulice Romagna, ki je bila po navedbah mestnih redarjev zaprta za promet od 14.40 do 16.05. Tam so imeli gasilci opravka z velikim drevesom (deblo je bilo široko 70 centimetrov): uporabili so vozilo z žerjavom, ki je zasedlo dva vozna pasova Ulice Fabio Severo. Med obema intervencijama pa ni bilo počitka: na strmi Ulici Bonomea se je malo pred 13. uro pokvaril mestni avtobus št. 38, zaradi težav pri vleki so ga odpeljali šele po 14. uri.

Nagrajeni vestni občani z občinskim odbornikom za okolje Laurenijem

Občina Trst: nagradili najboljše privrženice ločenega zbiranja odpadkov

Na tržaški občini je občinski odbornik za okolje Umberto Laurenici včeraj nagradil oktobrske zmagovalce natečaja o odlaganju odpadkov, ki ga je priredila občinska uprava v sodelovanju s podjetjem AcegasAps, da bi spodbudila ločeno zbiranje odpadkov.

Nagrajenih je bilo deset občanov. Prvo mesto si je zagotovil Alessandro Cernecca, ki je na natečaju zbral 1.598 točk in si s tem prislužil električno kolo. V oktobru se je kar desetkrat odpravil na zbirna mesta za odlaganje odpadkov in odložil 18 električnih in elektronskih naprav, 30 kosov pohištva in bele tehnike, 25 vreč odpadnega materiala, 15 vreč s po 50 kilogrami vejevja in drugih zelenih odpadkov ter 10 litrov dotrajanega motornega in kuhinjskega olja. Na drugo mesto se je uvrstil Luciano Ruzzier (1.531 točk), na tretje pa Massimo Amenta (1.512 točk). Oba bosta prejela gorsko kolo. Na preostala mesta so se uvrstili Jame Mislej, Andrea Schiavon, Diego Mezzina, Marco Zugan, Rita Volsi, Fabio Treleani in Elio Tolar.

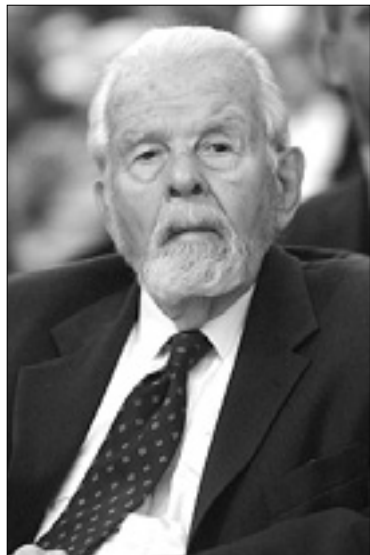

ZNANOST - Ustanovitelj visoke šole SISSA Odšel je Paolo Budinich, oče znanstvenega Trsta

V četrtek je v 97. letu starosti umrl fizik Paolo Budinich, ustanovitelj mednarodne visoke šole SISSA, soustanovitelj mednarodnega centra za teoretsko fiziko ICTP in glavni snovalec tržaškega znanstvenega sistema, ki je zacvetel na mednarodni ravni. Iz šole SISSA so sporočili, da se bodo premilemu ustanovitelju poklonili na letošnjem uvodnem dnevu Welcome Day, ki bo na sporedu v sredo. »Znanstveni Trst mu veliko dolguje, najbrž vse. Budinich je bil inovator, brez njega ne bi bilo sistema tržaških mednarodnih znanstvenih ustanov,« piše v tiskovnem sporočilu.

Paolo Budinich se je rodil leta 1916 na Velem Lošnju. Njegov prijatelj Claudio Magris ga je rad zbadal v vprašanju, ali se je rodil na Malem Lošnju, Budinich pa se je vsakič razjezil, saj mu je bil rojstni kraj svet. Priimek pa tudi: nekega dne si je povrnil izvirno obliko, potem ko je fašistični režim njegovo družino prekrstil v Budini. V Trst je prispel kot majhen otrok, takoj po prvi svetovni vojni, oče je poučeval zgodovino in filozofijo. Po končanem šolanju je Budinich študiral fiziko na univerzi Normale v Pisi, diplomiral je leta 1939. Med drugo svetovno vojno je kot častnik italijanske mornarice služboval na podmornicah in letalih, leta 1941 pa se je z zvijačo samovoljno predal Britancem (tako piše Pietro Greco v biografiji Buongiorno prof. Budinich). Končal je v ZDA, kjer je bil dolgo zaprt. Domov se je vrnil jeseni leta 1945.

Po vojni je delal z Wernerjem Heisenbergerjem v Göttingu in z Wolfgangom Paulijem v Zürichu, ob teoret-

ski fiziki se je zanimal tudi za metafiziko. Leta 1964 je v Trstu skupaj s pakistanskim Nobelovim nagrajencem Abdusom Salamom ustanovil mednarodni center za teoretsko fiziko ICTP, leta 1978 pa je prišla na vrsto SISSA. Sodeloval je tudi pri ustanavljanju bazovskega sinhrotrona, z Margherito Hack pa je bil dejaven na področju poljudne znanosti. Njegov načrt je slonel na Baconovi misli, da si z znanostjo ne sme pomagati ta ali oni človek, temveč vse človeštvo.

»Novica nas je prizadela. Budinich je bil ključna osebnost, ki je pripomogla k temu, da so v Trst prispela velika imena znanstvenega raziskovanja. Mnogo mu dolgujemo, on je dal tej šoli mednarodni pečat, ki se pozna še danes,« je izjavil direktor šole SISSA Guido Martinelli.

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Sole a catinelle«.
ARISTON - 16.45, 18.45, 21.00 »Blancanieves«.
CINEMA DEI FABBRI - 15.30 »Il gatto con gli stivali«; 18.30, 21.00 »Beyond Outrage«.
FELLINI - 16.15, 21.40 »Prisoners«; 18.45 »La vita di Adele«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 20.00 »Giovane e bella«; 18.00, 22.00 »The canyons«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Zoran, il mio nipote scemo«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 15.30, 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Venere in pelliccia«.
KOPER - PLANET TUŠ - 18.15, 22.10 »Carrie«; 17.45 »Dirka življenja«; 16.10, 18.45 »Enderjeva igra«; 22.55 »Gravitacija«; 14.00, 15.00, 16.00, 16.50, 18.00, 20.10 »Gremo mi po svoje 2«; 14.15, 15.45 »Jaz, baraba 2«; 17.50 »Kapitan Philips«; 14.00, 16.20 »Khumba«; 13.45, 20.30, 22.45 »Legende v Vegasu«; 21.00, 22.55 »Nesramni dedi«; 13.30, 15.40, 20.45 »Spopad na plesišču«; 18.20, 20.00, 22.20 »Svetovalec«; 20.20 »Thor: Svet teme 3D«; 22.40 »Thor: Svet teme«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 20.00, 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »L'ultima ruota del carro«; Dvorana 2: 15.30, 17.00, 18.30 »Disney Planes«;

Danes martinovanje z duom Bakalina

Kulturno društvo Kraški dom prireja nocoj prijetno martinovanje z duom Bakalina iz Čadrga na Tolminskem. Bakalino (v tolminskem narečju je to ime za glineno skledo) sestavlja Jani Kutin - glas in Renata Lapanja - harmonika, ki skupaj ponujata zvrhano skledo raznovrstnih uglasbenih zgodb in prigod. Jemlje ta jih iz kmečkega življenja, kot je bilo nekoč, dotakneta pa se tudi sodobnega sveta in kritizirata sistem, v katerem se je danes znašel kmet. Pesi, v katerih tudi na hudomušen način opisujeta odnose med moškim in žensko, so podane v čadškem narečju, kar daje ansamblu še večjo izvirnost. Koncert skupine Bakalina bo danes ob 19.30 v Kulturnem domu na Colu.

Zbor Jacobus Gallus poje nocoj na Proseku

Kulturni dom Prosek Kontovel je prostor, ki ga domačini in gostje v zadnjih letih vedno bolj cenijo in obiskujejo. Od kar je bila stavba prenovljena je doživela pravi razcvet. Praznovanja, koncerti, razstave, avtorski in gledališki večeri, kratka prireditve za vse okuse.

Po martinovanju in večeru z Iztokom Mlakarjem bo Kulturni dom na Proseku nocoj ob 20. uri gostil Zbor Jacobus Gallus pod vodstvom Marka Sancina. S programom sakralnih in ljudskih skladb bo pevski sestav poskrbel za glasbeni uvod v projekcijo trailerja SFINGA, ki je že v nedeljo ob Martinovanju omamil obiskovalce proseškega kulturnega hrama z očarljivimi posnetki, ki pričarajo lepoto in mogočnost Julijskih Alp.

15.30, 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Stai lontana da me«; Dvorana 3: 16.00 »Cattivissimo me 2«; 17.50, 20.00, 22.10 »Jobs«; Dvorana 4: 16.30, 20.20 »La gabbia dorata«; 18.15, 22.10 »Questione di tempo«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 14.35, 15.25, 16.30, 17.20, 18.25, 19.15, 20.20, 21.10, 22.15 »Sole a catinelle«; 14.40, 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Stai lontana da me«; 19.45, 21.50 »Jobs«; 21.20 »Prisoners«; 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »L'ultima ruota del carro«; 15.20, 15.40, 17.20, 19.20 »Disney Planes«; 15.35, 17.40, 19.45 »Cattivissimo me 2«; 17.40, 22.15 »The canyons«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.15, 22.15 »Sole a catinelle«; 17.30, 20.00, 22.10 »L'ultima ruota del carro«; Dvorana 2: 17.00, 20.00, 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«; Dvorana 3: 18.00, 20.15, 22.10 »Stai lontana da me«; Dvorana 4: 20.30 »Prisoners«; Dvorana 5: 16.15, 18.00 »Disney Planes«.

Šolske vesti

DIZ J. STEFANA obvešča, da volitve za obnovitev vseh komponent v zavodni svet bodo v nedeljo, 17. novembra, od 8. do 12. ure in v ponedeljek, 18. novembra, od 8.00 do 13.30. Vabimo, da se volitev udeležite polnoštevno. **NA DTZ ŽIGE ZOISA** bodo volitve v zavodni svet v nedeljo, 17. novembra, od 8. do 12. ure in v ponedeljek, 18. novembra, od 8.00 do 13.30. Vabimo k polnoštevni udeležbi! **RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA** sporoča staršem dijakov, da bodo volitve v zavodni svet za šolsko triletno 2013-16 v nedeljo, 17. novembra, od 8. do 12. ure in v ponedeljek, 18. novembra, od 8.00 do 13.30. Starši so naprošeni, da se volitev polnoštevno udeležijo; starši so vabljeni na roditeljski sestanek v torek, 19. novembra, od 18.30 do 19.30.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča staršem dijakov, da bodo skupne govorilne ure v ponedeljek, 18. novembra, od 17. do 19. ure za bienij in klasično smer ter v torek, 19. novembra, od 17. do 19. ure za trienij znanstvene in jezikovne smeri. V nedeljo, 17. in v ponedeljek, 18. novembra, bodo na šoli obenem potekale volitve za obnovo zavodskega sveta.

DIJAŠKI DOM S. KOSOVELA Trst in Slov.I.K. prireja delavnice za starše »Učenje slovenščine - Kako lahko starši pomagamo otroku?«. 1. del: Kako se učimo jezika? Česa se naučimo v šoli in česa ne? V torek, 19. novembra, v slovenskem jeziku in/ali v četrtek, 21. novembra, ob 17.30 v italijanskem jeziku z jezikoslovko Matejko Grgič. 2. del: Kateri psihološki vidiki vplivajo na usvajanje jezika? Kolikšen napor terja učenje jezika od otroka? V torek, 3. decembra, ob 17.30 s psihologinjo in psihoterapevko Suzano Pertot. Info: info@slov-vik.org ali 040-573142.

Poslovni oglasi

PRODAM CVETLIČARNO v Nabrežini, nasproti pokopališča.

Za informacije: 040-201025

PODJETJE INFORMATIKE IŠČE osebo za prodajo in tehnično podporo.

e-mail: oglas.pd2013@gmail.com

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

4 ZIMSKE GUME Kormoran snowpro 185/65 R15 88T v dobrem stanju, prodam za 120,00 evrov. Tel.: 348-2422538 v večernih urah.

DAJEM V NAJEM malo, na novo opremljeno stanovanje v središču Kozine. Tel. št.: 0039 392-2225821.

DIATONIČNO HARMONIKO Prostor prodam za 1200 evrov; tel. 335-5387249.

GOSPA SREDNJIH LET išče delo kot hišna pomočnica, 24 ur dnevno. Tel. št.: 328-0246148.

IŠČEM DELO kot varuška otrok ali kot hišna pomočnica. Tel.: 040-327251.

IŠČEM zimske gume s platišči v dobrem stanju, 175-65 R13 ali 185-55 R14, max 200,00 evrov. Tel.: 347-3052843.

NA SV. MARTINU NA PROSEKU sem 11. novembra izgubila usb ključek bele barve. Pošteni najditelj bo prejel nagrado. Tel. 348-8340682.

OPEL ASTRA SW, 1.4-16 v., letnik 2000, 190.000 prevoženih km, bencin, prenovljen motor, nove gume, dobro

SKD Igo Gruden
vabi na predavanje

inž. GORAZD HUMAR

Solkanski most in nabrežinski kamen

Danes, 16. novembra 2013,
ob 20.00

Kulturni dom v Nabrežini

opremljen, prodam za 1500,00 evrov. Tel. 328-7599640.

PRODAJAM 4 zimske gume snoways 2 plus - 185/60 R14. Cena 70,00 evrov. Tel.: 348-5159966.

PRODAJAMO kraško domačijo potrebno prenove: hiša 180 kv.m., vrt 2.500 kv.m., tel.: 340-5706725.

PRODAM ekstraprejško dalmatinsko oljčno olje lastne pridelave. Tel.: 339-8201250.

PRODAM novo oljčno olje, ročno pobirano, sorte belica iz dolinske občine. Najmanj 5 litrov. Cena: 12,00 evrov na liter. Tel. št.: 348-6183054.

PRODAM repo. Tel.: 347-4878994.

PRODAM strežno hladilno vitrino za narezek, širina 4 m, globina 1,5 m ter hladilno vitrino za mlečne izdelke, višina 2,20 m, globina 70 cm, dolžina 2,5 m v odličnem stanju, cena po dogovoru. Tel. 339-5326530, 338-8867093.

RAZNE DELE za skuter gran dink prodam po nizki ceni. Tel.: 040-231006 v popoldanskih urah.

V SOBOTO zvečer, 9. novembra, sem na plesu MKPK na Proseku izgubil zebrastrasto svetlo sivo majico z zadrgo velike mere. Tel. št.: 338-9444135 (Niko). **ZELO SIMPATIČNE MUCKE** podarimo. Tel.: 040-200865.

Izleti

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN - ŠZ SLOGA obveščata, da bo v nedeljo, 17. novembra, za izlet v Vipavsko dolino in Martinovo večerjo, avtobus odšel iz Bazovice ob 11. uri, iz Nabrežine ob 11.30 in iz Šempolaja ob 11.45.

SPDT prireja v nedeljo, 17. novembra, Pohod skozi geološki čas od Fernetičev preko Medvedjaka do Poklona. Zbirališče ob 8.30 na parkirišču na Fernetičih ob cesti za Repentabor, v bližini marketa Eurospin. Izlet, ki ga vodi geološki izvedenec gospod Paolo Sossi, je nezahteven in namenjen vsem. Predvidene so približno 3 ure in pol lagodne hoje.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA sporoča, da zaradi velikega zanimanja ponovno organizira ogled Londona v soboto, 7. decembra. Prijave in informacije: 00386-31479882 Marija.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 16. novembra 2013

JERICA

Sonce vzide ob 7.06 in zatone ob 16.34 - Dolžina dneva 9.28 - Luna vzide ob 15.59 in zatone ob 6.44

Jutri, NEDELJA, 17. novembra 2013

GREGOR

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13 stopinj C, zračni tlak 1008 mb ustaljen, vlaga 75-odstotna, veter severovzhodnik, burja s sunki do 30 km na uro, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 16,5 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 11., do sobote, 16. novembra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Korz Italija 14 - 040 631661, Oširek Vardabasso 1 - 040 766643, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Korz Italija 14, Oširek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1 - 040 635368.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

*Mama in nona naša visoko obletnico slavi,
A se še vedno s kolesom po Opčinah podi,
Rožice kot vedno rada neguje
In tudi svoje vnuke vneto ljubkuje,
Jezi se le, ko druge ni poti
In vsi domači ji voščimo še polno zdravih dni!*

Veronika, Dimitri in Emir

Čestitke

Pred kratkim je naša učiteljica plesa in koreografinja RAFFAELLA uspešno diplomirala iz verskih ved. Iskreno ji čestitamo njene plesalke iz plesne skupine društva MOSP!

Obvestila

KRU.T - ob torkih se nadaljuje skupinska vadba v termalnem bazenu v Gradcu. Lepo vabljeni, da poskusite in se pridružite skupini! Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča člane, da na sedežu deluje društvena posvetovalna ambulanta. Pojasnila in predhodne prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča, da se nadaljuje skupinska vadba, ki se odvija ob torkih, v jutranjih in popoldanskih urah in ob četrtkih, v jutranjih urah. Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da vadba poteka ob torkih od 18.00 do 19.15 ter od 19.15 do 20.30, ob četrtkih pa od 16.45 do 18.00 ter od 18.00 do 19.15. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe.

ELIC-SINTESI Umetniška šola za otroke vabi na delavnico »Izražajmo se s stripom« z umetnikom Leonardom Calvom danes, 16. novembra, od 16.30 do 17.30 na sedežu, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253.

KLUB ŠAH OSMICA vabi vse ljubitelje igre šaha na hitropotezni turnir Over 18 (5 minut razmišljanja na igralca) v Zadrugi gostilni v Gabrovcu, danes, 16. novembra, ob 15.30. Sledi zakuska in podelitev nagrad prvim trem uvrščenim.

SKP KROŽEK 1. MAJ vabi člane in simpatizerje danes, 16. novembra, ob 16.30 v Ljudski dom v Podlonjerju na kongres krožka.

ZALOŽBA MLADIKA, ZTT IN TRŽAŠKA KNJIGARNA sporočajo, da ostaja še nekaj prostih mest za obisk Slovenskega knjižnega sejma v Ljubljani z avtobusnim prevozom v sredo, 20. novembra. Odhod s Trga Oberdan ob 8.45, pri Finžgarjevem domu na Opčinah ob avtobus ob 9.10, povratek v Trst okrog 17. ure. Prijave v Tržaški knjigarni ali pa pri založbi Mladika (tel. 040-3480818, redakcija@mladika.com) do danes, 16. novembra.

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA - Podružnica Kras vabi na pohod z ogledom ribiškega muzeja v Križu, ki bo v nedeljo, 17. novembra. Pohodniki se bodo ob 9. uri odpeljali s stare avtobusne postaje v Sežani z lastnimi avtomobili na Prosek, od koder bo sledila uro in pol dolgo pot hoje do Križa. Tu ogled ribiškega naselja in ribiškega muzeja v spremstvu Franka Košute. Vrnitev na izhodišče po krožni poti z ogledom na tržaški zaliv. Vodja pohoda in dodatne informacije: Ludvik Husu na tel. 041-351713. V primeru slabega vremena je program prilagojen.

VAŠKI JESENSKI PRAZNIK: društva in organizacije vabijo vse vaščane in prijatelje v nedeljo, 17. novembra, na praznik: ob 14.00 zbirališče na vaškem trgu - pohod Spoznavajmo trebenska ledinska imena; ob 17.00 v Ljudskem domu kulturni program, ki ga bodo izoblikovali Otroški pevski zbor Krasje in Godbeno društvo Viktor Parma, nato družabnost in večerja (simbolični prispevek).

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA - Podružnica Kras prireja, v sodelovanju s Kraškim drenom in Društvom diabetikov Sežana, počastitev sv. dneva sladkorne bolezni, ki bo v ponedeljek, 18. novembra, v Kosovelovem domu. Osrednja prireditve »Z razumom, pesmijo in plesom za zdrava srca Krasa« se bo pričela ob 18. uri. Nastopili bodo številni nastopajoči vseh generacij. Od 15. ure dalje bodo v predvorju Kosovelovega doma potekale brezplačne meritve krvnega tlaka, pulza, holesterola in sladkorja v krvi, s svetovanjem.

KRU.T obvešča, da bo v ponedeljek, 18. novembra, ob 15. uri na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tretje srečanje delavnice »Izražanje preko barve« z umetnico in likovno terapevtko Luiso Tomasettij. Informacije in prijave na društvenem sedežu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

OBČINA ZGONIK prireja, v sodelovanju s karabinjersko postajo iz Devinščine, v ponedeljek, 18. novembra, ob 17.00 v dvorani občinskega sveta v Zgoniku srečanje o osnovnih pravilih proti prevaram. Vabljeni!

URAD ZA ODNOS Z JAVNOSTMI Občine Devin Nabrežina bo v ponedeljek, 18. novembra, zaprt.

SEČNJA 2013/14 NA OPČINAH: Jus Opčine obvešča člane in bivaajoče na Opčinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnjo sečnjo ob torkih od 18.30 do 19.30, najkasneje do 19. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ul. 71. **PRAVLJIČNE URICE:** Biserka Cesar bo v sredo, 20. novembra, v Narodni študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), pripovedovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnico z medvedom«, ob 16.30 za otroke iz vrta ter ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred).

SKP KROŽEK »GOAT - KRAS« vabi člane in simpatizerje v sredo, 20. novembra, ob 18. uri v Grudnovu (Kamnarsko) hišo v Nabrežini na kongres krožka.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obvešča, da zbiraamo gradivo za objavo nove številke občinskega glasila. Rok za oddajo prispevkov zapade 22. novembra, sprejemamo pa jih v občinskem vložišču in na traduzioni@commonrupino.regione.fvg.it.

60-LETNIKI POZOR! V soboto, 23. novembra, praznujemo vsi skupaj od Brega do Krasa. Klič takoj na tel. št. 348-5608501 (Divna) ali 348-5159966 (Edvin).

TFS STU LEDI vabi vse bivše plesalce, pevke in godce na skupno praznovanje 40-letnice ustanovitve naše skupine. Družabnost bo v soboto, 23. novembra, ob 19. uri v društvu Venturini pri Domju.

SIMBOLNA GOVORICA DUŠE: v dvorani SKD Igo Gruđen v Nabrežini, KUD Magnet prireja cikel 12 likovnih srečanj z spoznavanje arhetipov s simbolno govorico. Likovna dejavnost raziskovanja s samodejno risbo se bo odvijala od 19. novembra ob petkih od 17. do 19. ure. Tečajno vredila slikar Ani Tretjak. Uvodno srečanje bo v nedeljo, 24. novembra, z obiskom Beneškega Bienala. Informacije čim prej na tel. št. 040-220680 ali 339-4184635.

ČEBELARSKI KONZORCIJ ZA TRŽAŠKO POKRAJINO obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 29. novembra, od 18.00 do 19.30. Info: cons.apicoltoritrieste@gmail.com.

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglasijo pri društvu glede nakupa v predprodaji sezone karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-10730513 (Sabina).

VSI PETDESETLETNIKI od Milj do Štivan: v soboto, 7. decembra, ste va-

kraški dom vabi

danes, 16. novembra, ob 19.30

v Kulturni dom na Colu,

na martinovanje z duom

BAKALINA

Jani Kutin - glas
Renata Lapanja - harmonika

bljeni na večerjo z glasbo v Zagradcu. Info in prijave: 340-2417429 (Robert) ali 349-1420610 (Nataša).

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA vabi na prireditve »Španski večer v Sloveniji« v nedeljo, 22. decembra, kjer bo španska glasba in ples flamenka. Informacije na tel. 00386-31479882 (Marija).

Prireditve

FOTOVIDEO TRST80 obvešča, da so v teku, v sklopu Okusi Krasa, fotograf-ske razstave: Tatjana Masala in Jasmin Risegari v restavraciji Bita v Križu, Gino Dal Col in Nataša Peric v gostilni Guštin v Zgoniku in Radivoj Mosetti v gostilni Baldon.

DRUŠTVO UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE KRAS prireja: v četrtek, 21. novembra, od 9. do 12. ure delavnice reciklaže predmetov (za priložnostna darila) s Polono Škodič v Domu upokojeencev Sežana; danes, 16. novembra, od 10. do 15. ure delavnica in predavanje mag. Stipeta Hečimovića »Zdravilne rastline v prehrani«; v petek, 22. novembra, od 14. do 17. ure program »Suhi zid z Borisom Čokom«, Vaški dom Gorjansko pri Komnu. Prijave na tel. 031351830.

KD KRAŠKI DOM vabi danes, 16. novembra, ob 19.30 v kulturni dom na Colu na martinovanje z duom »Bakalina«, ki ga sestavljata Jani Kutin - glas in Renata Lapanja - harmonika. **KD PROSEK KONTOVEL IN ZBOR J. GALLUS** vabita danes, 16. novembra, ob 20. uri na predvajanje trailerja »Sfinga« s pevskim uvodom.

SKD IGO GRUDEN vabi na predavanje inž. Gorazda Humarja »Solkanski most in nabrežinski kamen«, ki bo danes, 16. novembra, ob 20. uri v kulturnem domu Igo Gruđen v Nabrežini.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave »Uporaba tobaka med prvo svetovno vojno«. Urnik: danes, 16. novembra, 15.30-19.00; 17. novembra, 9.30-12.00 in 15.00-19.00. Zamisel-material Bruno Santini in Marco Perrino.

DENIS NOVATO IN MUZIKANTJE EVROPE v nedeljo, 17. novembra, ob 18.00 v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Glasbeni gostje: Grazer Spatzen (Avstrija), Jože Burnik, Ansambel Munda, Luoi Herinx (Nizozemska), Klapa z Brega, Domači zvoiki, Ana Tavčar in Denis Novato.

DRUŠTVO HERMADA - Vojaki in civilisti in Občina Devin Nabrežina prireja v nedeljo, 17. novembra, ob 16. uri v Galeriji Centra Skerk v Trnovci 15, predvajanje filma »L'albero tra le trincee - Paolo Rumiz nei luoghi della Grande Guerra«, ki ga bo predstavil žurnalst in pisatelj Paolo Rumiz. Vstop prost. Obvezna rezervacija na tel. št. 345-6407888.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi na ogled kraške muzikomedije Mateja Grudna in Iztoka Cergola (u)TRI(n)KI »Kud grešni kozli« v nedeljo, 17. novembra, ob 17. uri.

SKD TABOR - PROSVETNI DOM: v nedeljo, 17. novembra, ob 18.00 - Maurizio Zacchigna - L'eredità dell'ostetrica; v nedeljo, 24. novembra, ob 18.00 - Openska glasbena srečanja: Luka Ljubas - violina in Jeremisa Fliedl - violončelo; v soboto, 30. novembra, ob 20.30 - Openski mladinski krožek in Bar Tabor: Balkan party s Kraškimi ovčarji.

CAMINO DE SANTIAGO DEL NORTE - Društvo Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga vabi na potpisno predavanje Loredane Kralj v ponedeljek, 18. novembra, ob 20. uri v prostore bara Verdi v Miljah (Ul. S. Giovanni 4).

DRUŠTVO SLOVENSKE IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 18. novembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na predstavitev dokumentarnega portreta o Zori Tavčar, ki ga je pripravil tržaški sedež Rai. Govorili bosta avtorica Tatjana Rojc in jubilantka Zora Tavčar. Začetek ob 20.30.

KRU.T vabi v ponedeljek, 18. novembra, ob 18. uri na prvo srečanje v sklopu predavanj »Prehrana je zdravje« na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, II. nad. Dr. Rosa Della Fortuna, master II. stopnje v nevropsihofizični optimizaciji, bo spregovorila o metodi Koussmine - prehrabnenih strategijah za pridobitev in ohranjanje dobrega počutja. Informacije in prijave na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

MFU-UNINT - Šola umetnosti vabi na konferenco »Leonardo da Vinci: čudo univerzalnega človeka« z umetnikom Leonardom Calvom v ponedeljek, 18. novembra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253.

NEODVISNOST KATALONIJE: KAKO IN KDAJ? Društvo slovenskih izobražencev in Slovenski klub vabita na srečanje s katalonskim intelektualcem Aurelijem Argemijem, ki bo v torek, 19. novembra, ob 20.45 v Peterlinovi dvorani (Ul. Donizetti 3).

SKD VIGRED vabi v torek, 19. novembra, ob 17.30 v Štalco v Šempolaju na mesečno srečanje s strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak na temo »Kako s hrano ojačimo imunski sistem, prva pomoč pri prehladu, herpes....«.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA vabi na srečanje z naslovom »Križa politike v krizi družbe« v torek, 19. novembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. S. Francesco 20/II.

ZALOŽBA MLADIKA IN TRŽAŠKA KNJIGARNA sporočata, da bo predstavitev knjige o življenju in delu Bojana Pavletiča »Primorski Sokoli bodo še leteli« v Tržaški knjigarni zaradi tehničnih razlogov preložena na torek, 19. novembra, ob 11. uri. Ob prisotnosti urednika Maria Šušteršiča bosta o knjigi spregovorila Saša Rudolf in Milan Pahor.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM vabi na srečanje z naslovom »Jezikovna vprašanja«, ki ga bo vodil dr. Peter Weiss z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani 20. in 27. novembra, od 17. do 19. ure v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14). Znesek vpisa in informacije na tel. 333-4546847 (Eva) in 349-6141774 (Neva).

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v četrtek, 21. novembra, v Finžgarjev dom na Opčinah na drugo predavanje iz ciklusa o pozitivnih odnosih. Psihologinja Roberta Sulčić in doktor Bernard Špacapan bosta prikazala probleme, vezane na depresijo, osamljenost, samomorilne težnje, alkoholizem in odgovarjala na vprašanja, kako jih prepoznamo in se jim zoperstavimo. Naslov predavanja je »Kako prepoznati človeka v tiski in mu pomagati«. Začetek ob 20. uri.

SKD BARKOVJE, U.K. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v petek, 22. novembra, »Ples v maskah« - modno revijo starodobnih oblik. Izdelki članov klekljarske sekcije Ribice - KD Lipa iz Bazovice. Glasbena kulisa mladinci Glasbene kamberce, umetniški vodja Aleksandra Pertot. Začetek ob 20.30.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi v kulturni dom v Ricmanjih na predstavitev pesniške zbirke Sumljive in abstraktne poezije Irene Žerjal v petek, 22. novembra, ob 20.30. S pesnico se bo pogovarjala Mairim Cheber. Večer bo obogatil nastop MePZ Jacobus Galus, ki ga vodi Marko Sancin.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v soboto, 23. novembra, v Finžgarjev

dom na Opčinah na ogled komedije »Ona. On.« Izvajata mlada igralca Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar. Začetek ob 20. uri.

ZŠŠDI, ŠZ BOR, SKD Slavko Škamperle, Založba Mladika in Tržaška knjigarna vabijo v soboto, 23. novembra, ob 18. uri na Stadion 1. maj na predstavitev knjige »Primorski Sokoli bodo še leteli« o življenju in delu Bojana Pavletiča, ki jo je uredil Mario Šušteršič. Knjigo bosta predstavila Saša Rudolf in Milan Pahor.

MFU-UNINT - Šola umetnosti vabi na konferenco »Arhetipi: prikrita razsežnost umetnosti« z umetnikom Leonardom Calvom v ponedeljek, 25. novembra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253. **GALERIJA VIPAVSKI KRIŽ** (na Placu, Ajdovščina) vljudno vabi na ogled razstave »Prosojnost - Zrak« do 26. novembra. Razstavlja Tanja Prušnik in Rafael Samec. Urnik: sob. in ned. 15.00-18.00, in na željo obiskovalcev: kontaktni telefon g.a Iva Bandelj 00386031-48187.

UNINT Šola Umetnosti - MFU obvešča, da prireja obisk izjemne razstave »Leonardo da Vinci. Univerzalni človek« v Benetke v nedeljo, 1. decembra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ 46 je odprt do 24. novembra.

Tel. 040-229439

PRI KAMNARJEVIH - biodinamična kmetija v Volčjem Gradu pri Komnu

vabi danes in jutri od 12.00 do 22.00 na obisk lastnega vinotoča.

Degustacija domačega narezka, kraških slaščic in vina.

Tel.: 00386 5 7668245

00386 40 644121

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinhaj 22/D. Tel. št.: 040-299453.

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

DRUŽINA COLJA je odprla osmico, Samatorca št. 21. Tel.: 040-229326. Vljudno vabljeni!

Prispevki

Ob 10. obletnici smrti dragega moža in očeta Ninkota Legiša darujejo Marija, Dolores in Claudio 100,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Prečniku.

V spomin na Dinoto Stoparja daruje Karlo (Nendetov) z družino 30,00 evrov za Slovensko kulturno društvo Lipa in 30,00 evrov za Sklad Mitja Čuk. V spomin na svaka in sestro Franca in Anito Kavs, na starše Giovannija in Marijo Pipan ter na teto Vittorio Mersnick daruje Nino Pipan 100,00 evrov za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Dina Stoparja darujejo Lea, Valentina in Mikela 30,00 evrov za MePZ Lipa.

V spomin na starše in Dina Stoparja daruje Evgen Vodopivec 50,00 evrov za MePZ Lipa in 50,00 evrov za AŠD Zarja.

V spomin na Milo Ferluga darujeta Ernest in Anita 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na Pepija Čuka darujeta Ernest in Anita 10,00 evrov za SKD Tabor z Opčin.

Ob obletnici smrti nepozabnega Igorja Grudna darujejo žena Janka in sinova z družinama 100,00 evrov za društvo Škamperle in 100,00 evrov za Štadijon 1. Maj.

ČEZMEJNO SODELOVANJE - Obračun evropskega projekta ITHREU

Hrvaška vse bližja naši deželi

Partnerji aktivno spremljali vstopanje Hrvaške v EU, zdaj pa načrtujejo sodelovanje v ladjedelništvu, lesni in prehrabni industriji

Včerajšnja zaključna konferenca projekta ITHREU

KROMA

V hotelu Savoia Excelsior so včeraj dopoldne potekale zaključne aktivnosti v okviru evropskega projekta ITHREU, ki ga je v zadnjih treh letih izvajalo italijansko ministrstvo za gospodarski razvoj Italije v sodelovanju z naslednjimi partnerji: Informest, Finest, hrvaška Gospodarska zbornica, hrvaško ministrstvo za gospodarstvo in Agencija za razvoj iz Zadra.

Partnerji so na dobro obiskanem srečanju ocenili potek projekta ter predstavili nekatere rezultate. Sicer ne gre za konkretne rezultate, saj so italijanski partnerji hrvaškim v okviru sodelovanja predvsem postregli z instrumenti, s katerimi je mogoče ugotoviti, kateri projekti so tisti, ki bi lahko na Hrvaškem, ki je nova članica EU, stabilizirali, rekonstruirali in spodbujali gospodarski razvoj območja v novem procesu evropske integracije. V okviru projekta so njegovi akterji ustvarili bazo znanja na

področju gospodarstva na principu ustvarjalnega sodelovanja med različnimi članicami EU.

Več o sami vsebini projekta je včeraj povedala Silvia Acerbi, predsednica Informesta, ki je vodil projekt ITHREU. Govornica je spomnila, da je Hrvaška že pred vstopom v EU lahko računala na pomoč in sodelovanje Furlanije Julijske krajine, s katero je bližnja država sodelovala na področju energije, okolja in gradbeništva. V okviru omenjenega projekta sta vpleteni strani le še okrepili svoje izmenjave in si za cilj zadali povečati »čezmejno« sodelovanje v luči razširjene Evrope.

Pogovarjali smo se tudi z Josipom Matassijem iz Agencije za razvoj iz zadarske regije, ki nam je povedal, da je njihova agencija v sklopu projekta analizirala potrebe hrvaške obale in zaledja pri programiranju operativnih programov v bližnji prihodnosti. Izvedli so cel niz raziskav, s katerimi so želeli razumeti, kakšne so prioritete in potrebe vpletenih subjektov. Anketiranci so izpostavili predvsem turistični sektor, ki bi ga bilo po njihovem mnenju potrebno vrednotiti ne le kot razvojno priložnost, temveč kot primer kulturne dediščine. Izpostavljen je bil tudi problem infrastrukture, ki jo, kot je razložil naš sogovornik, čezmejni projekti financirajo v manjši meri, a kljub temu je potrebno vzpostavljati učinkovite mreže, v sklopu katere je mogoče spodbujati kulturne vrednote, varstvo okolja in podjetništvo, meni Josip Matassi.

Včerajšnji uradni zaključek projekta ITHREU so lepo dopolnile še tri okrogle mize, na katerih se je govorilo o ladjedelništvu, lesni in pohištvni industriji ter o prehrabni industriji. Hrvaški predstavniki so z našimi zastopniki želeli poglobiti gospodarske odnose. S to debato pa se je tudi uradno zaključil projekt, za katerega predsednica Informesta Silvia Acerbi meni, da je bil odlična priložnost za sklepanje novih gospodarskih poznanstev, v sklopu katerih lahko podjetja postanejo pravi promotorji nove kulture internacionalizacije poslovanja. (sč)

KMETIJSTVO - Obljuba predsednika Sergia Bolzonella

Dežela obljublja spoštovanje dogovora o vinu Prosecco

Deželna vlada napoveduje izvajanje t.i. protokola o zaščiti vina Prosecco, ki so ga zainteresirane strani podpisale v času vlade Renza Tonda, a je še vedno mrtva črka na papirju. To je na včerajšnji okrogli mizi o domačem vrhunskem vinu v priredbi dnevnika Il Piccolo obljubil kmetijski odbornik in podpredsednik vlade Sergio Bolzonello. Na srečanju, ki ga je vodil odgovorni urednik časnika Paolo Possamai, sta sodelovala tudi kraška vinarja Beniamin Zidarich in Matej Škerlj. Uveljavitev kraških vin na državnih in mednarodnih tržiščih pa ni odvisna le od zakonov, temveč seveda tudi od kakovostne proizvodnje.

FAI IN POKRAJINA - Dnevi kulturne dediščine

Dijaki bodo za vodiče na kulturnih sprehodih

Včeraj so na sedežu Tržaške pokrajine predstavili letošnjo izvedbo razčlenjenega projekta italijanskega sklada za ovrednotenje okolja FAI, ki poteka na vsedrjavni ravni in vpleta k aktivni soudeležbi dijakov višjih šol. Predsednica Maria Teresa Bassa Poropat se je z zadovoljstvom spomnila leta 2006, ko je projekt prvič stekel prav na pobudo tržaške skupine in s sodelovanjem deželne združenja pokrajin UPI, od leta 2012 pa uspešno zahteva na vsedrjavni ravni s podporo Ministrstva za izobraževanje, univerzo in raziskovanje. Pokrajina je s svojo podporo želela omogočiti mladim, da vsebinsko poglobijo specifične vsebine vezane na izbrane, v javnosti manj poznane objekte, da bi preko izkušenj razvijali koristne kompetence in gojili čut do kulturne dediščine. V času ekonomske krize je pomenljiva izbira Borznega trga s Trgovinsko zbornico in Trgovskim muzejem, ki izpričujejo pomembno zgodovinsko obdobje ekonomskega razcveta Trsta.

Deželna predsednica sklada Fai Tiziana Sandrinelli je poudarila pomen podoživljanja umetniških dobrin in sinergičnega sodelovanja na medčloveški ravni, ki prinaša nov zagon. Iz leta v leto se pričakovano srečanje obnavlja, številno sodelujočih raste, saj si je v preteklih izdajah ogledalo izbrane palače preko 20.000 oseb. Predstavila je izbrane objekte v Vidmu, Gorici in Pordenonu, s posebnim poudarkom na izbiri dveh sodobnih gledališč, ki nakazujejo pozornost tudi do sodobne arhitekture. V imenu sklada sta

dalje spregovorili še Mariella Marchi in Mirella Pipani ter orisali dosedanja potek strokovnih predavanj, ki se jih je udeležilo v popoldanskih urah preko 160 dijakov iz naslednjih tržaških višjih šol: Carducci, Carli, Dante, Da Vinci, Deledda, Fabiani, Galilei, Sandrinelli, Slomšek, Oberdan, Prešeren, Zois in Mednarodne šole. Posebej sta se zahvalili dijaku, njihovim mentorjem, vsem strokovnjakom, ki so pripravili predavanja in Lucrezii Chermazu, ki je sodelovala pri prvi izpeljani projektu in naprej sodeluje skupaj z organizatorji, ker se zaveda, kako so tovrstne pobude pomembne tudi iz formativnega vidika, saj izkušnje ostanejo.

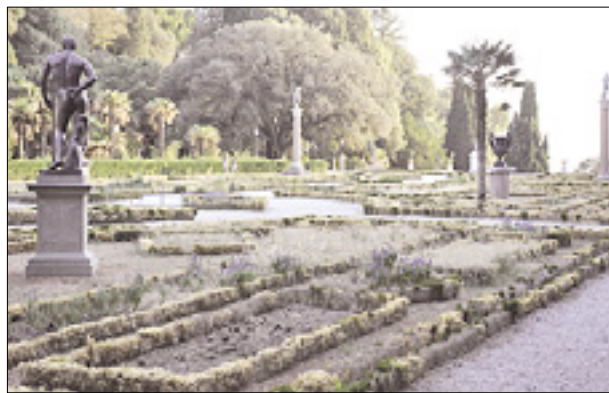
V dneh 20., 21. in 22. novembra bodo stekle matinee za šole, dijaki/ciceroni bodo vodili objavljene skupine vrstnikov po ogledu Trgovinske zbornice in muzeja tako v italijanskem kot tudi v slovenskem jeziku. Spomladi pa je predviden nedeljski obisk za odrasle, takrat bo možen ogled tudi Električne centrale.

V četrtek, 21. novembra bo ob 18. uri v dvorani Pokrajinskega sveta palače Galatti slovesna podelitev priznanj sodelujočim dijakom/ciceronom. Na spletni strani sklada <http://www.fondoambiente.it/> si na predelu, ki je namenjen šolam in pobudi matinee ogledamo razdeljeno po deželah in mestih, kjer se pobude istočasno odvijajo po celi Italiji, vse gradivo, ki so ga na predavnih predstavili dijakom.

Jasna Merku

MIRAMAR - O uvedbi vstopnic

Park samo za izbrance?

Miramarski park ni samo priljubljena turistična destinacija in eden najbolj obiskanih državnih muzejev v Italiji, temveč tudi zelena oaza, v katero Tržanani radi zahajajo. Za razliko od gradu, je bil vstop v park doslej brezplačen, vse kaže pa, da bi se lahko prihodnje leto položaj spremenil. Nadzorništvo za kulturne dobrine se kot znano sooča s pomanjkanjem osebja in finančnih sredstev, potrebnih za vzdrževanje velikih zelenih površin, gredic, vodometov in vsega, kar tvori Miramarski park; posušene rastline in neurejene gredice mu ciklično dajejo zapuščen videz. Od tu zamisel o uvedbi vstopnic, s katerimi bi od prihodnjega poletja vsaj delno krili stroške vzdrževanja.

Združenje Italia Nostra je v tiskovnem sporočilu spomnilo, da Trst ne razpolaga z mnogimi parki, zato bi vstopnice dodatno oškodovale prebivalstvo: poleg tega je Maksimilijan Habsburški izrecno določil, da imajo Tržanani prost vstop v park. Upravitelje so zato pozvali, naj domačine oprostiti vstopnine.

Pozabili pa so, da je razsodba evropskega sodišča že leta 2003 določila, da v Evropski uniji ni državljanov A in B kategorije ...

Na ogled porcelan družine Lokar

V Muzeju orientalske umetnosti bodo danes ob 18. uri odprli razstavo izdelkov in predmetov iz porcelana iz zbirke tržaške slovenske družine Lokar. Na odprtju bosta, poleg Vanje Lokarja, spregovorila tržaški kulturni odbornik Franco Miracco ter ravnateljica mestnih muzejev Maria Masau Dan. Muzej se nahaja v Ul. San Sebastiano 1 (v bližini Velikega trga), razstava bo odprta do konca januarja 2014.

Nabrežinski kamen in Solkanski most

Inž. Gorazd Humar, avtor knjige Kamniti velikan na Soči, bo danes gost nabrežinskega kulturnega društva Igo Gruden. Govoril bo o nabrežinskem kamnu, ki so ga med gradbenimi materiali izbrali kot najbolj primerne za največji kamniti lok na svetu, za Solkanski most. Predavanje bo ilustrirano s posnetki slik, načrtov in detajlov znamenitega mostu, ki je bil v prvi svetovni vojni porušen in pozneje znova postavljen. Predavanje bo v Kulturnem domu v Nabrežini, začetek ob 20. uri.

Razstava goriške slikarke L. Grusovin

V likovni galeriji Rettori Tribbio na Starem trgu 6 bodo danes ob 18.00 odprli slikarsko razstavo »Paesaggi interiori« Laure Grusovin. Razstava bo na ogled do 29. novembra.

Voden ogled del Jagode Buč

V muzeju Revoltella se nadaljujejo vodeni obiski po pregledni razstavi opusa hrvaške umetnice Jagode Buč. Danes ob 16. uri bo za vodenje po razstavi, ki zaseda prostore 5. in 6. nadstropja muzeja, poskrbela dr. Brabara Coslovich.

Muzej Revoltella vabi jutri ob 10. uri otroke med 4. in 8. letom in družine na delavnico »A tutto collage«, kjer bodo lahko črpali navdih iz papirnatih umetnin Bučeve.

»Židje, tako nevidni«

Obstaja veliko predsodkov in stereotipnih prepričanj o židovski skupnosti, njeni organiziranosti, mentaliteti, navadah, dejavnosti. O tem se veliko govori le v zvezi z vojnimi zločini, medtem ko je vsakdan naših someščanov dejansko neznanka. Zato si je vsestransko dejaven glasbenik in kulturni delavec Davide Casali zamislil in realiziral dokumentarec z naslovom »Noi Ebrei così invisibili« (Mi Židje, tako nevidni), ki bo premierno predstavljen danes (sobota, 16. novembra) v avditoriju Nekdanje tržaške ribarnice ob 18. uri. Avtor ga je sestavil z vrsto včasih presenetljivih in zabavnih odgovorov na zelo običajna vprašanja, ki jih je zbral »na cesti«, v vseh štirih pokrajinah naše dežele. Video-raziskava izpostavlja potrebo po boljši komunikaciji in učinkovitejšem obravnavanju teme v javnosti. Producent dokumentarca je društvo Musica Libera v sodelovanju z deželo FJK. Vstop je prost. (ROP)

V Mieli maraton s filmi in glasbo

V gledališču Miela bo današnja sobota posvečena dokumentarnim filmom in glasbi. Šlo bo za nekajšen maraton (začetek ob 18.30), ki ga prireja druga Bonaventura in krožek Cappella Underground v sodelovanju s krajevno Hišo filma. Za uvedbo bodo predvajali film Fedele alla linea (Zvesti liniji) režiserja Germana Maccionija.

SLOVENIJA TA TEDEN

Evropsko (ljudsko) politikantstvo

DARJA KOČBEK

Alenka Bratušek je včeraj zgodaj zjutraj, za levosredinsko vlado, ki jo vodi, v državnem zboru dobila zaupnico. Glasovanje o njej je premierka vezala na sprejem proračuna za leto 2014. Tako se je odločila, »ker je proračun najpomembnejši dokument vsake vlade in izraz njene politike na vseh področjih«. Kljub temu se teden zanjo ni začel najbolje, saj je evropska komisija v ponedeljek vnovič poslabšala gospodarsko napoved in ocenila, da bo Slovenija ob Cipru edina država z evrom, ki bo v letu 2014 še v recesiji.

A učinek te slabe napovedi so v Bruslju že čez dva dni omilili z razmeroma dobro oceno za ukrepe za odpravo makroekonomskih neravnovesij, v petek pa še s podobno oceno proračuna, ukrepov za sanacijo javnih financ in izvajanja reform. A na političnem parketu v Ljubljani je veliko bolj kot ocene evropske komisije odmevalo drugo sporočilo iz Bruslja.

V sredo je namreč največja politična stranka v evropskem parlamentu Evropska ljudska stranka (EPP), katere članice so vse tri slovenske desnosredinske opozicijske stranke SDS, SLS in Nova Slovenija, sprejela resolucijo, v kateri je izrazila globoko skrb nad razmerami v Sloveniji. A to skrb je popolnoma zasenčila zaskrbljenost EPP zaradi obsodbe predsednika SDS Janeza Janše na sodišču prve stopnje (zaradi korupcije pri nakupu oklepnikov Patria, op. p). V EPP so opozorili, da je pravica do poštenega sojenja in domneva nedolžnosti temeljna človekova pravica, zato pričakujejo, da postopek, ki poteka, ne bo pripeljal do izključitve Janše iz politične tekme.

PISMA UREDNIŠTVU

V petih letih se ni premaknilo nič

V kratkem bodo vsi slovenski izvoljeni predstavniki imenovali tri nove člane Posvetovalne deželne komisije za slovensko jezikovno manjšino. Mandat se mi torej izteka in menim, da je nujno potrebno, tudi v luči zadnjih dogodkov in posebno zadnje seje komisije, ki je potekala v ponedeljek, 11. t.m., analizirati delo in rezultate petletnega delovanja v tem organu.

V svojem pozdravu novemu odborniku Gianniju Torrentiju nisem skrival razočaranja in tudi grenkobe ob spoznanju, da se v petih letih ni nič spremenilo. Komisija je v primežu vetov, ki stalno prihajajo zdaj iz ene (SSO) zdaj iz druge (SKGZ) strani. Obljub, predlogov, načrtov in besed veliko, dejanj (skoraj) nobenega. Vsi (??) smo si edini, da je sedanje stanje nevzdržno, da je sedanji sistem porazdelitve prispevkov neustrezen, če ne celo krivičen. Odborniku sem zaželel dobro delo, vendar z grenkim priokusom spoznanja oziroma prepričanja, da bo imel kar težavno pot pri uresničevanju svojih napovedi in načrtov.

Odbornik Torrenti je povsem umestno dejal, da so nujne korenite spremembe. Predsednika krovnih organizacij Drago Štoka in Rudi Pavšič sta se strinjala, vsaj tako v posegih, z večino odbornikovih predlogov. A kaj, ko sta podobne predloge in besede v svojih uvdnih nagovorih izrekla tudi prejšnja odbornika Roberto Molinaro in Elio De Anna. In predsednika SKGZ in SSO sta ravno tako pozitivno reagirala na njune besede. Vendar se je vse ustavilo pri besedah in lepih načrtih.

Med prvimi se je na resolucijo kritično odzval slovenski minister za pravosodje Senko Pličanič. Politično izrekanje o sodnih postopkih, ki še niso pravnomnočno zaključeni, lahko »povzroči vtis neprimerne vplivanja na pošteno sojenje«, je opozoril. V največji koalicijski stranki Pozitivni Sloveniji premierke Bratuškove so ocenili, da celoten tekst resolucije EPP »kaže na politični pritisk neke evropske stranke na neodvisno sodstvo v polnopravni članici EU, Sloveniji«. Zato globoko upajo, da se »vsakdanja praksa iz politike SDS v Sloveniji ne bo preselila na evropski parket«.

Predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša je sporočil, da »resolucija EPP vzpostavlja tipičen politični diskurz, v katerega se sodstvo ne more in se tudi ne bo vključevalo«. Pravilnost in zakonitost vsake posamezne sodne odločbe je mogoče preizkusiti le v postopku s pravnimi sredstvi. To velja tudi v konkretnem primeru, je še dodal.

Janez Janša je pojasnil, da je resolucijo pripravilo predsedstvo EPP in jo v torek predlagalo v sprejetje politični skupščini EPP, ki je najvišji organ stranke. Skupščina jo je nato sprejela soglasno. Po Janševih besedah so v SDS besedilo resolucije videli šele v torek, tako na njeno vsebino niso mogli vplivati. Povedal je še, da je predsedstvo EPP z resolucijo čakalo na prevod sodbe v zadevi Patria v Sloveniji, ki je bil spisan pred kakšnim tednom. Ko so videli ta »zmazek«, je bil »očitno odpravljen vsak dvom«, je še dejal nekdanji predsednik desnosredinske vlade.

Janša je še pojasnil, da je resolucija EPP nastala na podlagi obiska nje-

ne delegacije poleti v Sloveniji. Člani delegacije so se takrat pogovarjali z vrsto predstavnikov slovenske politike, sodstva in civilne družbe. V SDS so jim takrat povedali, kar so junija zapisali v resoluciji sveta SDS, da »tranzicija v Sloveniji ni uspela«.

Neenotna pri oceni resolucije je tudi stroka. Nekdanji ustavni sodnik Tone Jerovšek v resoluciji EPP preprosto vidi »politično stališče do procesa, pri katerem so v stranki opazili, da ni zagotovljeno neodvisno, pošteno sojenje«. Jerovšek ne želi ugotavljati, ali je bilo sojenje neodvisno in pošteno, saj ni hodil na obravnave. Po njegovih besedah so izrazi zaskrbljenosti glede sojenja v posameznih državah vedno na mestu: »Pri nas se ni nikoli obsojalo, ko so razni politični akterji v Evropi govorili, da v kateri od držav ni poštenega sojenja. Celo podpirali so to.«

Rajko Pirnat s katedre za upravno pravo na ljubljanski pravni fakulteti pa opozarja, da je potrebno na resolucijo gledati kot na strankarski dokument. Nenavadno je, da besedilo postavlja slovenskemu sodstvu in sodiščem zelo konkretne zahteve. Resolucija je v tem delu »nesprejemljiva«, pravi Pirnat in se strinja, da pravica do sojenja v razumnem roku zahteva, da je tudi na drugi stopnji odločeno v razumnem roku. »Ne more pa neka stranka postavljati roka na tak način,« še pristavlja.

Večine državljanov resolucija EPP, za katero je do zdaj le malokdo vedel, da obstaja, ne zanima, saj so že pred časom izgubili vero v pravno državo, da se gospodarske razmere v državi slabšajo, pa prav tako vsak dan občutijo na lastni koži.

sem poskušal biti čim bolj objektivni. Vendar sem bil v tem boju popolnoma osamljen. Naj si vsak prevzame odgovornost za možne posledice takega dejanja, ki pa je povsem v skladu z dosedanjim delovanjem te komisije. In tu se povežem na prej omenjenh 100.000 evrov. Predsednika Pavšič in Štoka sta predlagala, da se to vsoto porazdeli med ZSSDI (kot povsem umestna podpora ekipama Jadrana in Sloge Tabor), ter za kritje stroškov Slofesta in števerjanskega Festivala narodno-zabavne glasbe. Saj drugače ne gre: »Ti hočeš denar za svoje? Potem pa moram v zameno tudi jaz nekaj dobiti!«

Gre za neskončno igrice vzajemnih vetov večkrat na račun preživetja določenih ustanov, ki so nedvomno zaslužnejše. Prav zaradi tega sem v komisiji jasno izrazil, da bom »glasoval proti predlogu, o katerem sploh nisem bil predčasno obveščen, četudi polnopravni član komisije, razen v primeru, da se del vsote namenijo SZ Bor«. Seveda kot kratkoročno krpanje luknje v pričakovanju trajne rešitve. Sam ne želim biti med tistimi, ki bodo zapeli »de profundis« Stadionu 1. maj.

Iztok Furlanič,
član Posvetovalne deželne komisije za slovensko jezikovno manjšino

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Otroci ločencev

V sodobnem svetu, v katerem se vse bolj poudarjajo pravice in se vse bolj zanemarjajo dolžnosti, je pomen družine zelo velik, saj ima prav ona odločujočo vlogo pri tem, ali bo otrok srečen in kasneje uspešen odrasli človek.

Statistika razkriva, da v Italiji povprečno zdrži zakonca v zvezi po 15 let. Od leta 1995 do l. 2010 so se ločitve povečale za 61%, razveze pa so se podvojile. Skoraj 63% razvez se je tikala zakoncev z otroki. V Nemčiji razpade vsak tretji zakon, v Sloveniji je podobno.

Po mnenju izvedencev otrok, ki bi bili polni razumevanja za ločitev svojih staršev, ni. Biti otrok ločencev sicer ni več stigma: pojav je pogost, dobil je značaj »normalnega« družbenega vedenja, v otroku pa vzbuja velik strah, da se bo to zgodilo tudi njegovim staršem. Tega strahu je čedalje več, saj je vse več otrok okoli njega, katerim se je to že zgodilo. Vzrok za tak strah je osnovna želja otrok, da bi se starši ne razšli in da bi vedno živeli skupaj. Ko se starši razidejo, so otroci nesrečni. To ne pomeni, da bodo nesrečni vse svoje življenje, večina od njih bo to fazo prebolela in ne bo vplivala na nadaljnje odnose, poslovne sposobnosti ali šolski uspeh. Tako sta pokazali dve ameriški raziskavi o ločitvah, ki sta otroke ločenih staršev opazovali nekaj desetletij. Hkrati sta opozorili na večji riziko, da otroci ločencev s svojim življenjem ne bodo znali prav ravnati.

Ko se mati - ali večinoma oče - (povprečna starost 45 let za moške in 42 let za ženske) loči in odide, se za otroka konča neko življenjsko obdobje. Življenje ni več tako, kakršno je bilo prej. Starši izgubijo svoj dotedanji svet, otrok pa ves svoj svet. Tako razmišlja psiholog Klaus Koch.

Vse ljubeče vezi, ki so se dotleje stakale v družinskem odnosu, se pretrgajo. Otrok je razdeljen. Starša, ki ne živita več skupaj, si postaneta v velikih primerih prava sovražnika, njun odnos pa ima posledice, ki v otroku vzbujajo trpljenje, zlasti takrat, ko starša v svoji sebičnosti razpletata vse prepire, slabo voljo in umazane igre pred njim.

Predvsem majhni otroci doživljajo negotovost: če je eden od staršev odšel, kdaj bo odšel še drugi? Znanj so primeri, ko se otrok takoj po ločitvi staršev iz šole ni hotel vrniti domov, ker se je bal, da tam ne bo našel več nikogar.

Zelo pogosto otrok misli, da je za ločitev staršev kriv sam. Ta občutek krivde izhaja iz prepričanja, da je vzrok njegov šolski neuspeh, slabo vedenje in podobno. Starši naj bi čim nazorneje otroku pojasnili, zakaj se ločujejo in poudarili, da ločitev ni otrokova krivda, pač sama starša ne znata rešiti situacije, v kateri sta se znašla.

Otrok je težko kos novi situaciji, zlasti prvi dve leti po ločitvi staršev: takrat potrebuje največjo podporo. Če to podporo nuda oba starša, je možnost, da bo otrok vse pozitivno predelal, zelo velika. Starši morajo to vedeti in si vzeti k srcu. Odziv na novo situacijo imata onadva, ne otrok. Od vsega začeta je pomembno, kako se obnašata in kaj otroku rečeta, primerno njegovi starosti in duševnemu razvoju: s triletnikom govoriš drugače kot s štirinajstletnikom. Občutljivost do malih otrok je potrebna, ker oni še »magično mislijo« in tak način še okrepi njih občutek krivde. Dovolj so le enkrat nepremišljeno izrečene besede: »S tem otrokom ne morem več živeti,« in časovna bližina ločitve, da otrok zvrne krivdo nase. Starši otroku med ločitvijo pomagajo, če mu na razne načine pokažejo, da ga ščitijo in da jim je veliko do njega.

Večji otroci iščejo še druge zaščitne mehanizme in se o tem, kar se jim dogaja, pogovarjajo s prijatelji, ki

so ločitev staršev že izkusili, ter iščejo pri njih pomoč in razumevanje.

Ločitev staršev je za otroke travma. Doživljajo vrsto občutkov: najprej žalujejo za tem, kar so izgubili, za družino, ki je več ni. Sledi faza zanikanja, da se je ločitev zgodila in si domišljajo, da bo prav kmalu spet tako, kakor je bilo. Za tem je faza, ko se zavedo resničnosti in kateri sledi nova žalost. Ta se v neprimernih razmerah in ob neustreznem odzivu lahko spremeni v nihanje razpoloženja, v spremembe vedenja, jezo, včasih pa tudi v depresijo in apatijo. Jezni so na starše, najbolj na tistega, kateremu pripisujejo, da je kriv za ločitev, včasih pa so jezni nase, če mislijo, da so za ločitev krivi sami. Vsem skupna je želja, da bi se to ne zgodilo njim, vsi hrepenijo, da bi se starša spet združila in bi zaživeli kot srečna družina.

Starši morajo spoštovati nekatera temeljna pravila. Z otrokom naj govorijo o tem, kar se dogaja, pripravljajo naj ga na prihajajočo ločitev. Sicer bi se lahko le okrepil iracionalni otrokov strah in njegove iracionalne razlage o tem, kar se dogaja. To velja tudi v primeru majhnih otrok, ki še ne govorijo. Njim primerno je treba govoriti, jih pogledati v oči (to je pomemben komunikacijski znak za malčke) in povedati, da se bosta mama in očka ločila, vendar mu bosta vedno stala ob strani. Kljub ločitvi staršev, bo še vedno ljubljeno. To mu bo dajalo gotovost.

Otrok noče, da bi se mama in očka ločila, zato besede kot »midva se ne razumeva več« ali »dobil(a) sem nekoga, ki ga ljubim bolj kot mamo(očka)«, nimajo učinka.

Najbolje je, če mama in oče skupaj otroku sporočita svojo ločitev kot dejstvo, ne da bi navajala vzroke. Skupaj se morata temeljito pripraviti, da bosta lahko govorila mirno. Otrok naj sliši, da vesta, da bo žalosten in jezen in da bo to izrazil. Zagotoviti mu je treba, da pri tem nima nobene krivde. Še naprej ga bosta ljubila. Če starša nista sposobna tega povedati brez spopada, potem je bolje, da molčita.

Otroci lahko tudi dobijo občutek krivde, ko so z enim staršem, ker niso z drugim. Otroku je treba povedati, da je prav, ker preživlja čas z drugim staršem.

Obe omenjeni ameriški študiji sta pokazali, da otroci, ki so ločitev staršev uspešno preboleli, so v sebi izdelali nekatere zaščitne dejavnike, če so starši takoj po ločitvi ostali ljubeznivi starši, ki za svoje otroke skrbijo in jih ščitijo, ne glede, kaj se je zgodilo. To lahko ločenci dosežejo s samodisciplino, načrtovanjem in sposobnostjo prilagajanja na novo situacijo. Tisti starši pa, ki jih novi partner psihično oslabi, morajo poiskati zunanjo pomoč in terapijo, če sami niso kos novi življenjski situaciji. Starši vsaj si čim prej omislijo sproščeno obliko nadziranja, v kateri se bo otrok znašel brez večjih problemov. Neprimerno je kazati zelo veliko mesebojno harmonijo, sicer se bo otrok spraševal, zakaj sta se sploh ločila. Izgibati se je treba spopadom in prepirom. Otroci ostajajo tudi po ločitvi otroci, ne spreminjajte jih v svoje partnerje! Pogled naj bo uprt v prihodnost in ne na očitke »bivšemu« ali »bivši«, tako bo olajšana tudi otrokova sposobnost sklepanja osebnih vezí.

Za vse, kar se tiče otrok, naj starša, klub ločitvi ostaneta kooperativna, da bodo ti dobili občutek, da oba še naprej skrbita zanje. To bo najboljša zaščita otrokovega življenjskega ravnovesja. (jec)

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA - Knjižne novosti

Izšel Koledar 2014 in ob njem tri knjige

Predstavili jih bodo v ponedeljek v Gorici, v sredo pa v Ljubljani

Goriška Mohorjeva družba predstavlja v teh dneh Koledar za leto 2014, ki prinaša na 350-ih straneh vrsto zanimivih prispevkov o življenju Slovencev v Italiji ter o njihovem bogatem delovanju v družbeno-kulturni stvarnosti, pa tudi vrsto strokovnih člankov verske, kulturnozgodovinske, naravoslovne vsebine. V dodatku sta še dva prispevka: Slovenska bibliografija v Italiji (2012), ki jo je pripravila knjižničarka Narodne in študijske knjižnice v Trstu Ksenija Majovski, in Izobraževanje v slovenskem jeziku v Italiji, delo raziskovalke pri SLORI-ju Norine Bogatec. Urednik koledarja je dr. Jože Markuža, slikovne priloge pa so delo znanega goriškega slikarja Andreja Kosiča. Cena je 16 evrov.

Koledar spremlja tudi tokrat knjižna zbirka, ki obsega tri naslove:

NEKDAJ V STARIH ČASIH - Spisi Rada Bednarika (1902-1975) in prispevki o njem

Knjiga je izšla v zbirki Naše korenine in osvetljuje lik enega izmed najbolj plodnih goriških piscev, ki se je oglašal predvsem v zamejskih časopisih vse od srede 20-let prejšnjega stoletja do svoje smrti leta 1975. Rado Bednarik je v svojih člankih zajemal predvsem iz primorske zgodovine in narodopisja, pisal je o slavni rojaki, o zemljepisnih zanimivostih sveta in marsičem drugem. Knjiga se deli na dva dela: v prvem delu so objavljeni Bednarikovi spisi, v drugem delu pa so različni prispevki o Bednarikovem življenju in delu, ki so jih napisali: Milan Jarc, Branko Marušič, Boris Mlakar in Marko Tavčar. Na koncu je objavljena izčrpna bibliografija Bednarikovih del, ki jo je pripravil Branko Marušič. Knjigo so uredili: Marija Češcut, Milan Jarc in Branko Marušič. Cena: € 15,00.

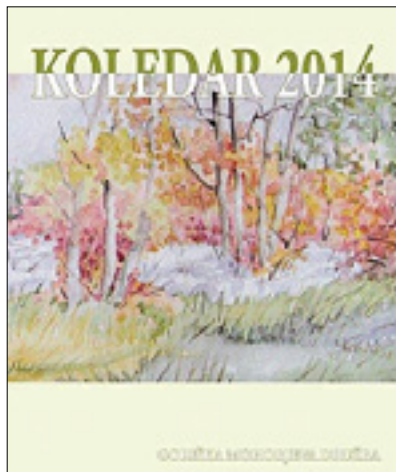
DOMAČE SLAŠČICE - 131 receptov najbolj priljubljenih primorskih in drugih sladici

Knjiga Domače slaščice predstavlja novo izvorno slovensko knjigo o peki in pripravi sladici. Nastala je na osnovi tradicionalnih domačih receptov, a je obenem obogatena z vrsto tipičnih slaščic tudi iz drugih krajev in dražav, ki so s časom postale že del slovenske, zlasti primorske tradicije (kot so npr. panettone, mafini, razne kremne sladice...). Knjiga se predstavi kot praktičen priročnik o peki, primeren tako za vsakodnevno uporabo kot tudi za razne priložnosti in praznike. Opremljena je z izvirnim slikovnim gradivom, saj ima skoraj vsaka slaščica tudi svojo fotografijo. S svojimi recepti in pripravi sladici so pri nastajanju knjige sodelovali: Lokanda Devetak z Vrha Sv. Mihaela, Marijine sestre čudodelne svetinje iz Gorice, Zvonka Milanič, Mara Mužina, Kristina Petec, Carlo Piccoli, Majda Sever, Mirjam Simič, sestra Lucija (šolske sestre sv. Frančiška Kristusa Kralja - Zavod Sv. Družine v Gorici) in Tiziana Zavadlav. Knjigo je uredila in priredila recepte za tisk Mirjam Simič. Cena: € 16,00.

O POLŽKU IZIDORJU IN DRUGE ŽIVALSKO ZGODBO - Napisala Anamarija Volk Zlobec - Ilustrirala Nejka Selišnik

Nova knjiga mladinske pisateljice Anamarije Volk Zlobec prinaša dvajsetih zgodbic za otroke. Junaki teh zgodbic so velike in male živali: od polžka, ježka, žabic, murenčka, bolhe, lastovk do medvedov in še katere druge, in vse te živalice so po svojih močeh prizadevale, da bi ohranile bogastvo in lepote narave, kot jih »je naredil dobri naš Bog«. K še bolj popolnemu dojetju tega sporočila pripomorejo na zelo prijeten način tudi lepe ilustracije, ki so delo slikarke Nejke Selišnik. Cena: € 16,00.

Koledar in knjižno zbirko bodo predstavili v ponedeljek, 18. novembra, ob 17. uri v galeriji Ars, Travniki 25, v Gorici. V sredo, 20. novembra, ob 11. uri bo predstavitev na 28. Slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani, v Trstu pa v sredo, 27. novembra, ob 10. uri. Na kavi s knjigo v Tržaški knjigarni.

TOMIZZEVO DUH

Pulj: mesto vs. golf

MILAN RAKOVAC

Zakaj državljani Hrvaške tako sovražimo golf? Smo res tako nazadnjaški? V Dubrovniku se bje prava vojna za in proti golfu (z vso infrastrukturo in hoteli, seveda) na planoti hriba Srđ nad mestom. V Pulju prav tako, vsi proti golfu (z vso infrastrukturo in hoteli, seveda) na prelepem polotoku Muzil na samem vzhodu v puljsko pristanišče. Nema prav Muzil ponuja odgovor na retorično vprašanje: polotok je bi celih dvesto let zaprto vojaško območje, golfisti pa bi bili radi – enako izolirani. Državlani to zelo dobro vedo, zato tudi vrsta protestov v Dubrovniku in Pulju.

Pulj je z Muzilom, ponosnim čuvajem luke, zabeležen v tudi mitologiji. Ohranili so se verzi grškega pesnika Kalimaha (2. stoletje pred Kristusom), ki jih je v »Geografiji« zabeležil zgodovinar in filozof Strabon in jih povezal z Istro. V distihih je govor o Kolšanah, ki so na Ilirski reki poleg groba Kadmove mitične žene Harmonie zgradili mesto Polai, kar naj bi v starogrščini pomenilo »mesto beguncev« ...Strabon, Plinij starejši in Mela menijo, da je to mesto Pulj.

E noi altri, muloni de drio l'Arena, pak smo južno 100% znali da tote ni ča pensati, nego da je grob Harmonie na Muzilu; la sora le Grotte dei colombi. Provjeriti? No se pol! KundK. Kriegsmarine. E dopo l'Esercito Reale Italiano. Pak smo stivali ča bandu ča nas zatire i tuote je Jugoarmija. Forever, deboto! A golf? Golf mi

drugi krstijani istrijski zagamo još iz doba Homera e dita bella, samo ča mu rečemo - pandolo.

Pulj leži v enem največjih in najlepših morskih zalivov na svetu: velikanska elipsa z ozkim prehodom na odprto morje: spomnim se le še enega podobnega zaliva, Maracaiba v Venezueli. Pula kot da je in ni ob morju, saj je tu Avstroogrska zgradila svojo slavno vojno pristanišče: tretjina zaliva – železnica, pa tračnice čez mestno obrežje, ladjedelnica in arsenal obdan z mogočnim zidom. Tudi v drugih dveh tretjinah zaliva sami vojni objekti in trdnjave, vse je vojno. Vojno ostaja tudi v času Italije. In Jugoslavije. Po osamosvojitvi Hrvaška (Hrvaška vojska) vse to počasi vrne mestu Pulj. In kaj sedaj s tem ogromnim prostorom? Lahko Pulj sedaj načrtuje novo mesto za svoje prebivalce na svojih (novih) obalah? Ali je bolje tu načrtovati golj turizem? O tem se sedaj prepirajo meščani in mestna uprava. Pristojna ministrstva ustavljajo projekt Katarina-Monumenti-Vargarola zaradi spomeniške zaščite avstrijskih vojni objektov. Kaj se bo dogajalo naprej, ne vemo.

Mestna uprava je sicer odprla (zelo kratko) razpravo o prihodnosti Muzila, javna predstavitev projekta, ki bi ta prostor namenil turbo-turizmu, pa je bila zaradi velikega negodovanja meščanov prekinjena. Jasno je, da se oblastem mudi Muzilu (170 hektarov) čimprej spremeniti namembnost in ga dati v roke investitorjem. Civilna iniciativa »Rad imam Pulj za Mu-

GLASBA - Cankarjev dom

Rudolf Buchbinder po sledih tradicije srednje Evrope

Rudolf Buchbinder

Drugi koncert zlatega abonmaja, ki bo 18. novembra v Gallusovi dvorani, se bo posvetil srednjeevropskima simfoničnima deloma Madžara Zoltána Kodályja in Čeha Antonína Dvořáka, pridružil pa se jima bo še klavirski koncert Ludwiga van Beethovna. Večer se bo odprl s Kodályjevimi Plesi iz Galante t.j. s področja današnje Slovaške, kjer je skladatelj preživel del svojega otroštva. Plesi se naslanjajo na zvrst verbunkos (iz nem. Werbung, propaganda): gre za tip ljudske glasbe, ki je spremljala rekrutiranje madžarskih fantov s strani avstrijske vojske v 18. in 19. stoletju, značilno pa je alterniranje počasnega (lassú) in hitrega odseka (friss). V Kodályjevem delu lahko zasledimo izvirne ljudske melodije, saj je bil avtor eden izmed

prvih etnomuzikologov, pomembno vlogo pa ima klarinet, ki posnema madžarski ljudski instrument tárogató.

Solist večera bo avstrijski pianist Rudolf Buchbinder, strokovnjak za repertoar dunajske klasike, ki svojo pripravo poglablja z natančnim študijem rokopisov in prvih edicij. V sklopu nedavnega projekta je v več kot 40 mestih izvedel vseh 32 Beethovnovih sonat, posnetek le-teh pa je lani prejel nagrado Echo Klassik. Tokrat bo izvajal Beethovnov Peti klavirski koncert v Es-duru op. 73, mojstrovino svojega žanra in pomemben prelom s tradicijo: zaradi mogočne zasnove ni čudno, da se ga je oprijel pridevek Cesarski. Koncert ni več samo dialog med solistom in orkestrom, saj se klavir zajeda v simfonično tkivo.

Zadnja točka programa bo Dvořákova Sedma simfonija v d-molu op. 70. V korpusu njegovih devetih simfonij je zagotovo najbližja Brahmsovim vzorom, ki jih je tako občudoval. Vpliv nemškega skladatelja je viden tudi v citatu Brahmsovega Drugega klavirskega koncerta, vendar se Dvořák ni odpovedal češki ljudski glasbi in je v tretji stavek vpletel melodije in ritme plesa furiant.

Koncert bo vodil mladi dirigent Andrés Orozco-Estrada. Študiral je z Urošem Lajovcem na Dunaju, od leta 2004 pa je gost številnih prestižnih orkestrrov. V Ljubljani bo dirigiral Londonski filharmonični orkester v sklopu turneje po Nemčiji (Ljubljana in Brighton sta edini izjemi): vodilni angleški sestav, ki ga je ustanovil sloviti dirigent sir Thomas Beecham l. 1932, ima rezidenco v Kraljevi festivalni dvorani v Londonu in na prestižnem opernem festivalu v Glyndebourneju.

GLEDALIŠČE LA CONTRADA

Alessandro Fullin s Sissi v Miramaru

V Bobbiovi dvorani v Trstu bo drevi ob 20.30 na sporedu srečanje s priljubljenim komikom in avtorjem Alessandrom Fullinom, ki bo na svojstven način predstavil knjigo Sissi a Miramar, ki jo je pred kratkimi izdala založba Mgs Press. Večer prirejata gledališče La Contrada in Združenje prijateljev Contrade.

Tržačan Alessandro Fullin je zaslovel z nastopi v kultni televizijski oddaji Zelig zlasti z likom rdečelase profesorice, ki je izvedenka za davno izumrli jezik »tuscolana«, v katerem obstajajo le zvoki ki jih vsebuje ta beseda; za svoj izmišljeni jezik je celo objavil slovnico. Sicer je avtor še drugih knjig; Sissi a Miramar je njegovo prvo besedilo v tržaškem italijanskem narečju. Protagonisti zgodbe sta priljubljena cesarica in lastnica miramarskega gradu Charlotte, obe z veliko srečnejšim življenjepisom od tistega, ki jima ga pripisuje zgodovina. Na odskem branju besedila bodo poleg Fullina nastopili Ariella Reggio, Adriano Giralda in Emanuela Grimalda.

POLITIKA - Razkol v Ljudstvu svobode

Alfano in njegovi zaloputnili vrata

RIM - Zgodilo se je, kar je bilo že več tednov v zraku. Podpredsednik vlade in donedavni tajnik Ljudstva svobode Angelino Alfano je sinoči sporočil, da ne bo pristopil v na novo rojeno Forza Italia in s tem napovedal ustanovitev samostojnih parlamentarnih skupin v desni sredini. »Kdor se ne strinja z našo politiko, naj odide,« je Silvio Berlusconi izjavil pozno popoldne, Alfano mu je očitno prislunil in odšel.

Včerajšnji sestanki med t.i. jastrebi in golobicami znotraj Berlusconijske stranke so bili vsi po vrsti neuspešni in neplodni, saj je malokdo verjel v sporazum. Zvesti Berlusconijsvi pristaši, ki se zbirajo okrog Raffaeleja Fitta, Dennisa Verdinijsa in Daniele Santanchè, so Alfano in njegove privržence zaman prepričevali, da je usoda vlade vezana na izključitev Berlusconijskega parlamenta. »Če bo moral bivši ministrski predsednik iz parlamenta, je treba takoj sprožiti vladno krizo,« je ves dan ponavljal Fitto. Alfano ni tega mnenja, saj je prepričan, da mora Ljudstvo svobode tudi v primeru Berlusconijskega odhoda iz parlamenta, ki je zelo verjeten, še naprej podpirati vladno Enrica Lette.

Številke vsaj na papirju govorijo v prid Alfano in njegovim sopotnikom. Nova senatska skupina naj bi se imenovala Nova desna sredina (Nuovo centrodestra); to bi lahko bilo tudi ime novega političnega gibanja. Alfano naj bi sledilo okoli trideset senatorjev Ljudstva svobode (med njimi naj bi bil tudi nekdanji predsednik senata Renato

Schifani), ki so odločilni za usodo Lettove vlade. V poslanski zbornici, kjer ima leva sredina zaradi večinske volilne nagrade, itak široko večino, naj bi Berlusconijska zapustilo najmanj deset parlamentarcev, morda še več, upa Alfano.

Senator Roberto Formigoni je najavil, da se Alfanoovi privrženci ne bodo udeležili današnje ustanovne skupščine Forza Italia. »Ne gre za noben razkol, ker Ljudstva svobode že nekaj časa enostavno ni več,« je stvari ocenil nekdanji predsednik Lombardije, nekoč velik Berlusconijski privrženec, danes pa njegov politični nasprotnik.

Minister Angelino Alfano

Ministrica Cancellieri še vedno na prepihu

RIM - »Nisem lagala ne sodnikom ne parlamentu.« Tako je pravosodna ministrica Annamaria Cancellieri zapisala v odprtem pismu, s katerim se je včeraj odzvala na pisanje dnevnika La Repubblica, po katerem naj bi v minulih mesecih imela s člani družine Ligresti več telefonskih pogovorov od javno priznanih.

Cancellierijska je pojasnila, da se je res pogovarjala tudi z Antoninom Ligrestijem, bratom obsojenca Salvatoreja in strica obsojenke Giulie, vendar ne o pravosodnih zadevah. »Antonino Ligresti je moj zdravnik in z njim sem govorila o zdravstvenih zadevah, saj sem pred nedavnim doživela tudi kirurški poseg,« je zavrnila.

Premier Enrico Letta je včeraj ministrici potrdil zaupanje in tudi predsednik republike Giorgio Napolitano jo je pozval, naj nadaljuje s svojim delom. A v Demokratski stranki mnogi menijo, da bi morala ministrica odstopiti, začeti s obema glavnima kandidatom za voditelja stranke Matteom Renzijem in Giannijem Cuperlom. Gibanje petih zvezd je medtem za Cancellierijsko že predlagalo individualno nezaupnico. O njej bo parlament razpravljal v torek, 20. t. m.

STABILIZACIJSKI ZAKON - Ocene in odzivi

Bruselj kritičen, delavci stavkali, študenti protestirali

BRUSELJ, RIM - Evropska komisija je po sredinem poročilu o gospodarskem stanju včeraj ocenila še predloge proračunov članic območja evra, njihovo ukrepanje za odpravo presežnih javnofinančnih primanjkljajev in nacionalne načrte strukturnih fiskalnih ukrepov, imenovane ekonomski partnerski načrti. Na splošno komisija ocenjuje kot »pomirjujoče« dejstvo, da pri nobenem proračunskem predlogu ni ugotovila kršitev pakta o stabilnosti in rasti, tako da nobene članice ni bilo treba pozvati k reviziji proračunskega predloga.

Po drugi strani pa je komisija Italijo skupno s Španijo, Luksemburgom, Malto in Finsko uvrstila med države, pri katerih ugotavlja največja tveganja, da proračunski predlogi ne bodo v skladu s pravili. Kot je pojasnil evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Olli Rehn, predlog italijanskega proračuna verjetno ne bo omogočil spoštovanja evropskih pravil glede nižanja javnega dolga, ki je, kot znano, najšibkejša točka italijanskih javnih financ. Po projekcijah EU bo italijanski javni dolg prihodnje leto še rasel in dosegel 134 odstotkov bruto domačega proizvoda (BDP) ter bo šele potem začel upadati.

Italijanski finančni minister Fabrizio Saccomanni je v svojem odzivu poudaril, da zapažanja Evropske komisije ne povedo nič novega. Višanje italijanskega javnega dolga je po njegovih besedah rezultanta dveh dejavnikov, in sicer padanja BDP in pospešitve odplačevanja dolgov italijanskih javnih uprav, oboje pa

Gospodarski minister Fabrizio Saccomanni

ANSA

je že od nekdaj dobro znano tako Rimu kot Bruslju. Saccomanni je tudi zatrdil, da za ureditev italijanskih javnih računov niso potrebni dodatni ukrepi mimo tistih, ki jih predvideva osnutek stabilizacijskega zakona. To stališče je potrdil premier Enrico Letta.

Sicer pa z osnutkom stabilizacijskega zakona niso zadovoljne niti mnoge italijanske družbene sile. Proti osnutku je bila včeraj splošna stavka, ki so jo oklicale sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL, v tem sklopu pa tudi demonstracije po mnogih mestih. Voditelja CGIL Susanna Camusso in CISL Raffaele Bonanni sta na včerajšnjem protestnem shodu v Milanu zahtevala znižanje davčnega pritiska na delo in na podjetja. Camussova se je tudi zavzela za odpravo »zlatih plač« javnih funkcionarjev. Podobna stališča je na shodu v Perugii izrazil prvi mož UIL Luigi Angeletti.

Poti osnutku stabilizacijskega zakona so včeraj po vsej državi protestirali tudi dijaki in študenti. Zahtevali so več sredstev za javne šole in univerze.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Italija po korupciji na ravni nerazvitih držav, po plačah javnih funkcionarjev pa prva med razvitimi

SERGIJ PREMUR

Italija očitno ne uživa velikega ugleda po svetu, če jo imajo po zobeh celo Simpsoni. V eni od zadnjih nadaljevanj znane ameriške risanke Italija oz. njena politika izpade kot sinonim za korupcijo. V epizodi televizijski novinar vodi reportažo o šoli, ki jo obiskuje mali Bart, in odkrije, da učenci prepisujejo naloge, ne da bi učitelji posegli. Še več, ravnateljova žena jim daje vnaprej naslove šolskih nalog v zameno za steklenice alkoholne pijače. Novinar se napoti v ravnateljstvo pisarno in mu odkrito pove, da je njegova šola »skorumpirana bolj kot italijanski parlament«.

Hudobija? Naključje? V resnici je na svetu nekaj bolj skorumpiranih držav kot Italija, ki pa je na vrhu korupcije v razvitih državah. Tako je na lestvici korupcije v javnem sektorju zdrknula s predlanskega 64. mesta, torej za afriško Ruando in kavkaško Gruzijo, na lansko 72. mesto, med Južnoafriško republiko in balkansko Bosno in Hercegovino ter karibskimi otoki Sao Tome in Bolgarijo.

Na lestvici najbolj plačanih vodilnih javnih funkcionarjev pa se Italija uvršča zelo visoko, celo na prvo mesto v skupini OECD, torej med 34 najbolj razvitimi državami na svetu. Mednarodna organizacija je ugotovila, da so italijanski visoki državni funkcionarji plačani povprečno 650 tisoč dolarjev letno, to se pravi nekaj več kot 480 tisoč evrov letno oz. okroglih 40 tisoč

evrov mesečno. Gre sicer za bruto dohodke, od katerih je treba odšteti davke in druge odbitke, kar pa se dogaja tudi drugod po svetu, čeprav v manjši meri, saj je pri nas treba odbiti okrog 40 odstotkov. Vsekakor povprečje v državah OECD znaša 232 tisoč dolarjev letno, kar predstavlja skoraj dve tretjini manj kot v Italiji. Za Italijo se uvršča Nova Zelandija, ki s svojimi 397 tisoč dolarji krepko zaostaja za polotokom, v Veliki Britaniji je povprečna raven 348 tisoč dolarjev, v Franciji 260 tisoč, v Nemčiji 231 tisoč, na drugi strani Velike luže pa se ameriški visoki funkcionarji zadovoljijo z 275 tisoč dolarji letno.

Pa ostanimo kar pri številkah. *Le Monde* objavlja zanimivo analizo o zadnjih političnih volitvah, ki jo je izvedel politološki zavod Itanes (Italian national elections studies) in ki je očitno odjeknil bolj na drugi strani Alp kot pa v sami Italiji. V glavnem so (smo) skoraj pozabili na resnični izid februarskih volitev, pariški popoldnevnik pa opozarja, da so temeljito pretresle italijansko politično sceno. Če ne upoštevamo glasov italijanskih državljanov, ki živijo v tujini, je v poslanski zbornici največ glasov pridobilo Gibanje 5 zvezd (25,6 odst.), za las več kot Demokratska stranka (25,4 odst.), ki pa si je zagotovila večino poslanskih mest v okviru koalicije z manjšimi levosredinskimi strankami, medtem ko je Ljudstvo svobodo bilo zaznavno manj uspešno

(21,6 odst.). Kot je znano, v senatu ni nobena od treh opcij dosegla potrebne večine. Francoski časopis pri tem izpostavlja, da samo še 10 odst. italijanskih državljanov zaupa tradicionalnim strankam in da je letos več kot tretjina volilcev, točneje 39,1 odst., glasovalo drugače kot pred petimi leti oz. se je vzdržalo. Glavne tradicionalne stranke - Demokratska stranka, Ljudstvo svobode in Severna liga - so v petletnem obdobju izgubile nič manj kot 11 milijonov volilcev! Grillovo »nestranko« je izbralo 21 odst. nekdanjih volilcev DS, 18 odst. Ljudstva svobode in 23 odst. nekdanjih volilcev Severne lige. Še posebej pomenljivo je, da se je skoraj polovica volilcev med 18 in 25 leti opredelilo za Grilla (samo 17 odst. za DS in 13 odst. za LS). *Le Monde* izpostavlja tudi, da je resnični problem Grillovega gibanja šibka »fidelizacija« oz. zvestoba volilcev: danes »nestranki« pripisujejo 20 dost. glasov, zaradi »avtoritarnega« nastopa liderja pa ni rečeno, da bo še dolgo ostalo na ravni ene petine volilcev.

Na južnem Tirolskem so volilci poplačali »deutschsprachigen Populisten«, nemško govoreče populiste, poroča *Süddeutsche Zeitung*, ki ugotavlja, da je po tokratnih deželnih volitvah južnotirolska SVP prvič brez absolutne večine v bocijskem pokrajinskem svetu. »V najbogatejši italijanski pokrajini« so se uveljavile nove desničarske nemške stranke, ugotavlja dnevnik

iz Münchna, ki se zavzemajo za odcepitev od Italije. Istočasno je italijanska desnica doživela hud poraz in je v bistvu izven igre. Pokrajino bo še vedno vodil predstavnik SVP, in sicer naslednik večdesetletnega voditelja Durnwalderja, 42-letni Arno Kompatscher, ki se bo moral spopasti z vrsto problemov, od nepotizma v lastni stranki do modernizacije uprave in nadaljnega uveljavljanja pokrajinskih pristojnosti. V resnici so opazovalci napovedovali še večje nazadovanje SVP, poroča SZ, saj je kljub vsemu dosegla 17 svetnikov od 35, in se bo morala povezati z zastopniki Demokratske stranke. Opozicijo bodo vodili »nemški populi« ki so dosegli 27 odst. glasov in imajo 10 predstavnikov v svetu, med temi največ predstavnikov gibanja Freiheitlichen, ki je povezano z avstrijsko desničarsko FPÖ. Kaj pa pravzaprav predlaga nova južnotirolska desnica? Odgovor, ki ga nudi liberalni dnevnik iz Münchna je jasen: odcepitev od Italije. Nekateri so za priključitev Avstriji, drugi za samostojno državo, medtem ko SVP zasleduje večjo samostojnost v okviru italijanske države - razen v primeru, če bi Italija razpadla; tedaj bi zahtevala pravico do samoodločanja.

Sicer s težavo sem odkril tudi dobro novico s polotoka, ki me je presenetila, saj ni imela pomembnejšega odziva v italijanskem tisku. Španski *El Confidencial* poroča o začetku sodnega postopka v Rimu proti 35 pred-

stavnikom nekdanjih južnoameriških vojaških režimov, ki so v 70-ih letih med drugim zakrivali umor 23 oseb italijanskega rodu. Na zatožni klopi je, sicer z zamudo, t.i. »operacija kondor«, ki je na pobudo in z aktivno podporo ZDA zaznamovala krvavo represijo naprednih gibanj v Južni Ameriki. Na zatožni klopi so (seveda samo formalno, saj ni pred sodniki nobenega od osumljencev) predstavniki vojaških režimov Argentine, Brazilije, Urugvaja, Peruja, Bolivije in Paragvaja, in to na podlagi dolgoletnih prizadevanj in sodnih prijav sorodnikov žrtev vojaškega terorja.

Na koncu pa naj omenim še lep prispevek, ki ga je britanski *The Guardian* posvetil Trstu. »Kulturni vodič po Trstu« predstavlja mesto kot pristanišče z blestečim življenjem, očarljivo zgodovino in, verjetno, z najboljšo kavo v vsej državi. Dopisnik še posebej izpostavlja kakovost življenja in kot primer navaja barkovljansko nabrežje, kjer se, čim zasije žarek sonca, Tržščani odpravijo na sončenje. Značilna dobra volja Tržščanov izhaja iz zapletene zgodovine in njene etnične kompleksnosti, ki se odraža tudi v tržaški raznolikosti in bogati arhitekturi, piše britanski novinar. Posebno pozornost pa *The Guardian* namenja vlogi kave v mestu, ki je pomembno središče trgovine in predelovanja kave, omenja pa tudi (čeprav z zgrešenim imenom Pepe) tradicionalni bife Pepi pri Borznem trgu.

PEVMA - V otroškem vrtcu Pikapolonica

Na dvorišče ne smejo, še ena zima na prepihu

Ena izmed številnih dobrih lastnosti otrok, učnega in neučnega osebja iz pevmskega vrtca Pikapolonica je nedvomno potrpežljivost. Več let so potrpežljivo čakali na gradnjo parkirišča ob vrtcu, nato so od leta 2009, ko so ga končno zgradili, do decembra lanskega leta potrpežljivo čakali na njegovo odprtje; nazadnje še vedno potrpežljivo čakajo, da bo pred stranska vrata postavljen domofon. Čakanja naj bi bilo kmalu konec, saj je na goriški občini v teku postopek, v okviru katerega ravnokar izbirajo izvajalca del, ki bo prihodnje leto poskrbel za obnovo poslopja z namestitvijo domofona in zamenjavo dotrajanih oken. Postopek naj bi trajal še nekaj mesecev, potem pa se bodo obnovitvena dela končno začela, tako da naj bi moral vrtec »le« še eno zimo sobivati s starimi okni. Za pevmski vrtec je to nedvomno dobra novica, a kaj ko se že ukvarjajo z novo težavo.

Dvorišče vrtca je bilo svojčas pridobljeno tako, da so nad pevmskim Potokom zgradili visok zid. Potem ko so na nanesli zemljo, so okrog dvorišča posadili drevesa. Eno izmed dreves, ki je rastle tik ob visokem zidu nad Potokom, je nato usahnilo in ga je bilo treba podreti. Za to je pred časom poskrbel občina, ki je iz zemlje odstranila tudi čok. Med poletjem se je začela pogrezati zemlja ob zidu, kjer je nekoč raslo drevo. Nastala je luknja z nekaj decimetrom široko odprtino, zaradi katere so v začetku šolskega leta prepovedali otrokom dostop na dvorišče in opozorili občino na težavo. Občinski uslužbenci so pred dnevi luknjo prekrili z zemljo, vendar otroci še vedno ne smejo na dvorišče. V vrtcu pričakujejo na uradno sporočilo občinske uprave, da je zadeva rešena, da je zid stabilen in da ni več nevarnosti za otroke. Da bi občino spodbudil k čim prejšnji pripravi potrebnega dopisa, je za srečanje s podžupanom Robertom Sartorijem vprašal občinski svetnik Demokratske stranke-Slovenske skupnosti Walter Bandelj. Po njegovih besedah mora občina čim prej preveriti, ali je varnost zagotovljena, ravno tako čim prej pa mora poskrbeti še za obnovitvena dela in za domofon.

Da so zahteve vrtca povsem upravičene, smo se včeraj prepričali z obiskom poslopja. Občinski tehniki morajo čim prej izdati mnenje o stabilnosti zidu, ob katerem je raslo drevo, tako da bo učno osebje res brez skrbi, ko se bodo otroci vrnili na dvorišče. Kar se tiče obnovitvenih del na poslopiju, je postopek v teku. Občinski odbor je v začetku septembra sprejel dokončni in izvršni načrt, ki ga je pripravil občinski urad za okolje in vzdrževalna dela. V projekt bo vloženi 95.000 evrov, s katerimi bodo poskrbeli za zamenjavo oken in vrat, manjša zidarska dela in tudi za nabavo domofona, ki bo končno omogočil uporabo stranskega vhoda med novim parkiriščem in dvoriščem vrtca. Obnovitvena dela so v vrtcu še kako potrebna; le-

Luknjasta mreža proti žuželkam

Dotrajano okno prepušča prepih

Ključavnico je treba zaklepiti s ključem

sena okna so izredno dotrajana, tako da pozimi poslopje ni niti najmanj energetsko varčno. Z veliko težavo ga v zimskih mesecih segrejejo, sploh pa pa bi bila tudi kurilnica potrebna prenovitvenega posega. Kurilna naprava pogosto ne deluje, kot bi morala, zato pa je včasih pozimi v učilnicah hladno. Poleg tega v kurilni napravi sežigajo kurilno olje, zaradi prepaha in slabe izolacije oken pa porabijo res veliko goriva. Težave povzročata tudi odsotnost domofona ob stranskem vhodu; glavni vhod je opremljen s staro ključavnico, ki jo mora pomožno osebje venomer odklepiti in zaklepiti s ključem, kar je zlasti v zimskih mesecih zoprno. V vrtcu zaradi tega upajo, da bodo z zamenjavo oken res dobili tudi domofon, pri čemer bo treba poskrbeti, da ga bo mogoče uporabljati. Pločnik, ki s stranskega vhoda vodi do glavnih vrat, je namreč preozek. Občina ga zato mora razširiti. (dr)

Luknjo ob zidu so prekrili z zemljo

FOTO D.R.

GORICA - Občina

Šole in vrtci »po starem«

V šolski ponudbi ne bo sprememb

Deželni odbor je oktobra sprejel sklep o šolski reorganizaciji na celotnem območju Furlanije-Juljske krajine. Dokument so nato preko pokrajin poslali posameznim občinam, da ga potrdijo in nato sprejmejo ukrepe za udejanjanje sprememb, ki jih vnaša dežela v šolsko ponudbo.

Med svojim včerajšnjim zasedanjem je omenjeni deželni sklep odobril tudi goriški občinski odbor, ki pri sprejemanju svoje odločitve ni imel nikakršnih težav. Glede na prejšnja leta se namreč na območju goriške občine namreč ne bo ničesar spremenilo; na deželi so ugotovili, da sedanja šolska ponudba odgovarja potrebam teritorija in sploh zakonskim predpisom, zaradi česar bodo v prihodnjem šolskem letu na območju goriške občine delovali isti vrtci in šole kot v letošnjem.

V deželnem sklepu so seveda omenjeni tudi vrtci, osnovne in nižje srednje šole s slovenskim učnim jezikom. Na območju goriške občine delujejo - in bodo še naprej delovali tudi v prihodnjem šolskem letu - slovenski vrtci Pika Nogavička v Štandrežu, Ringaraja v Ulici Brolo v Gorici, Pikapolonica v Pevmi in Sonček v Ulici Max Fabiani v Gorici, slovenske osnovne šole Oton Župančič v Ulici Brolo v Gorici, Fran Erjavec v Štandrežu in Josip Abram v Pevmi ter nižja srednja šola Ivan Trinko.

RONKE - Slovenski šolski center gradijo s polžjo hitrostjo

Denar le za streho

Zaradi določil pakta stabilnosti razpolagajo le z 270.000 evri - Prihodnje leto bo znano, kako naprej

Gradnja slovenskega šolskega centra v Romjanu je spet naletela na oviro: omejevalna določila pakta stabilnosti, zaradi katerih ronška občina ne more razpolagati z že zagotovljenim denarjem.

Gradbena dela so se po večletnem čakanju in po dolgem upravnem postopku začela 28. maja lanskega leta, 22. februarja letošnjega leta pa so se prekinila, potem ko je načrtovalec vložil osnutek variante, ki v prvotni načrt vnaša nekaj izboljšav. Finančno kritje zanje je že zagotovljeno, saj ne presegajo dvajsetodstotne vrednosti gradbenih del. Ko je zgledalo, da bi se gradnja lahko nadaljevala, so se pojavile nove težave, vezane na omejevalna določila pakta stabilnosti. Na ronški občini so se lotili iskanja izhoda iz zagate, po delni sprostitvi finančni sredstev pa so uspeli dobiti na razpolago 270.000 evrov. S tem denarjem bodo zgradili streho šolskega centra. V prejšnjih dneh so namestili gradbeni oder, nato so s tovarnjaki pripeljali v Ulico Capitello lesene tramove in lesene panele, s katerimi bodo zdaj prekrili poslopje, tako da bodo tudi preprečili nadaljnjo škodo na zidovih.

»Ko se bo zaključila gradnja strehe, se bodo gradbena dela na žalost spet prekinila. Komaj prihodnje leto bomo vedeli, če bomo lahko posegli še po drugih sredstvih, ki jih sicer že imamo na razpolago in celo zanje že odplačujemo posojilo,« pravi ronški občinski odbornik Livio Vecchiet. Gradnja novega šolskega pola bo skupno stala skoraj 1,9 milijona evrov. Dežela se je pri tem obvezala, da bo za obdobje desetih let vsako leto redno prispevala 140 tisoč evrov (za skup-

no 1,4 milijona evrov) in dodatnih 40 tisoč, prav tako vsako leto za deset let (za skupno 400 tisoč evrov). Manjka jočo vsoto, 123.092,34 evra, pa bo kri-la ronška občina. Vecchiet poudarja, da je gradnja slovenskega šolskega centra izrednega pomena za otroke, ki trenutno obiskujejo šolo v Ulici Capitello v Romjanu. Po njegovih besedah bo novo poslopje na razpolago tako otrokom slovenske osnovne šole kot tudi italijanskim učencem.

V prejšnjih dneh pa je ronška občinska uprava odobrila smernice,

ki jih je sprejela dežela na področju šolske ponudbe. V ronški občini ne bo sprememb glede na sedanje stanje. Ronke so vključene med občine, v katerih se izvaja zaščita slovenske narodne skupnosti na podlagi zakona 38/2001; na deželi so ugotovili, da bo za šolsko leto 2016/2017 ronška večstopenjska šola presegla 600 vpisanih, doberdobska večstopenjska šola pa 400 vpisanih. Na podlagi omenjenih predvidevanj v šolski ponudbi v prihodnjem šolskem letu ne bo sprememb.

Ob zidove so v prejšnjih dneh namestili delovni oder

BONAVENTURA

Poezija v sliki in besedi
Snidenje z umetnikoma

ANDREJ KOSIČ
MARKO KRAVOS

Ponedeljek, 18. novembra 2013 ob 18. uri
Kulturni dom v Gorici

Vabljeni!

32

1981 - 2013

32 let

GORICA - Razpravljali o reki, novih in starih jezovih

Ko Soča ne povezuje

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice je v četrtek potekalo študijsko srečanje z naslovom (v prevodu) »Od Osima do danes - Premisleki o vprašanih in priložnostih reke Soče«. Prireditelj je bil Konzorcij za melioracijo posoške ravnine. Poleg posegov predstavnikov oblasti so na srečanju poročali štirje izvedenci. Sledila je razprava s posegi iz občinstva. Po dobrodošlici predstavnika fundacije, ki se je navezal na pisanje novinarja Paola Rumiza in omenil potopis, ki ga je pred nekaj leti izdal Luigi Bellavite (brat goriškega družbenega delavca), ter nekoliko mitizirano obravnaval reko, njene mostove in nekdanje kopanje v njej ter dogodke prve svetovne vojne, so posegli javni upravitelji.

Deželni svetnik Rodolfo Ziberna je povedal, da sta s somišljenikom oblikovala predlog o razreševanju odprtih vprašanj. Izbrati je pač potrebno, kaj postoriti in kaj opustiti. Pokrajinska podpredsednica Mara Černic je izpostavila tri glavne vidike izkoriščanja Soče: krajinskega s turizmom, energetskega in namakalnega. Slovenija je zainteresirana za prva dva, Italija pa za tretjega. Odločitve morajo pač upoštevati gospodarske in hkrati okoljevarstvene postavke. Takšna celovita obravnava je najbolj prijala vsem naslednjim razpravljavcem, ki pa so se vseeno raje prevešali na eno ali drugo stran. Pokrajina se opredeljuje za obnovo jezov v Stražcah. Tržiška županja Silvia Altran je opozorila na čustvenost, ki preveča vsakršno obravnavo okrog Soče. Preveriti je potrebno vse stvarne postavke in nato najti skupen jezik. Sedaj so okoliščine razprave lažje kot v času po podpisu Osimskih sporazumov. Goriški župan Ettore Romoli je stvarno ocenil, da občani reko Sočo mitizirajo, ko se spominjo nanjo, sicer pa je nihče ne povoha. Kopanja ni več zaradi onesnaževanja na slovenski strani meje. Skupna komisija obmejnih občin se je odločila, da reko ovrednoti od Kajak centra v Solkanu do parka v Pevmi. Glede jezov nima dokončnega stališča, se pa je vzdruže v občinskem svetu otajalo. Zareklo se mu je pri trditvi, da želi občinska uprava podpreti športno in rekreacijsko dejavnost: očitno ne z dosedanjimi dejavniki, ki si za to prizadevajo že tri desetletja!

Sledili so štirje glavni posegi, ki jih je usklajeval Roberto Collini, sedanjí predsednik sociološkega inštituta ISIG. Enzo Lorenzon je zastopal zgoraj navedeni konzorcij, Alfredo Altobelli je ekološki raziskovalec na Tržaški univerzi, Luca Cadez (izrecno je poudaril, da se izgovarja Kadez in ne Čadež) je predsednik goriške Legambiente, Sergio Fattorelli pa poučuje na padovanskem vseučilišču in je predsednik družbe Studio. Podrobno so se razgovorili o krajini, pravnih vprašanih, okolju, koriščenju, možnih rešitvah, vzrokih nesporazumov in posledicah... Povzamemo v širokih potezah, kar je najbolj jasno izstopalo v navalu podatkov, ocen, napovedi in želja. Jugoslavija je svoj del osimskega sporazuma uresničila z gradnjo solkanskega jezov, Italija svojega dela enostavno ni uresničila, ker se je javnost uprla: izrecno je bilo rečeno, da Slovenci na goriški strani meje (oh, če bi res imeli tolikšno politično in siceršno težo!). Sicer tudi zato, ker razpis za jez pod Štnavrom ni imel nikoli mednarodnega značaja, kot bi moralo biti. Potem razpisa niso nikoli več ponovili.

Eden od predlogov priporočala jezov Pevmi, da bi se akumuliralo dvig vode, drugi menijo, da bi bilo bolje zgraditi več obrežnih zbiralnikov v nižinskih predelih od Ločnika dalje. Tretji zahtevajo, da se na slovenski strani zadržuje čim manj ali nič. Mojto pa se, da voda ni nikoli usahnila, ko ni bilo jezov (prve je pred Jugoslavijo zgradila Italija po prvi svetovni vojni), kajti vemo, da je župnija v Sovodnjah nekoč segala na desni breg, ker je bilo mogoče večji del leta strugo prečkati peš. Evropa s svojo direktivo o vodnih tokovih vsekakor zahteva skupno in usklajeno upravljanje vodnih tokov. Posledično nekateri zahtevajo nov dogovor s Slovenijo, ki naj bi presešel osimskega. Končno je tu dodatno razmišljanje, ki predlaga, naj Soča postane Unescov kandidat za v seznamu odličnosti človeštva. (ar)

Solkanski jez

NOVA GORICA Neznanci naj bi z bomboni vabili otroke

Te dni so novogoriške starše vznemirile govorice o neznancih v črnem terenskem vozilu, ki naj bi krožili po Novi Gorici, predvsem v okolici osnovnih šol in z bomboni skušali privabljati otroke. Podobno poročajo tudi iz Grosupljega. Policija v obeh mestih zadevo preiskuje.

»Policijska postaja Nova Gorica je z zadevo seznanjena in o tem zbira obvestila v cilju preverjanja verodostojnosti omenjenega obvestila oz. informacije,« je za Primorski dnevnik pojasnil predstavnik policijske uprave Dean Božnik. Zadevo so resno vzeli tudi na šolah in o njej obvestili učitelje in starše ter podučili otroke, naj od neznancev ne jemljejo ničesar ter naj ne prisledajo v avtomobile. (km)

GRADIŠČE - Pred centrom CIE Protestna mobilizacija za dokončno zaprtje

»Centri CIE so dragi, nečloveški in povsem nepotrebni«

»Centre CIE zapirajo po vsej Italiji; že zaprli so jih v Crotoneju, Bologni, Modeni, Gradišču in Milanu. Izkazali so se kot zelo dragi, nečloveški in povsem nepotrebni, zato pa se jim mora državna vlada dokončno odpovedati.« Tako pravijo aktivisti iz združenja »Mai Più CIE«, ki se bodo udeležili današnje manifestacije pred centrom CIE v Gradišču. Ob 14.30 se bodo udeleženci zbrali na osrednjem trgu v Gradišču, od koder se bodo v sprevedu odpravili do vhoda v center. »Že zaprtih centrov CIE ne smejo nikakor ponovno odpreti, ni mogoče jih počlovečiti,« poudarjajo iz združenja »Rete FVG contro i CIE«. Poziv za dokončno zaprtje centra CIE v Gradišču so že podpisali številni mirovniki in krajevni upravitelji; proti centru so se sicer že opredelili Dežela FJK, Pokrajina Gorica, Občina Gradišče ter seveda levji dežel družbe, vključno z Luigijem Manconijem, predsednikom izredne komisije za zaščito in promocijo človekovih pravic pri italijanskem senatu.

GORICA - Federacija Zelenih »Reka že utrpela ogromno škodo«

Jutri pokrajinska skupščina z razpravo o »vročih« temah

»Zaman je napovedovati vpis Soče v Unescov seznam odličnosti človeštva, če potem nič ne postorimo, da se položaj v njenem porečju izboljša. Reki - od izvira do izliva - je že bila prizadejana ogromna škoda. Soča je izjemen okoljski in gospodarski resurs, a krvavo potrebuje, da se njenih problematik lotimo celovito na italijanski in slovenski strani, ne glede na državno mejo,« opozarja Renato Fiorelli, bojevit starosta goriških Zelenih.

Tudi pokrajinska federacija Zelenih se pripravlja na državno skupščino, ki bo 23. in 24. novembra v kraju Canciano. V ta namen se bodo goriški Zeleni sestali na pokrajinskem zborovanju jutri med 10.30 in 12.30 v piceriji Al Museo v Ascoliju ulici 18/B v Gorici; shod bo odprt vsem somišljenikom. Prva zadolžitev bo imenovanje treh delegatov, ki bodo Goriško zastopali v Cancianu, kjer bo beseda tekla tudi o nastopu na evropskih volitvah prihodnjega leta.

»Na državno skupščino ne bomo šli le zasedat sedežev. Goriška federacija namerava odigrati aktivno vlogo v vidiku volitev, saj prihajamo iz prostora v osrčju Evrope, kjer se okoljske problematike ne ozirajo na meje,« pravi Fiorelli. »Politika si danes polni usta s praznimi besedami, a domala nihče ne omeja okoljskih problematik. Zato bomo prišli na dan z operativnimi in konkretnimi predlogi, ki bodo imeli učinke na krajevni in državni ravni,« še poudarja.

Iztočnice za jutrišnje razpravo v Gorici bodo med drugimi ponudili Fabrizio Dalla Costa, Pino Ieusing in Gianpaolo Chendi. Govor bo o Soči, o zaposlovanju mladih (»nove poklice bomo našli v skrbi za okolje in teritorij«), o divji cementifikaciji (»glej Vileš«), o infrastrukturah in prevozi (»usklajeni morajo biti z realnimi potrebami ljudi«), o inerciji krajevnih uprav (»skrivajo se za alibi pakta stabilnosti«), o termocentralah, ki ne sodijo v mesto ...

GORICA - Priprave na Andrejev sejem

Kramarji silijo v mestno središče, Korzo Verdi bo le delno uporaben

Na goriškem županstvu so včeraj sprejeli upravni sklep, ki določa pravila za namestitev stojnic na letošnjem Andrejevem sejmu. Upravitelji zabavišč bodo morali občini vnaprej plačati glede na velikost svojih atrakcij 121, 225 oz. 345 evrov, kramarji pa bodo morali poskrbeti, da ne bodo poškodovali prenovljenih ulic, kar še zlasti velja za Korzo Verdi, kjer po vsej verjetnosti bodo umaknili le gradbišče pred Ljudskim vrtom. Za udeležbo na sejmu vlada med kramarji, kljub splošni krizi, veliko zanimanje, vsi bi radi dobili mesto v središčnih ulicah, medtem ko se otepajo obrobja, kjer je obiskovalcev manj.

Letošnji Andrejev sejem - najstarejša tovrstna prireditev na Goriškem, ki pri-

navlja ljudi od blizu in daleč - bo potekal med 30. novembrom in 2. decembrom, ko bo ulice in trge preplavilo 250 stojnic in 87 vrtljakov; slednji bodo v mestu ostali do 8. decembra. Po izkušnji prireditve Okusi na meji bodo stojnice Andrejevega sejma prvič zasedale tudi območje bivše tržnice na debelo v Ulici Boccaccio, kjer bodo priredili več pobud, ki bodo posvečene predvsem ljubiteljem vina. Vrtljaki in atrakcije bodo poživili Ljudski vrt na Verdijevem korzu, Ulico Petrarca, Battistijev trg in Ulico Cadorna, tridnevna tržnica pa ulice Boccaccio, Oberdan, Roma, Crispi, De Gasperi, trg pred županstvom in del Travnika. Prodajalci sladice bodo zasedali tudi Verdijev korzo in območje pred Ljudskim vrtom.

Na vrtljaku

BUMBACA

GORICA - Na protestu pričakujejo petsto ljudi

Ligaška »smetana« jutri pred centrom CIE

Ligaška »smetana« se bo jutri ob 11. uri zbrala pred centrom CIE v Gradišču in zahtevala ostrejšje ukrepe proti nezakonitemu priseljevanju. »Naš shod bo povsem miren in demokracičen. Osrednji govornik bo lombardski tajnik Severne lige Matteo Salvini, ki je med možnimi nasledniki Roberta Maronija na čelu stranke. V Gradišče bodo prišli tudi Massimo Bitonci, Roberto Calderoli, tržaški poslanec Massimiliano Fedriga ter številni drugi poslanci, senatorji in evropski poslanci,« pravi v ime goriške lige Walter Sepuca in napoveduje, da se bo v Gradišču zbralo preko petsto ljudi. Na shod so povabili tudi tri ligaške deželne predsednike, vendar morajo Luca Zaia iz Veneta, Roberto Maroni iz Lombardije in Roberto Cota iz Piemonta svojo prisotnost še potrditi.

»Ministrica Cécile Kyenge trdi, da je treba centre CIE zapreti in izpustiti na prostost vse njene goste. Mi se s tovrstnim stališčem nikakor ne strinjamo. Po našem

mnenju se mora Evropa najprej dogovoriti z afriškimi državami, da prepreči nezakonito priseljevanje po morju, ki je zahtevalo že toliko smrtnih žrtev in za katerim stojijo mafijske organizacije. Poleg tega je treba opozoriti, da so v centrih CIE zaprti kriminalci, ki so bili obsojeni zaradi posilstev, razpečevanja mamil, ropov. Prepričani smo, da predstavljajo ti ljudje nevarnost, zato pa jih je treba čim prej izgnati iz države, kar se zdaj zaradi počasne birokracije sploh ne dogaja,« pravi Sepuca in pojasnjuje, da so center CIE v Gradišču uničilo njegovi gostje. »Razmere v centru niso bile tako slabe. Dali smo jim sobe, televizijo in celo SKY programe; imeli so nogometno igrišče, klimatizacijske naprave, ločeni so bili po veri,« pravi Sepuca, ki izraža solidarnost silam javnega reda, ki skrbijo za varnost v centrih CIE, in tudi za poslenim iz centra CIE v Gradišču, ki so že pet mesecev brez plače.

SOVODNJE - Ob zahvalni nedelji

Martinov poklon letečima bratoma

V Sovodnjah bo jutri tradicionalno martinovanje ob zahvalni nedelji, ki se bo začelo takoj po maši - okrog 11.30. Tudi letos bo praznovanje potekalo v prostorih Kulturnega doma. Program se bo začel z nastopom otroškega zbora kulturnega društva Sovodnje pod vodstvom Jane Drassich. Pevskemu uvodu bo sledil blagoslov kmečkih pridelkov in strojev. Jutro bodo popestrile stojnice, na katerih si bo mogoče ogledati in nakupiti umetniške in okrasne izdelke ter domače jedi, ki jih bodo predstavili domačini oz. skupine in društva iz sovođenjske občine. Poleg stojnic si bodo prisotni lahko ogledali

tudi razstavo o bratih Rusjan - pionirjih slovenskega letalstva, ki jo je uredila Zveza slovenskih športnih društev s pomočjo Vilija Prinčiča. Prava novost letošnjega praznovanja pa bo tržnica malih kmečkih živali (kokoši, gosi ipd.), ki bo gotovo razveselila otroke in odrasle. Kljub vedno manjšemu številu pridelovalcev vina v občini bo tudi letos na sovođenjskem praznovanju mogoče okusiti pristno zlahtno kapljico ob prigrizku domačega kruha, ki ga vsako leto ponudijo vaščani. Seveda bo tudi letos lovska družina poskrbela za pokušnjo golaža s srno, ki ga vsako leto ponudi prisotnim.

JAMLJE

Dvajset svečk za Kremenjak

Drevi praznična prireditev

V večnamenskem središču v Jamljah bodo danes ob 20. uri praznovali dvajsetletnico delovanja športno-kulturnega društva Kremenjak. Goste, člane in zveste prijatelje bo sprejela in pozdravila društvena predsednica Bruna Visintin, ki bo tudi predstavila jubilejno brošuro. Večer bo obogatil koncert dalmatinskih pesmi moškega pevskega zbora Vesna iz Križa, ki ga vodi Rado Milič.

Društvo Kremenjak so ustanovili 2. novembra leta 1993. Dobil je ime po hribu, ki se dviga nad vasjo. Cilj društva je bilo ovrednotenje starih običajev v čim tesnejšem sodelovanju vaških komponent. Pritegniti je želelo širšo množico vaščanov vseh starosti k aktivnemu pristopu do vaškega dogajanja. Od ustanovitve naprej je društvo Kremenjak izpeljalo kar nekaj pobud - od orientacijskih pohodov, koncertov in božičnic do plesnih in glasbenih tečajev.

boto, 23. novembra, ob 20. uri orgelski koncert Eve Dolinšek, Liliana Visintin boretirala nekaj poezij.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE vabi v soboto, 23. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 24. novembra, ob 17. uri na 55. revijo goriških pevskih zborov »Cecilijanka«. **TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR PINKO TOMAŽIČ** bo nastopil v nedeljo, 24. novembra, ob 17.30 v goriškem Kulturnem domu ob 32-letnici Kulturnega doma in 70-letnici Partizanskega dnevnika; pri blagajni (tel. 0481-33288) poteka rezervacija oziroma predprodaja vstopnic.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«. Dvorana 2: 17.30 - 20.20 - 22.15 »Sole a catinelle«. Dvorana 3: 17.30 »Planes«; 20.10 - 22.00 »Giovane e bella«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.15 - 22.15 »Sole a catinelle«. Dvorana 2: 17.00 - 20.00 - 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«. Dvorana 3: 16.15 - 18.00 »Planes«; 20.30 »Prisoners«. Dvorana 4: 18.00 - 20.15 - 22.10 »Stai lontana da me«. Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.10 »L'ultima ruota del carro«.

Izleti

SKRD JADRO IZ RONK prireja v sklopu projekta »Po rekah in po vodah Slovenije« v sodelovanju s CTS enodnevni izlet s kamilo v Brezje, Radovljico, Kropo, Kaslo Gorico in Vrbo v nedeljo, 17. novembra; informacije in prijave po tel. 0481-82273 (Roberta ali Sara).

SPDG obvešča udeležence pohoda na Lašček v nedeljo, 17. novembra, da bo odhod ob 8. uri s parkirišča pri Rdeči hiši v Gorici. Prevoz z lastnimi sredstvi. Kosilo iz nahrbtnika. Začetek pohoda pri cerkvi v Lokovcu ob 9. uri.

Obvestila

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVOĐALCEV IZ SOVODENJ prireja družabno srečanje v agriturizmu Malovščevi v Vitovljah v nedeljo, 1. decembra. Poskrbljen bo prevoz z avtobusom, odhod izpred sovođenjske telovadnice ob 12. uri, predvidena vrnitev na istem mestu ob 18. uri. Otroci do vključno 12. leta se kosila in dru-

GORICA - Na odru Kulturnega doma

Odlični »dediči« Pink Floydov

Pink Passion na goriškem odru

FOTO KD.

Ljubitelji Pink Floydov so v minulem tednu prišli na svoj račun. Na odru Kulturnega doma je nastopil goriški ansambel Pink Passion, ki svoje glasbene napore (ob prostem času) usmerja ravno v poustvarjanje melodij slavnih Britancev. Goriški bend je bil že osmič gost Kulturnega doma in tudi tokrat deležen toplega sprejema številne publike. V njem igra enajst izvrstnih glasbenikov, ki odlično obvladujejo oder in glasbo Pink Floydov, kar so dokazali v več kot dvournem koncertu. Le-ta je imel tudi dobrodolni pečat in je potekal na pobudo Lions kluba iz Gorice.

žabnosti udeležijo zastoj. Vpisovanja bodo potekala na sedežu društva v Gabriah ob torkih od 17. do 18. ure ali po tel. 329-40069255 (Vincenza) in tel. 340-3423087 (Paola).

Prireditve

ZAHVALNO NEDELJO bodo Pevmci, Štmavrci, Oslavci in Podgorci tudi letos praznovali skupaj. Kmečka vozila se bodo zbrala v nedeljo, 17. novembra, ob 9.30 pred cerkvijo v Pevmi, ob 10. uri se bo začela maša. Sledil bo tradicionalni blagoslov kruha, vina, traktorjev in kmečkega voza s pridelki. Ob 11. uri se bo začel sprevoz traktorjev po vaseh, nakar bo na vrsti družabno kosilo.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA vabi na predstavitev Knjižne zbirke 2014 v ponedeljek, 18. novembra, ob 17. uri v Galeriji Ars na Travniku 25 v Gorici. **KRUT IN DRUŠTVI SLOVENSkih UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO IN TRŽAŠKO** vabijo člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditev »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 17. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Udeleženci se pred koncertom lahko odpeljejo z lastnimi sredstvi do Cerja, kjer bo okrog 13.45 obisk spomenika in muzeja. Po ogledu bo odhod v goriški Kulturni dom; informacije po tel. 0481-532092 ali ob torkih od 9. do 12. ure v goriškem uradu KRUT-a, Korzo Verdi 51/int, tel. 0481-530927 oziroma na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici bosta danes, 16. novembra, ob 16. uri Elisabetta Damianis in Daniele Ungaro predstavila »counseling« šolo »Gemino«.

PRIREDITVE »POEZIJA V SLIKI IN BESEDI« bo v ponedeljek, 18. novembra, ob 18. uri v galeriji Kulturnega doma v Gorici. Večer zaobjema odprtje razstave slikarja Andreja Kosiča iz Gorice, ki slavi letos 80-letnico, in prebiranje poezij tržaškega pesnika Marka Kravosa ob njegovi 70-letnici. Kosičeva dela bo predstavil likovni kritik Joško Vetrli, člani gledališke skupine Tik-Tak teater iz Gorice pa bodo dogodek popestrili z branjem Kravosovih poezij. **GORIŠKA DELEGACIJA FAI** prireja v počastitev spomina na režiserja Federica Fellinija 18. in 25. novembra, ob 17. uri v goriškem Kinemaxu projekciji filmov »Amarcord« in »Prova d'orchestra«. Pred vsako projekcijo bodo profesorji DAMS-a na Videmski univerzi pripravili krajši uvod.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi v sklopu muzejskih torkovih večerov v gradu Kromberk v torek, 19. no-

vembra, ob 20. uri na predavanje Ferdinanda Šerbelja, ki bo govoril na temo neznanega o znanih slikah v zbirkah Narodne Galerije v Ljubljani.

PD RUPA-PEČ vabi letošnje izletnike na Portugalsko na predvajanje diapozitivov in fotografij v torek, 19. novembra, ob 18.30 v društvenih prostorih v Rupli. Sledila bo družabnost.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v torek, 19. novembra, ob 19. uri družabni večer z naslovom »Služba ali družina? Oboje!« Gostje večera bodo Miro Cerar, Vlasta Nussdorfer, Miha Kramli, Iztok Mlakar (kot video interpret) in Bojan Kodelja (vodja programa NE-ODVISEN.SI). V ospredju bodo odnosi v družini, usklajevanje družinskega in poslovnega življenja ter paсти najrazličnejših oblik zasvojenosti; vstop prost (brezplačne vstopnice pri blagajni Kulturnega doma Nova Gorica ob delavnikih od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred dogodkom).

KD OTON ŽUPANČIČ iz Štandreža organizira predavanje z naslovom »Kaj je muzikoterapija in čemu služi?« v sredo, 20. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu Andrej Budal v Štandrežu, ulica Montello 9. Predavanju sledi praktični del, kjer bodo uporabili receptivno in aktivno tehniko glasbene terapije. Vodi Sara Hoban, dipl. muzikoterapevtka po modelu Rolando Benenzon; informacije po tel. 0481-280363 ali 333-8139217).

SREČANJA POD LIPAMI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v petek, 22. novembra, ob 17.30 bo gost misijonar Pedro Opeka, letošnji kandidat za Nobelovo nagrado za mir. Pogovor bo vodil časnikar Jože Možina.

Pogrebi

DANES V FARI: 14.30, Licia Marega vd. Marega v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 11.00, Teodolinda Pin vd. Clav (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 10.55, Giorgio Vinzan s pokopališča v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališče; 11.15, Maria Carla Tonini por. Superti iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane, sledila bo upepelitev.

DANES V KOPRIVNEM: 10.30, Orestilla Grinover (iz Gradeža) v cerkvi v Koprivnem in na pokopališču v Gorici.

DANES V TURJAKU: 11.00, Silvia Lombardo por. Milocco (iz Vidma) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠKOCJANU: 14.00, Aviana Russi vd. Gregorin s pokopališča v Beglianu v cerkev v Škocjan, sledila bo upepelitev.

SKD HRAST

prireja

ob 45. obletnici delovanja društva

celovečerni Jubilejni koncert MePZ Hrast

nocoj, v soboto, 16. novembra, ob 20.45, v župnijski cerkvi sv. Martina v Doberdobi

Prisrčno vabljeni!

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

Gledališče

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: danes, 16. novembra, ob 20.30 musical »Il violinista sul tetto« (J. Stein in J. Bock), nastopa gledališka skupina Gli amici di Jachy iz Genove; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

»ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 17. novembra ob 17. uri komedija »Ne zdaj, srček...« (John Chapman - Ray Cooney), nastopa DPD Svoboda - Loška Dolina, v režiji Boruta Zakovška; prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

»ZIMSKI POPOLDNEVI« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: danes, 16. novembra, »Piccolo passo. Storia di un'Ocarina pigra«, nastopa gledališka skupina Kosmocomico teatro (od 4. leta starosti); informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

GLEDALIŠKA REVIIJA »A TEATRO CON L'ARMONIA« ob 16. uri: v nedeljo, 17. novembra, v župnijskem gledališču Pija 10 v Ul. De Amicis 10 v Štaranu »Lo squartatore di Roiano« (Gianfranco Gabrielli), nastopa gledališka skupina I Zercanome iz

Trsta. V soboto, 30. novembra, v gledališču Sv. Nikolaja v Ul. 1. maja 84 v Trziču »Trieste mia« (Angelo Ceccelin), nastopa gledališka skupina Compagnia de l'Armonia iz Trsta; več na www.teatroarmonia.it.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 18. novembra v Kulturnem domu »Plemena« Nine Raine, režija: Matjaž Latin; 9. decembra v KC Lojze Bratuž Prešernovo gledališče Kranj z dramo »Dvom« Johna Patricka Shanleya; 27. januarja 2014 v Kulturnem domu diptih enodejank v režiji Marka Sosiča »Dvorišče« in »Koli« Spira Scimoneja; 24. februarja 2014 v KC Lojze Bratuž komedija Alida Nicolaja »Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta«, Gledališče Koper v režiji Jake Ivanca; 24. marca 2014 v Kulturnem domu drama »Striček Vanja« Čehovega, režiser Ivica Buljan; 26. maja 2014 v KC Lojze Bratuž »Pet modernih no dram« Yukia Mishime, v režiji Mateje Koležnik; prodaja abonmajev od 18. novembra v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici bo v ponedeljek, 18. novembra, ob 20.45 glasbeno-plesni večer ob 200-letnici rojstva Giuseppeja Verdija; nastopili bodo plesalke plesne šole Giselle, orkester glasbene fundacije mesta Gorice, pevska skupina Gruppo vocale goriziano in vokalna skupina Le Pleiadi; vstop s prostovoljnimi prispevki.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: danes, 16. novembra, ob 21. uri rock opera »Il muro« po skladbah skupine Pink Floyd, nastopajo Ettore Bassi in Eleonora Ivone, glasba v živo skupine Sound Eclipse; informacije pri blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753).

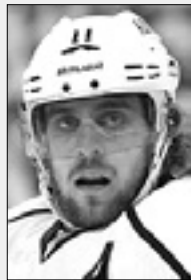
V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 16. novembra, 10.30 »Izgubljeni ton«, nastopa Lutkovno gledališče Ljubljana; ob 20. uri »Morilec« (Eugène Ionesco). Ob evropski noči gledališč po predstavi nočni ogled gledališča; informacije na blagajni.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Koncerti

REVIJA PIHALNIH ORKESTROV GORIŠKE 2013 bo v Kulturnem domu v Desklah v nedeljo, 17. novembra, ob 18. uri. Nastopili bodo pihalni orkester Salonit - Anhovo, pihalna godba Vrhpolje Vipava, pihalni orkester Vogrsko, Goriški pihalni orkester in Big Band Nova.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 18. novembra, ob 20.15 bo koncert orkestra Virtuosi Italiani iz Verone; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom (tel. 003865-3354013).

V CERKVI SV. NEDELJE v Selcah bo v spomin na Bernardko Radetič v so-

Kopitar obljubil nastop za zimskih Ol

NEW YORK - Anže Kopitar je v severnoameriški ligi NHL z ekipo Los Angeles Kings gostoval pri New York Islanders in zmagal s 3:2. Kopitar je k zmagi prispeval podajo. Po tekmi je dejal, da je cilj za to sezono spet uvrstitev v končno prvenstva NHL, ob tem pa zagotovil, da bo igral za reprezentanco na olimpijskih igrah 2014, če bo le zdrav. Slovenski zvezdnik je s svojo igro v letošnji sezoni še kar zadovoljen, vendar si želi doseči kakšen gol več.

Norvežan Magnus Carlsen povedel

CHENNAI - Norvežan Magnus Carlsen je v včerajšnji peti partiji za naslov šahovskega svetovnega prvaka v Chennaiju z belimi figurami premagal branilca naslova, Indijca Viswanathana Ananda. 22-letni norveški izzivalec je po zmagi v točkah povedel s 3:2, šesta partija pa bo na sporedu danes. Tekmeca bosta do 26. novembra igrala 12 partij. Nagradni sklad v Chennaiju znaša 1,64 milijona evrov, zmagovalce pa bo prejel 60 odstotkov te vsote.

NOGOMET - Play-off Ukrajina prestrašila Francoze

KIJEV - Na prvih tekmah dodatnih kvalifikacij za uvrstitev na svetovno prvenstvo 2014 v Braziliji je Ukrajina nekoliko presenetljivo z 2:0 premagal Francijo. Na Islandiji sta se domača reprezentanca in Hrvaška razšli z neodločenim 0:0. Portugalska je z golom Cristiana Ronalda (1:0) premagala Ibrahimovićevo Švedsko. Grčija pa je bila s 3:1 boljša od Romunije. Povratne tekme bodo v torek.

U21 - Kvalifikacije za EP 2015: Slovenija - Rusija 0:1.

PRIJATELJSKA TEKMA - Italija in Nemčija sta se v sinočnjem prijateljskem srečanju razšli z neodločenim izidom 1:1. Nemčija (zadela je dve vratnici in prečko) je povedla s Hummelsom, nato pa je že v prvem polčasu izenačil Abate.

THOHIR - Indonezijski poslovnež Erick Thohir je od včeraj tudi uradno novi predsednik nogometnega prvoligaša Interja.

EVROLIGA - 5. krog: Crvena zvezda - Lietuvos 88:77 (Blažič 16), Olympiakos - Zielona Gora 79:77 (Begič 2), CSKA - Partizan 88:46, EA7 - Strasbourg 83:72, Galatasaray - Bayern 84:74.

TALENTI - Dežela FJK je 85 mladim športnim talentom letos namenila 80 tisoč evrov. Med njim so tudi: gimnastičarka Tea Ugrin, umetnostna kotalkarica Martina Pecchiar in namiznoteniška igralka Krasa Claudia Micolauich.

Kosovelja najboljša tekača

MEDVODE - Mitja in Mateja Kosovelj sta bila na tradicionalnem letnem srečanju Združenja za gorske teke pri Atletski zvezi Slovenije v Sori pri Medvodah razglašena za najuspešnejša slovenska gorska tekača sezone 2013. Mateja Kosovelj je v posebnem slovenskem točkovanju, po katerem poteka izbor od leta 2008, dosegla kar 1773 točk, Mitja pa 1480 točk. Mitja Kosovelj je med drugim osvojil zlato na svetovnem prvenstvu v gorskem maratonu na Poljskem.

OBISK PRI ZSŠDI - Ne zgolj vljudnostno srečanje z deželnim odbornikom za šport

Torrentijev »da« in »ne«

»Ni me potrebno posebej prepričevati o specifični vlogi športa med Slovenci v Italiji za ohranjanje narodne identitete, ker to specifično dobro razumem.«

Obisk, ki ga je deželni odbornik za šport in kulturo Gianni Torrenti v spremstvu deželnega svetnika Igorja Gabrovca opravil na tržaškem sedežu Združenja slovenskih športnih društev (ZSŠDI) v Italiji, je bil več kot zgolj vljudnostni. Torrenti je na Deželi zadolžen za vprašanja naše skupnosti, je član upravnega odbora Slovenskega stalnega gledališča, ne skriva, da so bili njegovi predniki Potočnik, k boljše mu poznavanju našega športa pa morda »pomaga« tudi to, da je njegova sestra Isabella aktivna igralka pri namiznoteniškem odseku ŠK Kras (sam je bil odličen igralec in tudi predsednik deželne namiznoteniške zveze). Zato so pri ZSŠDI naleteli na pozornega sogovornika. Dosti pozornejšega od prejšnjega odbornika, Pordenončan De Anna, ki se z ZSŠDI ni nikoli srečal.

Predsednik Ivan Peterlin (z njim so bili odborniki Nadja Kralj, Loredana Prinčič in Igor Kocijančič) je gosta uvodoma seznanil s številkami, s katerimi se ZSŠDI rado pohvali: 57 društev, 3.000 agonistov, 750 kvalificiranih odbornikov, 31.000 ur letnih ur vadbe, 2.300 uradnih nastopov na leto. Za Torrentija je imel Peterlin dve konkretni prošnji. Na eno je takoj prejel pozitiven odgovor: članstvo v posvetovalni komisiji za šport pri ZSŠDI bodo spet razširili, v njej pa bo mesto tudi za predstavnika ZSŠDI. Kot v času odbornika Antonaza v upravi Riccarda Illya.

Peterlin je tudi odkrito slišal besedo »ne«. Prispevki za redno delovanje naših društev, za katere je Peterlin opozoril, da so skromni, se ne bodo povečali. Torrenti je tudi povedal zakaj. Sredstva za šport so se v bilanci Dežele razpolovila. Od 9 na 4,5 milijona

Predstavniki ZSŠDI so v Gianniju Torrentiju naleteli na pozornega sogovornika

KROMA

evra. Športnih društev je v naši deželi 4.000. Vsem priti na roko ni mogoče, deliti drobtine nima smisla. Zato se bo nova uprava opredelila za novo pot: še bolj bo financirala prireditev in konkretne projekte.

»Kratkoročno se to lahko zdi breme, dolgoročno pa pomeni investicijo v rast,« je povedal Torrenti. Od prejšnje desno sredinske uprave se zdajšnja želi razlikovati tudi po »bolj levičarski« pozornosti za invalidski šport in pobude športnih ustanov s socialno valenco. Svojo novo usmeritev na področju športne politike bo sicer deželna uprava v polnem razpredla šele prihodnje leto.

Enak način razmišljanja mora po odbornikovem mnenju veljati tudi za manjšino. Torrenti je tudi na

sedežu ZSŠDI ponovil to, kar je v ponedeljek povedal na seji deželne posvetovalne komisije za Slovence: sistem financiranja naše skupnosti je treba prenoviti, zdajšnji vodi v paralizo. Za naslednje triletno obdobje so sredstva zagotovljena in kaže, da jih bo celo več. Zato je prav zdaj čas, da se razmisli o njihovi bolj racionalni delitvi: nič več samo vsakemu po malem, temveč tudi vlaganje v projekte za rast, je povedal Torrenti. Kar zadeva šport naj predloge v tem duhu pripravi ZSŠDI, Dežela mu bo prisluhnila, je bil pravi »asist«, ki ga je odbornik za šport ponudil včeraj naši krovni športni organizaciji.

Dal ji je moč, naložil ji je tudi veliko odgovornost.

NAŠ SOBOTNI SMEROKAZ

Lopar, plezalke ali žoga?

V Beogradu za konec teniške sezone - Erik Švab: »Slovenija ima močne plezalce« - V Kanalu goriški derbi

V finalu Davisovega pokala je po včerajšnjih dvobojih izid med Srbijo in Češko izenačen. Za prvo točko proti Češki poskrbel Novak Đoković. Premagal je Radeka Štepaneka s 7:5, 6:1, 6:4. Nato je Lajović izgubil proti Berdychu. Na sliki desno Erik Švab

proti otokom Fidži. Pred sedmimi dnevi je v Turinu Italija z gladkim 20:50 podlegla Avstraliji, tokrat pa naj bi bili »azzurri« papirnati favoriti.

NA IZLET ... Finale svetovnega pokala v plezanju - V Kranju bo danes (kvalifikacije v jutranjih urah in nato, od 17. ure dalje, polfinale - vstopnica 4 €) in jutri (finale od 17. ure - vstopnica 8 €) finale svetovnega pokala v težavnostnem plezanju in kombinaciji (težavnost in hitrost plezanja) v dvorani Zlato Polje v Kranju.

O tem dogodku smo se pogovorili z Erikom Švabom, ki se je pred leti tega tekmovalstva tudi udeležil:

»Mislím, da je ogled finala koristen, saj ima gledalec odličen vpogled v tekmovalno športno plezanje. To velja tudi za tiste, ki ne vedo, za kakšen šport točno gre. Za poznavalce tega športa pa je finale v Kranju vreden ogleda že za to, ker gre za morda najbolje organiziran dogodek v sklopu svetovnega pokala.«

Katere so razlike in podobnosti med plezanjem v naravni ali umetni steni?

Ti dve zvrsti plezanja sta v bistvu različni a komplementarni. Kdorkoli želi biti vrhunski plezalec v naravi mora trenirati na umetni steni, ki je boljša za trening. In na teh tekmah svetovnega pokala se lah-

ko marsikaj nauči, na primer aktraktivne ali posebno dinamične gibe. Po drugi strani tudi odlični plezalci na umetni steni so omejeni, če ne plezajo v naravnih stenah. Oprimki na umetnih stenah so le tisti, ki jih pritrđiš. So torej omejeni, v naravnih stenah pa jih je več, a so različni. Zato moraš vaditi tudi na naravnih stenah, da izboljšaš tehniko in okrepiš določene dele telesa. Ni slučaj, da so vsi najboljši plezalci odlični tako v naravnih kot umetnih stenah. Razlike v tehniki niso pretirane. Verjetno je na umetni steni bolj pomembna moč in dinamičnost, v naravnih preciznost in moč prstov, saj so tu običajno manjši oprimki.

Tretja zvrst je plezanje po ledu.

V resnici bi morali potegniti različno vzporednico. Eno je plezanje v suhem okolju, drugo po ledu, saj so tudi v tem primeru tako tekmovalstva v naravnih ledenih stenah kot v umetnih. Značilnosti so podobne kot v »suhih« stenah. Tudi na ledenih površinah so med umetno in naravno steno razlike v tehniki. Na primer je zelo težko dobiti previsne ledene slapove, saj v naravi voda pada vertikalno, medtem ko na umetni steni lahko narediš popolnoma previse ledeni stolp.

Slovenija blesti v vseh teh disciplinah. V ospredju so zlasti ženske.

Res je. Tako v umetnih kot v naravnih stenah, tako po ledu kot na suhih po-

vršinah je Slovenija v ospredju. Pri ženskah Martina Čufar, Natalija Gros, Mina Marković (slednja bi lahko jutri v Kranju znova osvojila svetovni pokal, op.p) so bile svetovne prvakine v dvoranskem športnem plezanju. Slovenija je uspešnejša v ženski konkurenci zaradi organizacije. Prej se je namreč začelo delati med ženskami, kjer je organizacija odlična že na mladinski ravni. Nato so začeli delati tudi v moški konkurenci, tako da je zdaj tudi moška reprezentanca kakovostna, mladi pa so redno na vseh tekmah na stopničkah.

Alternativa: Za sicer vse bolj skromne ljubitelje italijanske košarke je lahko zanimiv ponedeljkov večerni izlet v Benetke. Med tednom je Umana po zelo skromnem začetku sezone (le ena zmaga v petih tekmah) odslovila trenerja Mazzona in ga nadomestila z Žarejem Markovskijem, ki pa bo imel takoj zelo zahtevno nalogo. Umana bo namreč v ponedeljek ob 20.30 gostila najbrž glavnega kandidata za naslov Emporio Armani iz Milana.

(SKORAJ) PEŠ NA TEKMO ... Saloniit Anhovo - Go Volley - Drevi ob 19. uri bo v Kanalu pri Gorici v sklopu 1. državne odbojarske lige za moške na sporedu derbi med Saloniitom Anhovo in Go Volleyjem. Saloniit je trenutno prvi na lestvici, medtem ko je Go Volley tretji s šestimi točkami zaostanka. (L.F.)

Pri nas: AcegasAps jutri, derbi v Vipolžah

Rokometaši Pallamana Trieste bodo igrali danes ob 19.00 v Brixnu. Prav tako drevi ob 20.00 bo Triestina v nogometni D-ligi na Roccu gostila Marano. Popoldne (13.30) bo v okviru 3. SNL Tabor doma v Sezani gostil Kranj, v Vipolžah pa bo jutri (13.30) derbi med Brdami in Tolminom. V Vidmu bo ob 15.30 prijateljska tekma med Udinesejem in Koprom. Košarkarice (A2-liga) miljskega Intercluba bodo nocoj ob 20.30 v Žalvilih igrale proti Valmadreri. Ob 18.30 pa bo v tržaški športni palači na sporedu deželni derbi med ekipa Sgt in videmskim Delsersjem. V košarkarskem drugoligaškem prvenstvu bo tržaški AcegasAps jutri ob 18.00 v Trstu gostil Ferentino.

Samuel Zidarič na turnirju v Carigradu

Slovenski košarkar tržaške ekipe Team 98 Samuel Zidarič je včeraj odpotoval v Carigrad v Turčijo, kjer bo kot okrepitev nastopil z rimsko ekipo U16 Stelle Azzurre Academy. V Carigradu bo Zidarič na kakovostnem mednarodnem mladinskem turnirju igral proti ekipam Galatasaraya, Efesa in Fenerbahçeja.

Danes v živo po našem spletu

vse tekme

www.primorski.eu

naših članskih ekip

TUDI NA
iPadu
in iPhonuDobiš nas tudi na
twitterju
primorski_sport

KOŠARKA - V državni diviziji C in deželnih ligah

Za potrditev drugega mesta

Jadran drevi v San Vendemianu - Breg in Bor na domačem parketu - Kontovel v Krminu

Trener Brega
Valter Vatovec
med minuto
odmora

KROMA

daljšem okrevanju sta letos ponovno na razpolago organizator igre Gherardini in krilo Brugnera, odličen je center Carleso, ki je bil večkrat razglašen za najboljšega visokega igralca B-lige, iz Marghere pa se je k San Vendemianu letos preselil Voltolina, izkušeno krilo, ki igra tudi pod košem. Skratka, ekipa izstopa po fizični premoči, trener pa ima na razpolago tudi dolgo klop.

Jadranovci so se na srečanje dobro pripravili. Po nekaj tednih je trener Mura imel na treningih spet popolno postavbo, vključno z De Petrisom, ki ne čuti več močnih bolečin v hrbtu. Po dveh zaporednih zmagah vlada v Jadranovem taboru dobro vzdušje, igralci so bržkone dobili več zaupanja vase, tako da bodo skušali odščitniti na gostovanju čim več. (V.S.)

pravi podvig. V Borovih vrstah je zaradi težav z gležnjem vprašljiv le nastop mladega Norbeda.

Breg pa bo v športnem centru Klavian igral proti Romansu. Tudi Vatovečevi fantje ne bodo imeli lahkega dela. Bregov trener bo imel na razpolago vse varovance.

V D-ligi bo Kontovel gostoval v Krminu. »Proti Albi bomo skušali prekiniti tri kroge dolgo negativno serijo. Fantje so dobro pripravljeni,« je napovedal trener Kontovela Marko Švab.

ZMAGA SOKOLA - Sinoči, D-liga: Sokol - Perteole 77:55 (Ferfaglia 25, Hmeljak 15). Promocijska liga: Villesse - Dom 74:53 (Abrami 20, G. Zavadlav 7).

Domači šport

DANES

Sobota, 16. novembra 2013

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 21.00 v San Vendemianu: San Vendemiano - Jadran Franco

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 na Stadionu 1. maja: Bor Radenska - Falconstar; 20.30 v Dolini: Breg - Romans

D-LIGA - 20.30 v Krminu: Alba - Kontovel

DEŽELNI U17 - 17.30 v Krminu: Alba - Breg/Jadran

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 na Proseku, Rouna: Kras - Zaula

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 20.30 v Gorici (Špacapan): Olympia - Ronchi San Giuseppe; 21.00 v Trzinu: Fincantieri - Soča ZBDS

MOŠKA D-LIGA - 18.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Pav

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 17.00 v Trstu (Svevo): Olympia - Zalet Sloga; 18.30 v Trstu (licej Oberdan) Oma - Zalet Breg; 20.30 v Brijuni: Zalet Kontovel - Prevenire; 19.00 v Kulturnem domu v Gorici: Govolley - Turriaco

UNDER 14 ŽENSKE - 16.00 v Nabrežini: Sokol - Oma

HOKEJ NA ROLERJIH

A2-LIGA - 20.30 v Piacenzi: Piacenza - Polet Kwins

JUTRI

Nedelja, 17. novembra 2013

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras - Chions

PRIMORSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Torviscosa; 14.30 v Špetru Slovenovem: Valnatisone - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Koprivnem: Isontina - Breg; 14.30 v Trečah: Primorec - Pro Gorizia; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Gradese

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Bazovici: Zarja - Sistiana

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Opčinah, Ul. Alpini: Chiarbola - Gaja; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Cgs; 14.30 na Proseku: Primorje - Lucinico

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Miljah: Muggia - Kras

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Rudi: Ruda - Juventina; 10.30 v Medeji: Pro Romans Medea - Sovodnje.

NAJMLAJŠI - 9.30 v Štandrežu: Juventina - Pro Romans Medea; 10.30 na Proseku: Kras - Alabarda

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor - Progetto Agora Venezia

ŽENSKA C-LIGA - 17.30 v Fiume Venetu: Fiume Veneto - Zalet

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča Lokanda Devetak - Villesse

KOŠARKA

DRŽAVNI U17 - 11.00 v Vidmu: UBC - Jadran ZKB

DRŽAVNI U15 - 11.00 v Nabrežini: Jadran ZKB - Falconstar

DEŽELNI U14 - 11.00 v Trstu (licej Oberdan): Azzurra - Kontovel

DEŽELNI U14 ŽENSKE - 16.00 v Brijuni: Polet - Casarsa

ODBOJKA - B2 Jerončič proti nekdanjemu soigralcu

V državni B2-ligi bo **Sloga Tabor Televisa** jutri v Repnu (začetek ob 18.00) igral proti ekipi Progetto Agora iz Benetk. »V zadnjih dveh krogih so nedeljski nasprotniki dvakrat zmagali. S 3:0 so premagali Bibione, s 3:2 pa Sisley. Očitno so v dobri formi. Kljub temu bomo skušali osvojiti vse točke, saj nas nato čakata dve zelo težki tekmi, deželna derbija s Cordenonsom in Prato,« razmišlja odbojkar Sloge Tabor **Ambrož Peterlin**, ki je tudi ta teden bolj slabo treniral, saj še ni povsem pozdravil gripe. Jutri pa bo na razpolago trenerju Jerončiču, ki bo računal tudi na vse ostale. Pri ekipi iz Benetk bo igral tudi Vicini, ki je bil Jerončičev soigralec v Padovi. Takrat je igral libera, v B2-ligi pa igral tolkača.

V moški deželni C-ligi bo združena goriška ekipa **Olympie** drevi v domačem športnem centru Špacapan gostila moštvo z Ronk. Domačini so favoriti. Nocoj bo združena ekipa **Soče** gostovala v Trzinu. Ob 18.00 na Opčinah bo v moški D-ligi igrala tudi **Sloga Tabor**, ki bo gostila Pav.

V ženski C-ligi bo **Zalet** igral jutri. Varovanke trenerja Edija Bosicha bodo ob 17.30 gostovale v kraju Fiume Veneto.

HOKEJ NA ROLERJIH - A2-liga

Polet v Piacenzi za prvo mesto na lestvici

Hokejisti na rolerjih openskega Poleta Kwins se bodo danes odpeljali na pomembno gostovanje v Piacenzo. Domača ekipa je podobno kot črno-oranžni še brez poraza prva na lestvici. »Piacenza se kot mi poteguje za napredovanje v A1-ligo. Obeta se lep dvoboj,« je napovedal športni vodja Poleta Sergio Battisti. Trener Dejan Rusanov ne bo imel na razpolago Doriana De Iaca.

Tekma kroga v državni diviziji C bo bržkone ravno tista, na kateri se bo Jadran Franco pomeril s San Vendemianom (ob 21.00 v gosteh). Obe ekipi sta z osmimi točkami, štirimi zmagami in dvema porazoma (izgubil proti Oderzu in Mestram v zadnjih sekundah) drugi na lestvici, tako da bo zmaga pomenila potrditev drugega mesta. Skratka, obeta se zanimivo srečanje.

Stari znanec San Vendemiano se letos predstavlja v okrepljeni postavi. Po

NOGOMET - Jutri v deželnih ligah

Derbija kroga v Repnu in Štandrežu

Osrednja tekma kroga bo jutri v Repnu, kjer bo domači **Kras** v 11. krogu elitne lige gostil Chions, ki je z 19 točkami četrti na lestvici. Furlanska ekipa ima za seboj devet pozitivnih rezultatov (tri zaporedne zmage). Izgubila je le v prvem krogu proti San Danieleju. »Chions je odlična ekipa. To smo dobro vedeli, že pred začetkom sezone. Igrajo agresivno in so zelo uigrani,« je dejal predsednik Krasa **Goran Kocman**. Chions se je obenem s sredino zmago proti Cjarlinsu uvrstil tudi v pokalni finale, v katerem bo igral proti Krasu (6. januarja). Trener Branko Zupan jutri ne bo imel na razpolago Colavette. Corvaglia je med tednom opravil le en trening, tako da bo bržkone začel tekmo na klopi. Po Chionsu čaka Kras še ena težka preizkušnja. V soboto, 23. novembra, bo Kras gostoval v Azzanu Decimu. V elitni ligi bo danes v Miljah na sporedu pokrajinski derbi med Muggio in San Luigijem.

V promocijski ligi bo tekma kroga jutri v Štandrežu. Domača **Juventina** (17 točk) bo gostila Torviscosa, ki ima 19 točk na lestvici. Rdeče-beli bodo tako imeli priložnost, da ekipo iz mesteca Tor di Zuin (tako se nameri imenuje kraj v furlanščini, Torviscosa so zgradili v letih 1937/38 v času fašistične diktature, potem ko so bonificirali tamkajšnje močvirnato območje), prehitijo na lestvici. Odsoten bo Trangoni, Stabile in Pantuso pa sta pod vprašajem. **Vesna** bo igrala v Špetru Slovenovem. Varovanci trenerja Zanuttiga, ki so v sredo po enajstmetrovkah v pokalnem četrtfinalu izgubili proti Juventini, bodo skušali z novo zmago potrditi prvo mesto na lestvici.

V 1. amaterski ligi bo **Breg** v Koprivnem igral proti Isontini, ki letošnje sezone ni začela na najboljši način. »Toda ne smemo jih podcenjevati,« so previdni v taboru

DEŽELNE LIGE

Bor proti tržiški »armadi«

V osmem krogu deželne C-lige bo sta Bor in Breg igrala na domačih parketih. Borovci bodo ob 18.30 gostili tržiški Falconstar, prava armada tega prvenstva. Po dveh porazih so Oberdanovi varovanci željni revanše, za zmago proti prvemu favoritu za napredovanje pa bo potreben nastop na višku moči in storilnosti, torej

Brega. Trener Cernuta naj bi imel na razpolago vse svoje varovance. Trebenski **Primorec** do na domači »Griži« gostil Pro Gorizio, ki ne blesti, saj ima le 8 točk na lestvici. Primorec bo torej favorit. Težje delo bodo imeli nogometaši **Sovodenj**, ki bodo doma gostili Gradese. Ekipa iz Gradeža ima le dve točki več na lestvici. Skratka, lepa priložnost za belo-moderje, da jih z osvojitvijo treh točk prehitijo.

V 2. amaterski ligi bo **Zarja** v Bazovici gostila Sistiano, pri kateri igra kar nekaj slovenskih nogometašev. Med njimi je tudi Marko Kočič, ki je še lani oblačil dres bazovskega kluba. V 3. AL bo **Gaja**, ki je v zadnjih treh krogih izgubila in prejela 10 golov, igrala na Opčinah proti Chiarboli. V gro-pajsko-padriskem taboru pričakujejo reakcijo. **Mladost** bo v Doberdobu gostila tržaški Cgs, medtem ko bo **Primorje** na Rouni igralo proti Lucinico.

POKAL - Juventina bo polfinalno tekmo državnega pokala promocijske lige igrala proti ekipi Zaula in to v nedeljo, 22. decembra ob 14.30. Kje bo tekma, bo odločal žreb. Juventina je v sezoni 1999/2000 (takrat je igrala v 1. AL) osvojila deželni pokal, ki se je odvijal še po stari formuli: nastopalo je vseh 64 ekip od 3. do 1. AL. (jng)

5

krogov dolg post Zarje, ki je zadnjič zmagala šele 6. oktobra na domači tekmi proti Roianeseju s 6:1. Odtlej so »rdeči« trikrat izgubili in dvakrat igrali neodločeno ter se tako oddaljili od zgornjega dela lestvice.

rekreAkcija

GREGOR ZNIDARČIČ Do plezališča kar priteče z nahrbtnikom

Kako vključiti v trening plezanje in tek? Gregor Znidarčič, 24-letni študent prava iz Opčin, je poleti to preizkusil. Z doma se je odpravil z manjšim nahrbtnikom, kamor je spravil plezalke in vrečko za magnezij, pretekel Napoleonsko cesto do plezališč, plezal uro ali kaj več, in nato spet odtekel do doma. Gregor sicer dlje teče kot pleza: s plezanjem se je navdušil na tečaju SPDT konec leta 2012, teče pa pet let. »V otroških letih sem plaval pri Boru in igral odbojko pri Slogi, nato pa športno dejavnost opustil. Pred petimi leti me je bratranec Loris Jerman prepričal, naj se približam teku,« je pojasnil Openc. In tako se je začelo.

Letos, če se ne motim, ste pretekli tudi prvi polmaraton?

Tako je. Tekmovanja me niso navduševala, nato pa me je bratranec prepričal, naj se vpišem na ljubljanski polmaraton. Šlo je v bistvu za dvoboj.

Kakšen je bil izid?

Razdaljo sem pretekel v zame dobrem času 1:47,20, s tem da smo zadnjih pet kilometrov tekmi z vnetjem proti.

Kdaj ste začeli priprave na polmaraton?

Po 15. avgustu. Nisem sledil točnemu programu. Skušal sem preteči čim več kilometrov. Najdlje sem tekel 25 kilometrov.

Kako pogosto tečete?

Pozimi nekoliko manj, poleti pa vsak dan 10 kilometrov. Pred letom in pol približno sem začel tudi teči po brezpotjih, oziroma tako, da nimam točno določenih postojank, in zato tečem s stekleničko v rokah. Temu pravimo trail running. Navadno se odpravim od Opčin do Bazovice, tečem pa po stezah z močnimi vzponi ali spusti.

Kateri so naslednji tekaški cilji?

Pozimi bom redno treniral intervalne teke, nato bo na vrsti Kraški maraton in Bavisela. Morda se bom v maratonu preizkusil leta 2015.

Ali boste zdaj sledili posebnemu programu?

Ne. Povečini informacije črпам po pogovoru z izkušenimi tekači.

Zakaj pa tako radi tečete?

Predvsem, da ohranjam formo. Rad bi izboljšal tudi na hitrosti in torej izboljšal že doseženi čas polmaratona. Obenem pa tečem, ker je občutek po koncu teka res dober.

Ob teku pa tudi plezate.

Tako je. Začel sem oktobra 2012 na tečaju SPDT, nato pa sem se navdušil. Upam, da bom marca opravil tudi izpit športnega plezalca. V bodočnosti pa bi se lahko opravił še izpit za gorskega vodnika 1. Zelo rad tudi planinarim: izbiral zavarovane plezalne poti v Julijskih Alpah.

Kje pa plezate pozimi?

V telovadnici v športnem centru Zarja dvakrat tedensko. (V.S.)

KITAJSKA - Komunistična partija objavila sklepe tretjega plenuma

Politika enega otroka zrahljana, delovna taborišča odpravljena

Peking bo dovolil zasebne banke in vzpodbujal zasebni kapital v številnih sektorjih

PEKING - Kitajska bo zrahljala politiko enega otroka in tako več parom omogočila, da imajo dva otroka. Sporna taborišča, v katerih izvajajo prevzgojo z delom, bo odpravila, smrtno kazen pa bo izvajala v manjšem obsegu. Uvedla bo tudi niz gospodarskih reform, je včeraj sporočila vladajoča komunistična partija.

Odločitev je komunistična partija obelodanila po ključnem zasedanju v začetku tedna, znanem kot tretji plenum. Ta že tradicionalno velja za prostor napovedi pomembnih reform, tokrat pa je potekal leto dni potem, ko so na čelo partije stopili novi voditelji pod vodstvom Xi Jinpinga. Na njem so sprejeli 22.000 besed dolg dokument o reformah.

Sprememba na področju načrtovanja družine bo parom, v katerih je eden izmed partnerjev edinec, dovolila, da imajo dva otroka. Sedanja kitajska zakonodaja parom prepoveduje več kot enega otroka, izjeme pa so doslej veljale za pare, v katerih sta bila oba partnerja edinca, kot tudi za etnične manjšine in pare na podeželju, ki se jim je kot prvi otrok rodila deklica.

Peking je politiko enega otroka uvedel, da bi zajezil rast prebivalstva, njeno izvrševanje v praksi pa je bilo včasih tudi brutalno. Oblasti niso nalagale le glob, ampak so izvajale tudi prisilne sterilizacije in zahtevale splave že visoko nosečih žensk. "Politika rojstev bo postopoma prilagojena in izboljšana s ciljem promocije dolgoročne uravnotežene rasti prebivalstva," je poročala Xinhua.

Kitajsko vodstvo je kljub vrsti pozivom k spremembi načrtovanja družine v državi doslej vztrajalo, da je politika enega otroka nujna, češ da bi pretiran demografski razvoj ogrozil gospodarsko rast države. Kritiki pa so izpostavljali, da ta politika prispeva k poglabljanju neravnovesja med spoloma, saj so splavi z deklamacijami nosečih žensk vse do danes pogosti. V letu 2012 se je na 100 deklic rodilo okoli 118 dečkov. Predstavniki civilne družbe so letos opozorili tudi na grožnjo staranja kitajskega prebivalstva, saj se je v letu 2012 prvič po desetletjih število prebivalcev v starosti za delo začelo zmanjševati.

Z odpravo delovnih oz. prevzgojnih taborišč, v katerih lahko državljanji pristanejo zgolj po odločitvi policije, namerava Kitajska izboljšati človekove pravice in pravosodne prakse. Ta taborišča so zelo nepriljubljena. Policija vanje pošilja prestopnike, a tam lahko pristanejo tudi posamezniki, ki se ne strinjajo z odločitvami lokalnih oblasti ali od njih zahtevajo odpravo krivic. Lokalne oblasti pa se jih na ta način znebijo.

Posamezniki lahko zgolj po odločitvi policije, ne da bi stopili pred sodnika, v taboriščih ostanejo tudi do štiri leta. Prevzgojna taborišča je leta 1957 uvedel Mao Zedong za kaznovanje tistih, ki so zagrešili manjše prekrške. Leta 2009 je bilo glede na takratno poročilo Združenih narodov v tovrstnih taboriščih na Kitajskem zaprtih okoli 190.000 ljudi. V zadnjih letih so bili pozivi za njihovo odpravo vse odločnejši, predvsem zaradi niza odmevnih spornih primerov, o katerih so poročali mediji.

V okviru reform, s katerimi naj bi omeščali vpliv na gospodarstvo, pa bo Peking dovolil zasebne banke, vzpodbujal zasebni kapital v številnih sektorjih, ceno energije pa prepustil trgu, je še odločila komunistična partija. Tako načrtujejo "širše odprtje bančnega sektorja", saj bodo kvalificiranemu zasebnemu kapitalu ob sicer poostreni regulaciji dovolili odprtje manjših in srednje velikih bank. Iz dokumentov partije izhaja tudi, da želi "na trgu dovoliti več kapitala, ki ni v državni lasti, s čimer bi razvijali gospodarstvo bolj mešanega lastništva". (STA)

Xi Jinping (na sredi) in novi partijski voditelji

FILIPINI - Po pustošenju tajfuna Haiyan

Pospešili prizadevanja za dostavo pomoči prizadetim

MANILA - Na Filipinih so včeraj okrepili in pospešili prizadevanja za dostavo pomoči prizadetim v tajfunu Haiyan, ki je državo udaril pred tednom dni. Kot so sporočile oblasti v prestolnici najbolj prizadete pokrajine Leyte, so tovarnjaki s pomočjo dosegli 30 od 40 mest v tej pokrajini. A priznale so tudi, da se pomoč do prizadetih še vedno steka prepočasno.

"Naša prizadevanja za dostavo pomoči napredujejo, a so še vedno počasna," je povedal državni sekretar v Taclobanu Mar Roxas. So pa iz Taclobana, ki je postal središče za reševalne operacije, poslali več tovarnjakov s pomočjo in delavcev.

Namestnica filipinskega predsednika Abigail Valte je v Manili poudarila,

da morajo zagotoviti pomoč za več kot 1,3 milijona ljudi, kar pomeni pripraviti 140.000 paketov hrane dnevno. Zato je pozvala več prostovoljcev, naj pomagajo pakirati hrano v prestolnici in drugod.

S hitrejšo dostavo pomoči so se na prizadetih območjih umirile varnostne razmere, potem ko je v začetku tedna na letališču v Taclobanu zaradi množice, ki je želela oditi, zavladala panika. Odhoda si še vedno želi več tisoč ljudi, a večina sedaj v miru čakajo, da pridejo na vrsto. Po navedbah oblasti je prišlo tudi do posamičnih incidentov plenjenja, a je sedaj vse pod nadzorom.

Pri dostavi pomoči pa pomagajo tudi ameriške sile. Helikopterji z letalnosilke George Washington, ki je v sredo priplula na Filippine, neprekinjeno iz-

vajajo lete do preživelih, ameriški vojak pa pomagajo tudi razdeljevati pomoč na tleh.

Pomoč za otroke in njihove družine je včeraj s pomočjo treh letov družbe Airasia na Filippine dostavil tudi Unicef. Gre za 3000 higienskih paketov za družine. Vsak vsebuje higienske pripomočke za šestčlansko družino in vključuje mila, vedra, zobne ščetke in pasto, higienske vložke ter osnovna pomivalna in pralna sredstva. Pošiljka bo v veliko pomoč 18.000 ljudem, ki trenutno nujno potrebujejo tako pomoč.

Po podatkih ZN je v tajfunu umrlo več kot 4000 ljudi, skupno pa je bilo prizadetih 12 milijonov ljudi, pri čemer jih je moralo domove zapustiti 920.000. (STA)

LIBIJA - V Tripoliju Med protestom proti milicam mrtvi in ranjeni

TRIPOLI - Najmanj 15 ljudi je bilo ubitih, 95 pa ranjenih, potem ko so včeraj v Tripoliju pripadniki ene od milic streljali na skupino ljudi, so sporočili z libijskega zdravstvenega ministrstva. Protestniki so sicer mirno zahtevali, da pripadniki milice izpraznijo poslopje, v katerem imajo sedež.

Milice so ostanek uporniških skupin, ki so leta 2011 z oblasti vrgle diktatorja Moamerja Gadafija, zdaj pa so močna sila v državi. K protestu so pozvale mestne oblasti v Tripoliju, katerih predstavniki so povedali, da so v ljudi streljali iz no-tranjosti poslopja. Streljanje je sprožilo nasilen odziv protestnikov, ki so nato napadli poslopje milice in ga zažgali. Pripadniki milice pa so zbežali. Prebivalci Tripolija precej pogosto protestirajo proti milicam, ki pa odločno zavračajo vse pozive, tudi tiste državnih oblasti, naj zapustijo prestolnico. (STA)

EU - Poziv Evropske komisije

Avstrija in Luksemburg naj odpravita bančno tajnost

BRUSELJ - Finančni ministri EU zaradi vztrajnega nasprotovanja Avstrije in Luksemburga še niso uspeli doseči dogovora o razširitvi evropskih pravil o obdavčevanju dohodkov od prihrankov, ki naj bi prinesla samodejno izmenjavo bančnih podatkov in bila ključen korak v boju proti davčnim utajam. Evropska komisija je državi pozvala k odpravi bančne tajnosti.

Evropski komisar za davke Algirdas Šemeta je Avstrijo in Luksemburg pozval, naj pristane na razširitev evropskih pravil o obdavčevanju dohodkov od prihrankov, ki naj bi prinesla samodejno izmenjavo bančnih podatkov, ter s tem odpravita bančno tajnost. Avstrija in Luksemburg namreč že več let preprečujeta sprejetje razširjene direktive o obdavčenju dohodkov od prihrankov, ki velja za ključen korak v boju proti davčnim utajam in goljufijam. Vrh EU je maja pozval k sprejetju novih pravil najpozneje do konca leta.

"Doba bančne tajnosti se končuje," je poudaril Šemeta. Včerajšnja razpra-

va finančnih ministrov EU je po njegovih besedah potekala v "ugodnejšem vzdušju kot kdaj koli prej". A dogovora še ni. "Čas je za enotnost," je pozval.

Samodejna izmenjava bančnih podatkov je postala nov mednarodni standard in svet si prizadeva za njegovo uveljavitev. "EU ni več tista, ki vleče prve poteze. Svet se že premika. EU ne sme zaostati," je opozoril komisar in poudaril, da mora posredovati jasno znamenje, da je resna v boju proti davčnim utajam.

Avstrija in Luksemburg sicer želita, da se EU najprej dogovori o izmenjavi bančnih podatkov s sosednjimi davčnimi oazami, predvsem s Švico, sicer pa se pogaja tudi z Liechtensteinom, Monakom, Andoro in San Marinom. Opozarjata, da komisija doslej v teh pogajanjih ni dosegla zadostnega napredka.

Avstrijo in Luksemburg predvsem skrbijo enakovredni dogovori s tretjimi državami, predvsem s Švico. Pogajanja s Švico sicer potekajo, ampak očitno bi Avstrija in Luksemburg želela večji napredek. (STA)

V grških vodah utonilo več migrantov

ATENE - V morju pred obalo grškega otoka Lefkada je včeraj utonilo najmanj 12 migrantov, katerih čoln je potonil. 15 ljudem se je uspelo rešiti in so o brodolomu obvestili oblasti. Migranti so po navedbah tiskovne predstavnice pomorske policije potovali na napihljivem čolnu. "Druge žrtve še iščemo," je dodala. Od kod so migranti izpluli, zaenkrat še ni znano, prav tako ni znano njihovo državljanstvo. Po navedbah prič so med mrtvimi tudi štirje otroci.

Grčija je ena od glavnih vstopnih točk v EU za migrante in begunce, ki bežijo z vojnih območij in iz obubožanih držav Afrike, Bližnjega vzhoda in indijske polceline. V zadnjih letih se je naval migrantov na Grčijo še povečal zaradi poostrenega nadzora na grško-turški kopni meji in vojne v Siriji.

Papež Frančišek najbolj priljubljen na spletu

LONDON - Papež Frančišek je najbolj priljubljena osebnost na svetovnem spletu. O njem se je v letu 2013 govorilo največ, je pokazala raziskava Global Language Monitor, ki jo povzema časnik Huffington Post. Kot piše časnik, papež Frančišek s svojimi pogumnimi izjavami in radikalnimi spremembami vzbuja pozornost in ljudje neprestano govorijo o tem. GLM je v raziskavi beležil pogostost uporabe določene besede na spletnih straneh v angleškem jeziku. Da bi se določeno ime ali beseda uvrstila med najpogostejše uporabljene pojme, se mora najmanj 25.000-krat pojaviti na spletnih straneh po vsem svetu in samo znotraj določenega družbenega omrežja ali območja.

Papež je bil razglašen tudi za najvplivnejšo osebnost na družbenem omrežju Twitter.

Umrli nekdanji ciprski predsednik Klerides

NIKOZIJA - V starosti 94 let je včeraj umrl nekdanji ciprski predsednik Glafkos Klerides. Klerides je bil predsednik dva mandata, od leta 1993 do leta 2003, pomembno vlogo pa je odigral tudi pri vstopanju Cipra v EU.

Klerides si je pred vstopom v EU prizadeval za združitve Cipra, do česar pa ni prišlo, ker so ciprski Grki na referendumu glasovali proti načrtu ZN o integraciji severnega, turškega dela Cipra. V EU je tako leta 2004 vstopil le grški del otoka. (STA)

ZLATO

(999,99 %) za kg

5187 € +30,98**SOD NAFTE**

(159 litrov)

108,39 \$ +0,10**EVRO****1,3460 \$ +0,20****EVROPSKA CENTRALNA BANKA**
15. novembra, 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	15. 11.	14. 11.
ameriški dolar	1,3460	1,3436	
japonski jen	134,99	134,26	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,155	27,176	
danska krona	7,4588	7,4589	
britanski funt	0,83770	0,83715	
madžarski forint	298,41	297,63	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7025	0,7025	
poljski zlot	4,1829	4,1855	
romunski lev	4,4513	4,4523	
švedska krona	8,9438	8,9740	
švicarski frank	1,2346	8,9740	
norveška krona	8,2535	8,3310	
hrvaška kuna	7,6315	7,6278	
ruski rubel	43,9833	43,9900	
turška lira	2,7443	2,7500	
avstralski dolar	1,4422	1,4454	
braziljski real	3,1146	3,1255	
kanadski dolar	1,4085	1,4106	
kitajski juan	8,2005	8,1847	
indijska rupija	84,9600	85,1170	
južnoafriški rand	13,7085	13,8888	

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija
20.50 Tv Kocka, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Aktualno: Rai Parlamento Sette regioni **8.25** Show: Uno Mattina in famiglia **10.20** Linea Verde Orizzonti **11.10** Dreams Road 2013 **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Reportaža: Easy Driver **14.30** Linea blu **15.25** Talk Show: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** A Sua immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: Ballando con le stelle

Rai Due

7.00 Risanke **8.35** Dok.: Voyager Factory **9.30** Rai Parlamento Punto Europa **10.00** Sulla Via di Damasco **10.35** Serija: Il nostro amico Charly **11.15** Show: Mezzogiorno in Famiglia **13.00** Dnevnik in šport **14.00** L'indice verde **14.50** Film: L'amore trova casa **16.25** Nan.: Sea Patrol **17.10** Sereno Variabile **18.05** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **18.40** Pit Lane **18.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN ZDA, kvalifikacije **20.30** 23.30 Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **22.40** Nad.: Senza traccia **23.45** Rubrike

Rai Tre

7.00 Nad.: La grande vallata **7.55** Film: Nel segno di Roma **9.30** Film: I due pompieri **11.00** Tg Regione – Bell'Italia **11.30** Tg Regione – Prodotto Italia **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.55** Talk show: Rai Educational – Tv Talk **16.50** Serija: The Newsroom **17.55** Serija: I misteri di Murdoch **18.55** 23.35 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Ulisse – Il piacere della scoperta **23.55** Un giorno in pretura

Rete 4

6.30 Media Shopping **7.20** Nad.: La figlia del Maharajah **9.10** Nan.: Carabinieri **10.15** Show: Accademia del benessere **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Come si cambia Celebrity **16.10** Ieri e oggi in Tv **17.00** Film: Poirot – Poirot e la salma **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Le specialista **23.40** Film: Il cacciatore

Canale 5

6.00 Dnevnik – Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Supercinema **9.40** Le storie di Melaverde **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Film: Rosamunde Pilcher – La camera azzurra **15.25** Nad.: Il Segreto **16.15** Show: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** 0.30 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Talent show: Italia's Got Talent

Italia 1

6.55 Nan.: I maghi di Waverly **7.50** Nan.: Hannah Montana **8.40** Nan.: Le cose che amo di te **9.45** Nan.: Suburgatory **10.35** Nad.: Glee **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Film: Le comiche **15.30** Film: Il professore matto

15.55 Film: Il Dottor Dolittle 4 **17.25** 19.00 Nan.: La vita secondo Jim **17.55** Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.25** Film: Ant bully – Una vita da formica (anim.)

21.10 Film: Il gatto con gli stivali (anim.)
22.55 Film: Uno sbirro tuttofare

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Coffee Break **11.30** L'aria che tira **12.30** Nad.: Adventure Inc. **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: L'ispettore Barnaby **16.30** Nan.: Due South **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: I Kennedy (dram.)

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45 Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **13.00** 16.55 Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **16.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.15** Aktualno: Musa Tv **17.30** Happy Hour **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** Rubrika: La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.15** Odmevi **7.00** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.30** Kratki film: Moj oče Goban **9.45** Kviz: Male sive celice **10.30** Film: Koyaa – Lajf je čist odbit! (anim.) **10.35** Infodrom **10.50** Film: Čarobno potovanje v Afriko **12.20** Odd.: Razred zase **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.50** Na lepše **15.15** Alpe Jadran **15.50** Dok. film: Primorska himna **16.20** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Attenborough **18.35** 23.55 Ozare **18.40** Risanka **18.55** 22.20 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.30** Zaigraj še enkrat, sam. **22.50** Nad.: Luther

Slovenija 2

7.50 Skozi čas **8.30** Tarča **9.55** Alpsko smučanje – svetovni pokal, slalom (ž), 1. vožnja, prenos **11.05** Slovenski utrinki **11.30** Posebna ponudba **11.50** Pisave **12.20** Osmi dan **12.55** Alpsko smučanje – svetovni pokal, slalom (ž), 2. vožnja, prenos **13.50** Športni izziv **15.10** festival šansona 2013 in podelitev ježkove nagrade, pon. **17.05** Film: Vojvodinja **18.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN ZDA, prenos kvalifikacij **20.05** Dok. odd.: Nismo v Kaliforniji **21.45** Film: Vse dobre stvari (dram., i. R. Gosling, K. Dunst) **23.20** Aritmični koncerti

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **9.55** Žarišče **12.40** Satirično oko **13.30** Prvi Dnevnik **14.10** 18.15 Tedenski pregled **16.10** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.55** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** 23.50 Satirično oko **20.50** Svet v besedi in sliki **21.10** Utrip **21.30** Žarišče **22.05** Trača

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.45** Boben **15.40** Biker Explorer **16.05** Ciak Junior **16.30** Arhivski posnetki **17.20** 23.35 Aktualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20** Avtomobilizem **20.40** Serge Lopez Trio **22.15** Pogovor z... **22.50** „Q“

Tv Primorka

9.00 Seja občinskega sveta občine Postojna, pon. **11.00** 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **11.30** 14.30 Videostrani **16.00** ŠKL **17.30** Odbojka: Salonit Anhovo – Panvita Pomgrad **19.30** Žogarija Idrija – finale **19.50** Pravljica **20.00** Preverjamo kakovost **20.30** Predstavljamo **21.10** Dok. film: Fenomen Bruno Gröning, 2. del **22.40** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.20** Nan.: Morske deklice - H2O **10.50** Film: Jezero smrti **12.45** Serija: Kamp razvajencev **13.45** Serija: Zvezda dizajna **14.40** Serija: Poročni zvonovi **15.40** Serija: Petične nosečnice **16.40** Film: Pri šestnajstih **18.15** Nan.: Pozor, priden pes **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Vid in Pero šov **22.30** Film: V iskanju sreče

Kanal A

6.00 Risanke **8.20** Čarovnije Chrissa Angela **8.50** Serija: Mladi zdravniki **9.15** 23.50 Serija: Kuharji za bojno črto **10.05** Serija: Preživel sem japonski kviz **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.40** Film: Skrivnost čarobne buče **14.15** Film: Nori na Mary (kom.) **16.30** Serija: Vlomilci **17.05** Serija: Revolucija **18.00** Svet – Povečava **18.35** Serija: Nove pustolovščine stare Christine **19.05** ŠKL – šport mladih **20.00** Film: Neverjetni Hulk (fant.)

22.05 Film: Mrtev Lenny (i. Whitney Able)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Komorno popotovanje; 10.00 Poročila; 10.10 Malo za štal, malo za hec; 11.15 Tedenski izbor – Studio D; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Music Box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Franjo Frantič: Mesto padlih angelov – izvirna radijska igra, režija Marko Sosič; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarčni kotichek; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežemodra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 KOKTa.

Sobota, 16. novembra
Rete 4, ob 00.05

La promessa

ZDA 2001

Režija: Sean Penn

Igrajo: Jack Nicholson, Robin Wright Penn, Benicio del Toro in Helen Mirren

Jerry Black je uspešni detektiv, ki je na tem, da se upokoji. Še zadnjič obišče pisarno in kolegi mu priredijo zabavo in ne samo. Podarijo mu tudi letalsko karto za počitnice v Mehiki. A ko Jerry izve za umor osemletne deklice hoče na vsak način ostati zraven. Mami posiljene in ubite deklice obljubi, d bo našel morilca. Ko mladi častihlepni policaj iz naivnega osumljenca izvleče dvomljivo priznanje umora, je primer zaključen... Toda ne za Jerryja. Navkljub številnim dvomom drugih, Jerry poslušajo svoje slutnje, da je morilec še vedno na prostosti in bo kmalu spet na preži.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

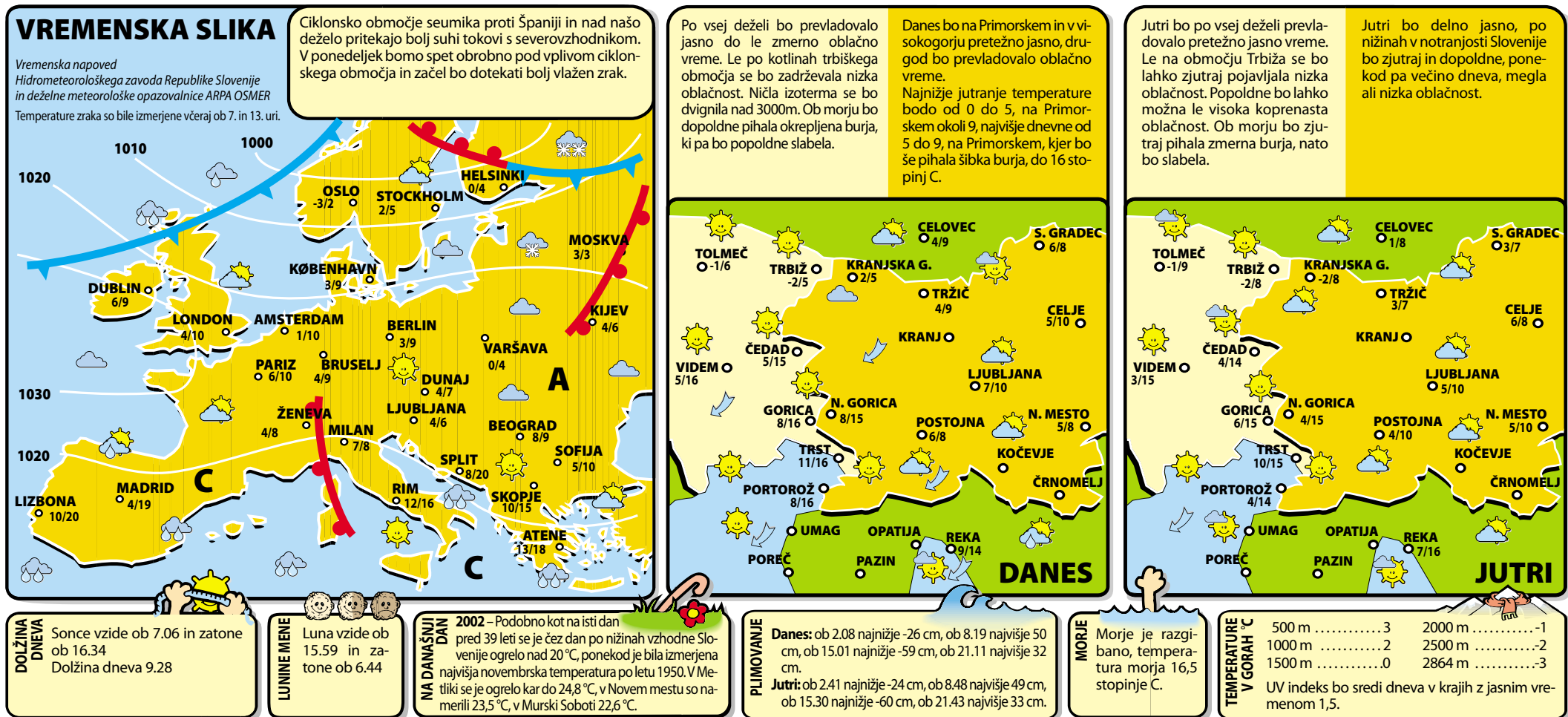
Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v tujini in v zvezi s tem.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-
roma založnika za objavo ali drugačno uporabo;
za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,
imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

TAJNE SLUŽBE - Po poročanju ameriškega časnika Wall Street Journal

Cia zbira finančne podatke o Američanih in drugih

WASHINGTON - Ameriška obveščevalna agencija Cia zbira obsežne podatke o mednarodnih denarnih transferjih. V zbirki so se znašli tudi finančni in osebni podatki več milijonov Američanov, je v četrtek poročal ameriški časnik Wall Street Journal (WSJ). Gre za program, v katerem sodelujeta zvezni preiskovalni urad FBI in Cia. Organa skupaj zbirata velike količine podatkov o mednarodnih transakcijah Američanov in drugih. Šlo naj bi za del aktivnosti v okviru boja proti terorizmu. V okviru programa sicer ne zbirajo podatkov o zgolj notranjih transakcijah, pač pa gre za transakcije v in iz ZDA. Velik del zbranih podatkov se nanaša tudi na izključno tuje transakcije.

Pooblastila za program izhajajo iz istih določil domovinskega zakona, sprejete po 11. septembru 2001, ki so tudi agenciji za nacionalno varnost (NSA) omogočile shranjevanje podatkov o telefonskih klicih v ZDA. Podobno tudi pri tem programu zbiranje podatkov odobri tajno nacionalno varnostno sodišče.

Program po poročanju WSJ tako kaže, da tudi druge ameriške agencije, ne le NSA, uporabljajo iste pravne podlage za zbiranje podatkov. Nekateri ameriški poslanci naj bi sicer za program izvedeli polati in naj bi izrazili zaskrbljenost zaradi občasne uporabe števil socialnega zavarovanja Američanov in drugih podatkov, ki lahko finančno aktivnost povežejo s konkretnim posameznikom. Medtem so uradniki zatrdili, da je program že pomagal odkriti teroristične naveze.

En od nekdanih uslužbencev je povedal, da Cia, če zanja morebitno sumljivo teroristično aktivnost v ZDA, o tem obvesti FBI. Operacija je podvržena nadzoru posebnega sodišča in zahteva "striktno upoštevanje zakona in odločitev tega sodišča". Operacija naj bi bila med drugim podvržena postopkom za zaščito zasebnosti ljudi v ZDA, nujno je izobraževanje ljudi z dostopom do informacij, zaščita informacij pred nepooblaščenim iskanjem in omejevanje časovnega obdobja shranjevanja podatkov, še izpostavljajo viri.

Mednarodno skupnost v zadnjih mesecih razburja sporni ameriški programi tajnega nadzora nad prebivalstvom, ki jih je svetu prvi razkril ameriški žvižgač Edward Snowden. ZDA naj bi med drugim nadzorovale tako telefonske pogovore kot tudi spletne komunikacije. Zaradi vohunjenja za svetovnimi voditelji so se tudi precej zaostriili odnosi med ZDA in Evropo ter nekaterimi južnoameriški državami. (STA)

Sedež Cia v Langleyju v Virginiji

ZDA - Po trditvah brata Michaela naj bi bil živ

Komik Andy Kaufman naj bi uprizoril lastno smrt

NEW YORK - Kultni komik Andy Kaufman, ki je zaigral v seriji Taksij iz 70. let minulega stoletja, je leta 1984 svojo smrt le uprizoril. Kot je po poročanju britanskega BBC na podelitvi nagrad, prispevanih komiku, dejal njegov brat Michael, še vedno živi. Predstavil je tudi 24-letnico, ki naj bi bila Andyjeva hčerka.

Hčerka komika, ki je uradno umrl zaradi pljučnega raka pet let pred njenim rojstvom, je dejala, da se je žele le umakniti iz šovbiznisa. "Odličen oče je. Mama ima svoje podjetje, on pa ji pomaga s papirji in podobno, da lahko ostaja doma in se mu ni treba skrivati," je pojasnila.

Preden je na oder povabil žensko, ki naj bi bila Andyjeva hčerka, je Michael opisal, kako je pred leti našel esej, v katerem je brat opisal načrte za uprizoritev lastne smrti in

napovedal svojo vrnitev za božični večer leta 1999. Michael brata sicer ni dočkal, je pa prejel pismo, v katerem mu je brat razložil, da se je odločil za družinsko življenje, saj ima ženo in hčerko.

Razen po vlogi v Taksiju je bil Kaufman poznan kot ustvarjalec, ki je pogosto izvajal izjemno zapletene in dodelane ukane, tako da ljudje v dvorani niso bili prepričani, kako novico sprejeti.

"Celotna dvorana je obnemela. Razumem, da bi lahko šlo za ukano, ampak vse je bilo tako resnično. Bilo je strašljivo in absolutno intrigantno," je dejala komičarka Killy Dwyer.

Kaufmanu so raka diagnosticirali pri 33 letih. Umrl naj bi maja leta 1984, na spletu pa je dostopen tudi certifikat o njegovi smrti. (STA)

ŽIVALI - Raziskava DNK

Pasje korenine segajo v Evropo

Pes naj bi se razvil iz stare vrste evropskega volka

WASHINGTON - Če bi vaš pes znal govoriti, bi imel morda evropski naglas, ugotavljajo znanstveniki. Raziskava DNK je namreč pokazala, da so današnji pasji kosmatinci potomci evropskih volkov. Da je človekov najboljši prijatelj potomec sivega volka, je že dalj časa praktično nesporno. So se pa znanstveniki dolgo prepirali o natančnem času in lokaciji njegovega pojava.

Nova raziskava, ki temelji na genetski analizi sodobnih psov in fosilov in je bi-

la objavljena v reviji Science, kaže na evropski izvor psov, ki naj bi se pojavili pred najmanj 18.000 leti. "Vsi sodobni psi so v zelo tesnem odnosu s starodavnimi psi ali volkovi iz Evrope," je pojasnil vodilni raziskovalec Olaf Thalmann.

Prejšnje raziskave DNK so nakazovale, da so sodobni pasji kosmatinci najverjetneje potomci volkov, ki so se priključili človeškim skupnostim na Bližnjem vzhodu ali morda v Vzhodni Aziji kakih 15.000 let nazaj. Te trditve so se izkazale za problematične, potem ko so paleontologi našli fosile psom podobnih živali, stare 30.000 let ali več. Thalmann, profesor univerze v finskih mestu Turku, je s svojo ekipo zato opravil nova testiranja DNK. Primerjali so material ostankov starodavnih psov in volkov z genetskim materialom še živečih psov in volkov.

Ta raziskava je izpostavila tesno povezavo sodobnih psov s starodavnimi evropskimi volkovi in psi. Ni pa odkrila povezave današnjih kosmatincev s skupinami volkov zunaj Evrope, pa tudi ne s sodobnimi evropskimi volki, kar kaže, da se pes razvil iz stare vrste evropskega volka, ki je kasneje izumrla. Ker so raziskovalci v raziskavi uporabili ostanke psov, starih več kot 18.000 let, to kaže tudi na precej bolj oddaljen nastanek te živali, kot so nekateri trdili doslej.

Strokovnjaki sicer priznavajo, da na tem področju še naprej ni oblikovano enotno mnenje. Razprave o tem, kdo si lahko pripiše zasluge za priljubljene domače ljubljence, bodo tako zagotovo še naprej žgoče. Jasno ni niti, kako je potekal proces udomačitve psov. Večina raziskovalcev verjame, da so se psi razvili iz volkov, ki so sprva sledili človeškim lovcom ter živeli od ostankov njihovih ulovov. Ko so postajali vse manj plašni, so se vključili v človeške skupnosti. (STA)

